

Alajärven kaupunki

Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä

Alajärven kaupunki Talousarvio 2017 Taloussuunnitelma 2018–2019

Hyväksytty kvalt 28.11.2016 § 83 (ark.kohta 02.02)

1	YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	9
1.1	Taloussuunnittelun 2017–2019 lähtökohdat	9
1.1.1	Yleinen talouskehitys	9
1.1.2	Kuntatalouden tilanne	11
1.1.2.1	Valtionosuudet	12
1.1.2.2	Verotulot.....	14
1.1.3	Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2017–2019	16
1.1.3.1	Väestö	17
1.1.3.2	Työllisyys.....	20
1.2	Alajärven kaupungin strategia 2013–2016.....	20
1.2.1	Slogan	20
1.2.2	Missio.....	21
1.2.3	Visio 2020	21
1.2.4	Alajärven kaupungin arvot.....	21
1.3	Talousarvion sitovuus	22
2	TALOUSARVIO 2017.....	23
2.1	Yleistä talousarviosta	23
2.2	Toimintatuotot	24
2.3	Toimintakulut	24
2.4	Toimintakate	26
2.5	Verotulot	26
2.6	Valtionosuudet.....	27
2.7	Rahoitustuotot ja -kulut.....	29
2.8	Vuosikate	30
2.9	Poistot	31
2.10	Satunnaiset erät	31

2.11	Tilikauden tulos	31
3	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	32
3.1	Keskusvaalilautakunta	32
3.2	Tarkastuslautakunta	32
3.3	Kaupunginhallitus	32
3.3.1	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2017.....	32
3.3.2	Konsernitavoitteet vuodelle 2017.....	33
3.3.3	Perustelut v. 2017	33
3.3.3.1	Kaupunginvaltuusto.....	33
3.3.3.2	Kaupunginhallitus	34
3.3.3.3	Hallinto ja talous.....	34
3.3.3.4	Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset)	34
3.3.3.5	Nuorten työllistäminen.....	36
3.3.3.6	Vammaisneuvosto	37
3.3.3.7	Löytöeläinten säilytys	37
3.3.3.8	Projektit	37
3.3.3.9	Asuntotoimi	37
3.3.3.10	Henkilöstöhallinto.....	38
3.3.3.11	Kuntien yhteistoiminta	39
3.4	Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta.....	43
3.4.1	Lautakuntahallinto+projektit.....	44
3.4.2	Vastaanottopalvelut ja terveysneuvonta	45
3.4.3	Erikoissairaanhoito.....	47
3.4.4	Suun terveydenhoito	47
3.4.5	Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto.....	48
3.4.6	Työterveyshuolto	48
3.4.7	Hoiva ja hoito.....	49
3.4.8	Sosiaalipalvelut.....	50
3.4.9	Aikuisten psykososiaaliset palvelut.....	51

3.4.10	Aikuissosiaalityö	52
3.4.11	Perhepalvelut	53
3.4.12	Vammaispalvelut	54
3.4.13	Perusturvan talousarviotaulukot	57
3.5	Alajärven sivistyslautakunta	65
3.5.1	Sivistystoimen hallinto	65
3.5.2	Varhaiskasvatus	66
3.5.3	Perusopetus	67
3.5.4	II-aste / lukiokoulutus	69
3.5.5	II-aste / ammattiopetus	71
3.5.6	Kansalaisopisto	72
3.5.7	Alajärven musiikkiopisto	74
3.5.8	Kirjastopalvelut	75
3.5.9	Kulttuuripalvelut	77
3.5.10	Museopalvelut	78
3.5.11	Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut	82
3.5.12	Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot	87
3.6	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi	98
3.6.1	Maaseutupalvelut: hallinto	98
3.6.2	Tuki- ja viranomaistehtävät	98
3.6.3	Maaseutupalvelut: kehittäminen	99
3.6.4	Lomituspalvelut: hallinto	100
3.6.5	Lomituspalvelut/kotieläintilat	101
3.6.6	Lomituspalvelut/turkistuottajat	102
3.6.7	Maaseututoimen talousarviotaulukot	103
3.7	Alajärven tekninen lautakunta	110

3.7.1	Viranomaispalvelut.....	111
3.7.2	Tukipalvelut.....	114
3.7.3	Teknisen lautakunnan talousarviotaulukot	116
4	INVESTOINTISUUNNITELMA.....	122
5	RAHOITUSSUUNNITELMA.....	129
5.1	Toiminnan ja investointien rahavirta.....	129
5.1.1	Toiminnan rahavirta.....	129
5.1.2	Investointien rahavirrat.....	131
5.2	Rahoituksen rahavirta	131
5.2.1	Antolainauksen muutokset.....	131
5.2.2	Lainakannan muutokset.....	131
5.2.3	Oman pääoman muutokset.....	132
5.2.4	Muut maksuvalmiuden muutokset	132
6	TALOUSSUUNNITELMA 2018–2019	133
6.1	Yleistä.....	133
6.2	Tasapainotus taloussuunnitelmassa.....	134
6.3	Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2018–2019.....	134
7	HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	138
7.1	Keskushallinto	138
7.2	Perusturvalautakunta	139
7.3	Sivistyslautakunta	148
7.4	Tekninen lautakunta	152
7.5	Maaseututoimi	154
8	LIITTEET.....	155
8.1	Tuloslaskelma, ulkoinen 2017.....	155
8.2	Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2017.....	155

8.3	Käyttötalousosa hallintokunnittain 2017, ulkoinen/sisäinen	155
8.4	Rahoituslaskelma 2017–2019.....	155
8.5	Investoinnit 2017–2019	155
8.6	Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen	155

Taulukot:

Taulukko 1: Taloudellisen tilanteen tunnuslukuja	10
Taulukko 2: Alajärven väkiluvun kehitys 2000 - 2016	18
Taulukko 3: Alajärven väestöennuste 2016 - 2040	19
Taulukko 4: Väestöllinen huoltosuhde 2014 - 2040	20
Taulukko 5: Työttömyysasteen kehitys 2009 - 2016.....	20
Taulukko 6: Talousarvio 2017	25
Taulukko 7: Verotuloennuste 2016 - 2019	27
Taulukko 8: Valtionosuudet 2012 - 2017	29
Taulukko 9: Vuosikatteen kehitys verrattuna nettoinvestointeihin ja poistoihin.....	30
Taulukko 10: Keskusvaalilautakunta, talousarvio 2017.....	32
Taulukko 11: Tarkastuslautakunta, talousarvio 2017	32
Taulukko 12: Kaupunginvaltuusto, talousarvio 2017	33
Taulukko 13: Kaupunginhallitus, talousarvio 2017	34
Taulukko 14: Hallinto ja talous, talousarvio 2017	34
Taulukko 15: Muut yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut 2017	35
Taulukko 16: Avustusmäärärahat vuodelle 2017	36
Taulukko 17: Muu toiminta, talousarvio 2017	36
Taulukko 18: Nuorten työllistäminen, talousarvio 2017	36
Taulukko 19: Vammaisneuvosto, talousarvio 2017	37
Taulukko 20: Löytöeläinten säilytys, talousarvio 2017	37
Taulukko 21: Projektit, talousarvio 2017	37
Taulukko 22: Asuntotoimi, talousarvio 2017	37
Taulukko 23: Henkilöstöhallinto, talousarvio 2017	38
Taulukko 24: Elinkeinotoimi, talousarvio 2017.....	39
Taulukko 25: Järvi-Pohjanmaan neuvosto, talousarvio 2017	40

Taulukko 26: Palo- ja pelastustoiminta, talousarvio 2017	40
Taulukko 27: Velkaneuvonta, talousarvio 2017	41
Taulukko 28: Jätelautakunta, talousarvio 2017	41
Taulukko 29: Projektien kuntaosuudet, talousarvio 2017	41
Taulukko 30: Yleinen edunvalvonta, talousarvio 2017	41
Taulukko 31: Sisäinen tarkastus, talousarvio 2017	42
Taulukko 32: Perusturvan yhteenveto, Alajärvi + Vimpeli.....	57
Taulukko 33: Perusturva, Alajärvi.....	58
Taulukko 34: Hallinto	59
Taulukko 35: Terveyspalvelut	60
Taulukko 36: Hoito ja hoiva	61
Taulukko 37: Sosiaalipalvelut	62
Taulukko 38: Lukio, taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2017–2019 sekä keinot niiden saavuttamiseksi	70
Taulukko 39: Museopalvelut	81
Taulukko 40: Sivistyslautakunta, yhteenveto	87
Taulukko 41: Sivistystoimen projektit	88
Taulukko 42: Päiväkotihoidto.....	88
Taulukko 43: Perhepäivähoito.....	89
Taulukko 44: Kotihoidontuki	89
Taulukko 45: Erityisvarhaiskasvatus.....	90
Taulukko 46: Esi- ja perusopetus	90
Taulukko 47: Lukio-opetus	91
Taulukko 48: Kansalaisopisto	91
Taulukko 49: Musiikkiopisto	92
Taulukko 50: II-asteen koulutus	92
Taulukko 51: Kuraattoritoiminta.....	93

Taulukko 52: Liikuntatoimi.....	93
Taulukko 53: Nuorisotoimi	94
Taulukko 54: Kirjasto	94
Taulukko 55: Museo.....	95
Taulukko 56: Tilaajan menot 2017	96
Taulukko 57: Maaseututoimi, yhteenveto.....	103
Taulukko 58: Maaseutupalvelut, hallinto	104
Taulukko 59: Tuki- ja viranomaistehtävät.....	105
Taulukko 60: Kehittäminen	106
Taulukko 61: Lomituspalvelut, hallinto	107
Taulukko 62: Kotieläintilat.....	108
Taulukko 63: Turkistuottajat	109
Taulukko 64: Tekninen toimiala, yhteenveto	116
Taulukko 65: Tekninen toimi, hallinto	117
Taulukko 66: Yhdyskuntasuunnittelu.....	118
Taulukko 67: Yleiset alueet.....	119
Taulukko 68: Vesihuoltolaitokset.....	120
Taulukko 69: Rakennus ja ympäristö.....	121
Taulukko 70: Investointisuunnitelma 2017–2019.....	124
Taulukko 71: Rahoitussuunnitelma 2017–2019	130
Taulukko 72: Pitkäaikaisen lainakannan kehitys 2015–2019	131
Taulukko 73: Tulossuunnitelma/taloussuunnitelma	136
Taulukko 74: Taloussuunnitelma 2017–2019	137

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Taloussuunnittelun 2017–2019 lähtökohdat

1.1.1 Yleinen talouskehitys

Valtionvarainministeriön syksyn 2016 taloudellisen katsauksen mukaan Talouden suhdannenäkymät vuosille 2016–2018 sisältävät muun muassa seuraavaa:

Tilastokeskuksen viimeisen tilastojulkistuksen mukaan Suomen kansantalous kasvoi viime vuonna 0,2 % kolmen taantumavuoden jälkeen. Erittain vaimean kasvun lähteenä oli pääasiassa kotimainen kysyntä.

Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää yhden prosentin tuntumaan ja koko ennusteperiodilla kumulatiivinen kasvu jää vain noin kolmeen prosenttiin.

Huolimatta hienoisesta talouden piristymisestä Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Ennusteen mukaan BKT tulee olemaan vielä 2018 noin 3 % pienempi kuin vuonna 2008 ja teollisuustuotannon taso jäisi samana vuonna 2018 hieman yli viidenneksen alemmalle tasolla kuin kymmenen vuotta sitten. Viennin kehitys jää edelleen maailmankauppaa vaisummaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkuu.

Keskuspankkien harjoittama rahapolitiikka on kasvua tukevaa. Euroopan Keskuspankki on edelleen laajentanut poikkeuksellisia rahapolitiittisia operaatioita ja tulee myös pitämään ohjauskorot historiallisen alhaisina koko ennustejakson ajan. Lyhyet korot pysyvät negatiivisina koko ennustejakson ajan ja kymmenen vuoden keskimääräinen korko vuonna 2018 jää yhteen prosenttiin.

Ansiotason kehityksellä on merkityksensä kilpailukyvyn kannalta ja se vaikuttaa myös kotimaiseen kustannuskehitykseen. Nimellisansiot nousivat kuluvana vuonna hiukan yli prosentin vauhtia, mutta ensi vuonna kilpailukyky sopimuksen myötä ansiotasoindeksi nousu jää alle prosenttiin ja työntantajien sosiaaliturvamaksut alenevat noin 7 %. Ennustetulla kehityksellä kustannuskilpailukyky paranee esimerkiksi Ruotsiin ja Saksaan verrattuna.

Tänä vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,1 %. Maltillisen kasvun taustalla on etupäässä yksityisen kulutuksen ja investointien suotuista kehitys. Yksityinen kulutus lisääntyy 1,2 prosentilla viimevuotisesta johtuen lähinnä kotitalouksien suotuisasta reaalityulojen kehityksestä ja työmarkkinoilla tapahtuneesta käänteestä parempaan. Kotitalouksien velkaantumisessa ei tapahdu suurta muutosta ja säästämisaste

hiukan alenee. Yksityisten investointien ennustetaan kasvavan 4,3 % ja kasvu on laajapohjaista, sillä vain T&K-investoinnit vähenevät. Asuinrakennusinvestoinnit lisääntyvät 9 % edellisvuodesta ja muut talonrakennusinvestoinnit hieman yli 7 %.

Vuoden 2017 kasvuksi ennustetaan 0,9 %. Kasvun taustalla on edelleen investointien suotuisa kehitys ja yksityinen kulutus. Vienti piristyy maailmankaupan elpymisen vanavedessä, mutta kasvu on edelleen historiaansa verrattuna vaisua. Vienti kasvaa hiukan tuontia nopeammin, joten nettoviennin kontribuutio muodostuu lievästi positiiviseksi. Yksityiset investoinnit kehittyvät edelleen suotuisasti vaikka rakennusinvestointien kovin nousu on jo takana. Toisaalta kone- ja laiteinvestoinnit lisääntyvät ja T&K-investoinnit kääntyvät myös nousuun.

Yksityisen kulutuksen määrän kasvu hidastuu hieman, ollen 0,7 %, mutta säilyy kohtuullisen vahvana verrattuna käytettävissä olevien tulojen kehitykseen. Kilpailukykyopimuksen seurauksena nimellisansioiden ennustetaan nousevan vain 0,8 %. Paraneva työllisyystilanne omalta osaltaan tukee yksityistä kulutusta. Teollisuustuotannon ennustetaan vihdoin kääntyvän noin 2 prosentin nousuun etupäässä metalliteollisuuden ansiosta. Palvelutuotannossa ei ole merkittävää piristymistä näköpiirissä. Työllisten määrä lisääntyy 0,3 % ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan 8,8 prosenttiin. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy 1,1 prosenttiin.

Ennustejakson viimeisenä vuotena talouskasvuksi muodostuu 1,1 %. Kokonaiskuva vuosista 2016–2018 on talouskasvun kannalta erittäin vaisu. Syynä alhaiseen kasvuun on se, että viennin kehitys jää koko periodin ajan heikoksi. Lyhyellä aikavälillä kotimaisen kysynnän kehitys ylläpitää talouskasvua, mutta pienen avoimen talouden kohdalla se ei kuitenkaan riitä luomaan edellytyksiä ennakoitua nopeammalle kasvulle. Taloudellisen hyvinvoinnin ja sen taustalla olevan kansainvälisen työnjaon kannalta tarvitaan myös kilpailukykyistä vientisektoria.

Ennustekuvan mukaan vuosien 2016–2018 kumulatiivinen kasvu jää vain noin 3 prosenttiin ja BKT:n määrä jää edelleen pienemmäksi kuin vuonna 2008. Suomen taloudellinen tilanne on siis heikko ja vielä suurempien haasteiden edessä kuin aikaisemmin on arvioitu. Ennustehorisointin aikana Suomen talous kasvaa hiukan potentiaalista tuotantoa nopeammin, joten negatiivinen tuotantokuilu supistuu.

TAULUKKO 1: TALOUDELLISEN TILANTEEN TUNNUSLUKUJA

Yleinen taloudellinen tilanne (**VM:n ennuste 2016 - 2018)										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
Bruttokansantuote, %	-8,5	3,3	2,6	-1,4	-1,1	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1
Työttömyysaste, %	8,2	8,4	7,8	7,7	8,2	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5
Ansiotasoindeksi, %	4,0	2,6	2,7	3,2	2,1	1,4	1,3	1,2	0,8	1,2
Kuluttajahintaindeksi, %	0	1,2	3,4	2,8	1,5	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3
Euribor 3 kk, %	1,2	0,8	1,4	0,6	0,2	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,1
Veroaste, % BKT:sta	42,7	42,4	42,1	42,7	43,7	43,9	44,1	44,3	43,3	42,9

1.1.2 Kuntatalouden tilanne

Valtiovarainministeriö julkaisi syksyllä 2016 kuntatalousohjelmassa muun muassa seuraavanlaisen arvion kuntatalouden kehitysnäkymistä:

Kuntatalouden kokonaismenot ja -tulot kehittyvät vuosina 2016–2020 historiaan nähden hyvin vaimeasti. Tilikauden tulos vahvistuu vuosina 2016–2017, mutta heikkenee jälleen vuosikymmenen loppua kohden. Kuntataloutta vahvistavat kuntien omat sopeutustoimet vuonna 2016 sekä hallitusohjelman suorat sopeutustoimet. Hallitusohjelman toimien vaikutus painottuu vuosiin 2016 ja 2017. Palvelutarpeen kasvu lisää kuitenkin edelleen sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvua.

Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa selvästi kevään 2016 kuntatalousohjelmassa esitettyä vahvemmaksi. Taustalla on muun muassa hallitusohjelman kuntataloutta vahvistavien toimenpiteiden vaikutusarvioiden tarkentuminen valmistelun edetessä. Lisäksi laskelmassa on huomioitu uutena tekijänä ensi vuonna voimaan astuvan eläkeuudistuksen vaikutukset kuntatalouteen. Myös yhteisöveron tuotto näyttää kehittyvän selvästi aiemmin arvioitua suotuisammin.

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan julkisen talouden suunnitelmassa paikallishallinnon nettoluotonannolle asetettu rahoitusasematavoite ollaan saavuttamassa. Tavoitteen mukaan paikallishallinnon nettoluotonanto saa olla korkeintaan -0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2019.

Kehitysarviossa ei ole huomioitu kuntien omia toimia vuosille 2017–2020. Kilpailukykysovimukseen liittyvät henkilöstömenosäästöt ja hallituksen kuntataloutta vahvistavat toimet voivat osin syrjäyttää kuntien omia sopeutustoimia tulevina vuosina. Lisäksi kehitysarvioon sisältyvien hallituksen kuntataloutta vahvistavien toimien ja kilpailukykysovimuksen vaikutusarvioon liittyy epävarmuutta. Niiden lopullinen vaikutus riippuu muun muassa siitä, miten kunnat ja kuntayhtymät toimeenpaneuvat niitä. Tämä muodostaa selvän riskin kehitysarvioon.

Kuntatalousohjelmassa on tarkasteltu koko kuntatalouden lisäksi myös kuntatalouden kehitysarvioita kuntaryhmittäin. Tämän lisäksi on ennakoitu alijäämäisten ja negatiivisen vuosikatteen kuntien määriä sekä arvioitu rahoitusperiaatteen toteutumista.

Kuntien laskennallinen tuloveroprosentin korotuspaine näyttää varsinkin vuoden 2017 kohdalla aiemmin arvioitua pienemmältä. Vuodesta 2018 lähtien tilanne muuttuisi kuitenkin huonommaksi ja laskennallinen tuloveroprosentin korotuspaine lisääntyy. Huomioitavaa on, että kuntatalousohjelman tarkastelussa kyse on painelaskelmasta. Todennäköistä

on, että rahoituksen tasapaino toteutuu ennen kaikkea lainakannan kasvulla ja toimintamenojen supistamisilla.

1.1.2.1 Valtionosuudet

Kuntien rahoitusjärjestelmä koostuu kuntien omista tuloista ja valtion rahoituksesta. Tärkeimpiä tulolähteitä ovat verotulot ja valtionosuudet. Valtionosuuksien tarkoituksena on taata kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuus koko maassa. Valtionosuusjärjestelmä muodostuu kustannuserojen kompensaatiosta ja tulopohjan tasauksesta.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuus

Merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää on kunnan peruspalvelujen valtionosuus, joka kokoaan yhteen kunnallisten peruspalvelujen rahoituksen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Toimiva rahoitusjärjestelmä on keskeinen lähtökohta, jotta kunta voi järjestää laadukkaita peruspalveluja.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet: sosiaali- ja terveydenhuolto, varhaiskasvatus (päivähoito), esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen) ja taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Peruspalvelujen valtionosuus tukee peruspalveluohjelmaa ja sen tavoitteita. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kokoaan yhteen kunnallisten peruspalvelujen rahoituksen, lisää poikkihallinnollisuutta ja korostaa valtionosuuksien yleiskatteellisuutta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- lisäosat; syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaiden kotiseutualueen kunta
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset
- järjestelmämuutoksen tasaus
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Edellä mainitut tekijät vaikuttavat sellaisenaan kunnan valtionosuuden määrään, eli niistä ei vähennetä kunnan omarahoitusosuutta, kuten laskennallisista kustannuksista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Järjestelmän laskennallisuudesta johtuen kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös **verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus**. Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Vuonna 2016 eniten Suomen kunnista täydennystä sai Merijärvi 1.270 eur/as. ja eniten tasausta maksoi Kauniainen 1.350 eur/as. Suomen kunnista 33 maksoi verotulojen täydennystä ja 268 kuntaa sai täydennystä.

Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää. Kuntien lisäksi rahoitusjärjestelmä kattaa kuitenkin myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, osaa esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutusta, ammatillista peruskoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta sekä kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen tulorahoitus on osa ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnan määräytymistä ja rahoitusta. Ammatillisen lisäkoulutuksen tulorahoitus sisältyy oppilaitosmuotoisen ja oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitukseen.

Lisäksi järjestelmä kattaa ammatillisten erikoisoppilaitosten toiminnan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja

orkestereiden toiminnan. Ahvenanmaalla järjestetty koulutus ei kuulu opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän piiriin.

Kotikuntakorvaus

Esi- ja perusopetuksen järjestäjällä on oikeus saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta, kun oppilas suorittaa oppivelvollisuuttaan muualla kuin oman kuntansa esi- tai perusopetuksessa. Opetuksen järjestäjä voi tällöin olla toinen kunta, valtio, yliopiston harjoittelukoulu, yksityinen tai kuntayhtymä.

Valtionosuuden kunta saa kaikkien väestötietojärjestelmään merkittyjen kuntalaisten perusteella. Tähän ei vaikuta se, suorittavatko 6–15-vuotiaat kuntalaiset oppivelvollisuuttaan oman kunnan vai jonkun toisen opetuksen järjestäjän esi- ja perusopetuksessa.

Kotikuntakorvaus perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin, ja sen määrä on eri 6-, 7–12- ja 13–15-vuotiaille. Kotikuntakorvauksen kunnittaisesta perusosasta säädetään vuosittain asetuksella. Kunnat ja opetuksen järjestäjät voivat sopia kotikuntakorvauksen määräytymisestä toisinkin kuin niistä säädetään.

Valtiovarainministeriö hoitaa kotikuntakorvauslaskutuksen keskitetysti valtionosuusmaksatuksen yhteydessä, jotta välttyttäisiin kuntien keskinäiseltä sekä kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien väliseltä laskutukselta.

1.1.2.2 Verotulot

Kunnallisveron osalta veroennustekehikon perustana toimivat Verohallinnon julkaisemat tilastot.

Hallitus linjasi keventävänsä ansiotuloverotusta 515 miljoonalla eurolla kilpailukyky sopimukseen liittyen. Päätosperäiset veronalennukset alentavat kuntien verotuloja, mutta myös muut sopimuksessa sovitut asiat vaikuttavat kuntien verotuloihin alentavasti.

Verotuloennustekehikossa on huomioitu budjettiriihessä linjatut verotuksen muutokset ja arviot kilpailukyky sopimuksen vaikutuksista kuntien verotuloihin. Veroperustemuutosten johdosta valtionosuuksien lisäksi kompensoidaan kunnille 395 miljoonaa euroa.

Veroennusteessa on edellä mainittujen budjettiin ja kilpailukyky sopimukseen liittyvien muutosten lisäksi huomioitu Valtiovarainministeriön uusimmat ennusteet verotulojen kehityksestä, Verohallinnon uusimmat ennakkotiedot verovuoden 2015 verotuksesta sekä verojen tilitykset elokuun loppuun mennessä.

Kunnallisvero

Kilpailukyky sopimuksessa on sovittu erinäisistä palkansaajien maksuihin liittyvistä muutoksista vuosina 2017–2020. Maksujen muutokset vaikuttavat kunnallisverotuloja alentavasti. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksujen ja työeläkemaksun korotuksien arvioidaan vuonna 2017 vähentävän kunnallisveron tuottoa yhteensä 120 milj. eurolla. Päivärahamaksun korotuksen arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa lähes 160 milj. eurolla. Sairaanhoidon maksun alentaminen siirtää verosta tehtäviä vähennyksiä nykyistä enemmän tehtäväksi kunnallisverosta vähentäen kunnallisveron tuottoa lähes 50 miljoonalla eurolla vuonna 2017. Maksujen muutoksista johtuen kunnallisverojen arvioidaan siten jäävän vuonna 2017 noin 330 miljoonaa euroa pienemmiksi.

Kunnallisveron tuottoa alentaa myös aiempaa matalampi arvio palkkasumman kasvusta, joka on seurausta Kilpailukyky sopimukseen liittyvistä toimenpiteistä eli palkkojen nollakorotuksista, julkisen sektorin lomarahojen leikkauksista sekä työajan vastikkeettomasta pidentämisestä. Näiden toimenpiteiden on arvioitu vähentävän kunnallisveron tuottoa vuonna 2017 vajaalla 130 miljoonalla eurolla.

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi hallitus on linjannut tekevänsä Kilpailukyky sopimuksen syntymisen seurauksena veronkevennyksiä kompensoidakseen veronmaksajille maksujen korotuksista aiheutuvia menetyksiä. Palkansaajien osalta suurin osa kevennyksestä toteutetaan korottamalla työtulo- ja tulonhankkimisvähennystä. Eläkeläisten osalta veronkevennys toteutetaan eläketulovähennysten kautta. Näiden veronkevennysten on ennusteissa arvioitu vähentävän kunnallisveron tuottoa noin 270 milj. eurolla vuonna 2017. Tältä osin veromenetykset on esitetty kompensoitavaksi valtionosuusjärjestelmässä. Tämän lisäksi ennusteissa sekä tulevassa valtionosuuksien compensaatiolaskelmassa huomioidaan ns. ATI-tarkistuksen vaikutus kunnallisveroon, yrittäjävähennyksen voimaantulo, asuntolainan korkovähennyksen leikkaaminen sekä kotitalousvähennyksen korotus. Uuden compensaation yhteismäärä on tämän hetken tietojen valossa vuonna 2017 vajaa 390 miljoonaa euroa.

Yhteisövero

Kilpailukyky sopimuksessa on sovittu alennettavaksi yritysten maksamia maksuja, joka vähentää yritysten kustannuksia. Tämän oletetaan lisäävän vastaavasti yritysten verotettavaa tuloa ja siten myös kuntien saamaa yhteisöveron tuottoa. Yhteisöverotuloja lisäävä vaikutus on huomioitu uudessa ennusteessamme vuoden 2017 osalta noin 60 milj. euron suuruisena. Yhteisöveroennusteita on päivitetty ylöspäin muun muassa johtuen vuosien 2015 ja 2016 aiempia ennusteita paremmasta kehityksestä.

Kiinteistövero

Kiinteistöveroennusteissa on huomioitu hallituksen esitys (HE 174/2016) kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälien muutoksiin liittyen. Esityksen mukaan yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli olisi 0,93–1,80 prosenttia ja vakituisten asuinrakennusten vaihteluväli 0,41–0,90 prosenttia. Yleisen kiinteistöveroprosentin alarajan korotus koskee myös muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosenttia. Lisäksi kytkös vakituisten asuinrakennusten ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosenttien välillä esitetään poistettavaksi. Rakentamattoman rakennuspaikan osalta vaihteluvälin ala- ja ylärajoja esitetään korotettavaksi 2,00–6,00 prosenttiin. Kiinteistöveroa koskeva lakiesitys on annettu eduskunnalle 6.10.2016 ja laki vahvistettaneen näillä näkymin aivan marraskuun alussa.

Kiinteistöveroennustetta on korotettu 50 miljoonalla eurolla hallituksen budjettiriihen linjausten johdosta. Hallitus päätti korottaa rakentamattoman rakennusmaan veroa noin 9 miljoonalla eurolla sekä korottaa yleisen, että vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien alarajoja yhteensä noin 41 miljoonan edestä. Kyseisten korotusten tarkemmasta jakautumisesta ja rakenteesta ei ole vielä tarkempia tietoja, joten korotusta ei ole voitu huomioida kuntakohtaisissa ennusteissa. Vuoden 2016 osalta kehikossa on käytetty kiinteistöverotuksen lopullisia tietoja, jotka on julkaistu Verohallinnon tilastopalvelussa.

(lähteet, s. 9–16: Kuntaliitto ja Valtiovarainministeriö).

1.1.3 Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2017–2019

Alajärven kaupungin vuoden 2015 tilikauden ylijäämä oli 1.928.833,48 euroa, ja se oli alkuperäistä talousarviota 724.629,40 euroa parempi ja lisämäärärahoilla korjattua talousarviota noin 1.617.478,48 euroa parempi. Kaupungin vuosikate oli 5,024 milj. euroa ja se nousi edelliseen vuoteen verrattuna 1,782 milj. euroa (53,55 %).

Vuoden 2016 talousarvio on budjetoitu 1.869.036 euroa ylijäämäiseksi. Talousarviovuoden aikana myönnettyjen määrärahojen alitoteutumisen ja verotulojen kasvun perusteella tilikauden tulos tullee olemaan ennakoitua parempi.

Alajärven kaupunginvaltuuston talousarviossa 2016 hyväksymän tasapainottamisohjelman mukaan vuoden 2016 tilinpäätöksen jälkeen katettavaa alijäämää olisi vielä 2,019 M€. Kuitenkin vuoden 2015 ennakoitua paremman tuloksen jälkeen katettavaa alijäämää onkin tilinpäätöksen 2015 jälkeen 1.999.934,66 €. Vuoden 2016 välitilinpäätöksen (07/2016) perusteella voidaan vähintäänkin olettaa, että tilinpäätöksessä 2015 katettavaksi jäänyt alijäämä tulee kokonaan katetuksi.

Alajärven kaupungin lainakanta on vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan 24,1 M€ (2.408 eur/as). Rahoitussuunnitelman mukaan vuoden 2016 aikana talousarviolainoja nostettaisiin 5,9 M€ euroa. Vuoden aikana tulleiden talousarviomuutosten ja suurten investointien myöhäisen käynnistymisen vuoksi nostotarve on laskenut 2 M€:oon. Jos lainaa nostetaan talousarvion mukaisesti, lainojen lyhennysten vuoksi lainakanta tulisi kasvamaan 2,0 M€.

Talousarviovuosien 2017–2018 investoinnit ovat muutaman hiljaisemman vuoden jälkeen mittavimmat. Vuodelle 2017 on suunniteltu 8,5 miljoonan euron ja vuodelle 2018 6,0 miljoonan euron nettoinvestoinnit. Suunnitelmavuonna 2019 nettoinvestoinnit laskevat 2,8 miljoonaan euroon.

Suunnitelmavuosien suurimmat investoinnit kohdistuvat terveyskeskuksen peruskorjaukseen (n. 4,4 M€) ja uuden päiväkodin (n. 2,2 M€) rakentamiseen. Näiden investointien käynnistyminen vuonna 2016 viivästyi ja pääsee siten täyteen vauhtiin vuonna 2017. Lisäksi vuodelle 2017 on suunniteltu uuden kehitysvammaisten asumisyksikön ja ylipainehallin rakentaminen ja suunnitelmakaudella aloitetaan uuden monitoimihallin (2018) ja paloaseman (2019) rakentaminen.

Rahoitussuunnitelman mukaan Alajärvi velkaantuu vuosina 2017–2018. Lainakanta kääntyy jo vuonna 2016 ensin lievään laskuun mutta 2017 velkamäärä palaa vuoden 2015 tasolle ja kasvaen vuonna 2018 27,8 M€ tasolle, jolla tasolla se pysyy myös vuoden 2019, mikäli investointisuunnitelmassa ja vuosikatetavoitteissa pysytään.

Talousarviossa vuoden 2017 tavoitteeksi asettuu 3,8 miljoonan euron vuosikate, jolloin se kattaa poistoista n. 123 prosenttia. Vuosien 2018 ja 2019 taloussuunnitelmassa asetetut vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa sillä edellytyksellä, että tehdyt palvelutuotannon rakenteelliset muutokset pystyvät pitämään kulukurin suunnitellulla tasolla.

1.1.3.1 Väestö

Väkiluvun kehitys

Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2015 lopussa 5 487 308. Naisia oli väestössä 2 785 818 ja miehiä 2 701 490. Suomen väkiluku kasvoi vuoden 2015 aikana 15 555 henkilöllä.

Väestö keskittyy yhä enemmän suurimmille kaupunkiseuduille pienten kuntien menettäessä väestöään. Vuoden 2016 alussa Suomessa on yhteensä 313 kuntaa. Asukasluvultaan suurin kunta on Helsinki (628 208). Manner-Suomen pienin kunta on Luhanka (761 asukasta) ja Ahvenanmaan pienin kunta Sottunga (99 asukasta).

Pieniä, alle 10 000 asukkaan kuntia on Suomessa yhteensä 214 eli hie-
man yli kaksi kolmannesta kaikista kunnista ja niissä asuu yhteensä 17
% koko maan väestöstä. Yli sadantuhannen asukkaan kaupunkeja on 9
ja niissä asuu 38 % koko maan väestöstä.

Vuoden 2014 aikana väkiluku kasvoi 96 kunnassa ja pieneni 221 kun-
nassa. Määrällisesti eniten väkilukuaan kasvattivat Helsinki 8 051 henki-
löllä, Espoo (4 790) ja Vantaa (2 705). Väkiluku väheni määrällisesti eni-
ten Kouvolassa 473 henkilöllä, Jämsässä (330) ja Savonlinnassa (312).
Väkiluku kasvoi Kouvolaan lukuun ottamatta kaikissa väkiluvultaan 15
suurimmassa kunnassa.

Alajärven väkiluvun kehitys on ollut samansuuntaista kuin muidenkin
pienien kuntien osalta, eli väestö muuttaa enemmän suuremmille kau-
punkiseuduille pienempien kuntien menettäessä väestöään. Väestö-
muutostappion voidaan kuitenkin varovaisesti arvioida vakiintuneen
vuosittain satunnaisvaihtelua lukuun ottamatta noin 50 henkilön tasolle
verrattuna 2000-luvun kehitykseen.

TAULUKKO 2: ALAJÄRVEN VÄKILUVUN KEHITYS 2000 - 2016

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos henk.	Muutos %
2000	9 464	-77	-0,81
2001	9 370	-94	-1,00
2002	9 253	-117	-1,26
2003	9 139	-114	-1,25
2004	9 059	-80	-0,88
2005	8 985	-74	-0,82
2006	8 860	-125	-1,41
2007	8 801	-59	-0,67
2008	8 785	-16	-0,18
2009*	10 580	1795	16,97
2010	10 492	-88	-0,84
2011	10 327	-165	-1,60
2012	10 268	-59	-0,57
2013	10 227	-41	-0,40
2014	10 174	-53	-0,52
2015	10 006	-168	-1,68
2016**	9 930	-76	-0,77

* Kuntaliitos Alajärvi - Lehtimäki

** Tilanne 30.9.2016

Väestöennuste

Tilastokeskuksen väestöennusteiden (2016) mukaan koko maan väkilu-
vun kasvu jatkuu myös tulevaisuudessa. Valtakunnallisen väestökehityk-
sen tyypillisimpiä piirteitä on väestön ikärakenteen vanheneminen.

Alajärven osalta ikärakenteen vanheneminen on merkittävää. Yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa seuraavan kymmenen vuoden aikana 150 henkeä viidessä vuodessa. Vuonna 2016 on 25,45 % (2 484 as.) asukkaista yli 65-vuotiaita ja vuonna 2025 prosenttiosuus on 30,35 % (2 867 as.). Samalla aikavälillä ennustetaan väestön vähenevän 619 henkilöllä.

TAULUKKO 3: ALAJÄRVEN VÄESTÖENNUSTE 2016 - 2040

Vuosi	Ikäryhmät yhteensä			
	0-15	16-64	65-	Yht.
2016	1932	5524	2545	10001
2020	1856	5153	2688	9697
2025	1763	4752	2867	9382
2030	1688	4501	2924	9113
2035	1659	4370	2862	8891
2040	1641	4339	2710	8690

Muutos verrattuna edelliseen vuoteen			
	0-15	16-64	65-
2016			
2020	-76	-371	143
2025	-93	-401	179
2030	-75	-251	57
2035	-29	-131	-62
2040	-18	-31	-152

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Taloudellinen huoltosuhde on puolestaan suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne.

Vuonna 2015 koko maan väestöllinen huoltosuhde oli 0,57 ja taloudellinen huoltosuhde 1,41. Vastaavat luvut Etelä-Pohjanmaan maakunnassa olivat 0,65 ja 1,46 (2013) sekä Alajärvellä 0,72 ja 1,87.

Alajärvellä väestöllisen huoltosuhteen vuonna 2030–2035 ennustetaan olevan 96,0 eli jokaista työikäistä kohden olisi yli 1 huollettavaa. Tämä kehitys on todella huolestuttavaa ja tulee rasittamaan kaupungin taloutta tulevaisuudessa merkittävästi.

TAULUKKO 4: VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2014 - 2040

	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Alajärvi	72,0	75,0	84,0	92,0	98,0	98,0	96,0
Etelä-Pohj.	65,0	67,0	73,0	78,0	81,0	82,0	80,0
Koko maa	57,0	58,0	63,0	66,0	69,0	70,0	70,0

Lapsia ja vanhuksia 100 työkäistä kohti

1.1.3.2 Työllisyys

Työttömyysaste Alajärvellä oli syyskuun 2016 lopussa 9,3 %. Koko maan työttömyysaste oli puolestaan 12,5 % ja Etelä-Pohjanmaalla 9,5 %. Työttömyysaste on vuodesta 2010 lähtien ollut kymmenen prosentin tasolla nouden kuitenkin todennäköisesti talouden taantuman johdosta 2014 takaisin 14 % tasolle. Vuoden 2017 talousarvioita laadittaessa voidaan olettaa, että työttömyys todennäköisesti säilynee nykyisellä suhteellisen korkealla vuosittaisella tasolla.

TAULUKKO 5: TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS 2009 - 2016

	Työttömät									
	Työvoiman määrä 2016	työnhakijat 2016	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Alajärvi	4 154	386	14,6	11,2	10,8	11,9	10,5	14,1	14,2	9,3
Evijärvi	1 159	82	11,3	6,1	6,3	8,2	6,0	9,0	9,5	7,1
Lappajärvi	1 335	120	11,8	8,0	7,2	7,8	7,1	10,1	10,7	9,0
Soini	911	104	16,9	14,3	14,4	14,4	11,7	15,7	19,1	11,4
Vimpeli	1 352	110	13,3	10,3	11,9	13,0	10,6	12,5	14,0	8,1
Järviseu	8 911	802	13,8	10,2	10,2	11,3	9,2	12,8	13,5	9,0

ELY-keskus: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus: työttömyysaste syyskuun 2016 lopussa.

1.2 Alajärven kaupungin strategia 2013–2016

Alajärven kaupungin strategia vuosille 2013–2016 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2013 (§ 70). Alajärven kaupunki päivittää strategiansa vuoden 2017 aikana vuosille 2017–2020. Tämänhetkisten tietojen mukaan alkuvuoden 2017 aikana selkiintyy, miten vireillä oleva maakunta- ja Sote-uudistus tulee vaikuttamaan muun muassa kuntien asemaan jatkossa. Alajärven kaupungin visio, missio ja strategiset päämäärät mittareineen säilyvät uuden strategian hyväksymiseen saakka.

1.2.1 Slogan

Alajärvi kaupungin slogan on *"Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä"*.

1.2.2 Missio

Alajärven kaupunki järjestää kuntapalvelut edistään asukkaidensa hyvinvointia ja alueen kestävästä kehitystä.

1.2.3 Visio 2020

Alajärven kaupunki on itäisen Etelä-Pohjanmaan vetovoimainen ja maakuntarajat ylittävä monipuolisen elinkeino- ja koulutustoiminnan ja palveluiden kaupunkikeskus.

Alajärven vahvuus perustuu turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön, elinvoimaisiin kyliin, laadukkaisiin ja kustannustehokkaisiin kuntapalveluihin, ennakkoluulottomaan yrittäjyyteen, monipuolisiin kauppan ja vapaa-ajan palveluihin sekä avoimeen ja innostavaan ilmapiiriin.

1.2.4 Alajärven kaupungin arvot

1. Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys tarkoittaa viranhaltijoiden, työntekijöiden, päätöksentekijöiden ja kaikkien kaupunkilaisten osallisuuden ja aktiivisuuden edistämistä, syrjäytymisen ehkäisyä sekä osallistumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

2. Luovuus

Luovuus tarkoittaa jokaisen kykyä tuottaa Alajärvelle uusia hyödyllisiä muutoksia, toimia suunnannäyttäjänä ja rohkeutta etsiä uusia entistä parempia tapoja järjestää palveluja kuntalaisen hyväksi.

3. Turvallisuus

Turvallisuudella tarkoitetaan sitä, että kaupunkilaisten tulee voida luottaa kaupungin tarjoamiin kuntapalveluihin, niiden laatuun ja oikeudenmukaisuuteen. Turvallisuus tarkoittaa myös viihtyisää ja turvallista asuin- ja elinympäristöä, jota kaupunki on luomassa.

4. Positiivinen yrittäjämielisyys

Positiivinen yrittäjämielisyys viittaa yritystoiminnan kasvun ja edistämisen tukemiseen, joka näkyy kaupungin elinkeinopolitiikassa. Toisaalta positiivisella yrittäjämielisyydellä ymmärretään myös sisäistä yrittäjyyttä, mikä tarkoittaa kaupungin henkilökunnan omakohtaista innostusta työhön ja halua tuloksiin sekä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseen.

1.3 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan vuoden 2017 talousarvio on valtuuston nähden sitova suurtuotetasolla (netto) sekä investoinnit ovat sitovia kohteittain.

2 TALOUSARVIO 2017

2.1 Yleistä talousarviosta

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Alajärven kaupunki on perinteisesti laatinut taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, koska pitempi suunnittelukausi sisältäisi runsaasti epävarmuustekijöitä.

Alajärven kaupungin talousarvion laadinnassa vuodelle 2017 on merkittävimmän muutoksen talouden suunnitteluun vaikuttanut 2009 alkaneen Järvi-Pohjanmaan yhteistyön päättymisen vuoden 2016 lopussa. Kaupungin laskentajärjestelmät on rakennettu pääosin uuteen muotoon palvelemaan vuoden 2017 alusta yhden kaupungin taloudenpitoa.

Muutoksen vuoksi talouslukujen vertaaminen edellisiin vuosiin ei kaikilta osin, varsinkin tulojen ja menojen osalta ole vertailukelpoinen. Toimialojen taulukot sen sijaan sisältävät ajantasaisen vertailun vuoden 2016 talousarvioon ja 2015 tilinpäätökseen.

Yhteistoiminta jatkuu kuitenkin yhteistyön merkeissä. Alajärven kaupunki tuottaa palvelut perusturvan osalta (Paras-laki, Vimpelin kunta) ja maaseututoimen osalta yhteistoiminta-alueena (Maaseutuhallinto, Soinin ja Vimpelin kunnat) ja ostopalveluna kaupunki tarjoaa Vimpelin kunnalle sivistystoimen palvelut. Lisäksi Soinin kunta ostaa kaupungilta kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut ja Alajärven kaupunki ympäristöpalvelut Vimpelin kunnalta.

Kaupunginvaltuuston 2013 hyväksymä tasapainottamissuunnitelma vuosille 2013–2016 negatiivisen kuntatalouden kehityksen katkaisemiseksi ja taseeseen syntyneiden alijäämien kattamiseksi on tuottanut toivottua tulosta. Kaupungin talouden odotetaan tasapainottuvan ja alijäämien tulevan katetuksi vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Vuosien aikana tehdyt rakenteelliset muutokset ovat edesauttaneet talousarvion 2017, varsinkin menotalouden laatimista.

Edellä mainitun lisäksi tulossuunnitelmassa on huomioitu suunnitelma-
vuosille 2018–2019 sekä kuluttajahintaindeksin (VM) että kunta-alan
ansiotasoindeksin mukaiset korotukset käyttötalouspuolelle. Lisäksi
henkilöstömenot sisältävät kunta-alan sopimusten mukaiset palkanko-
rotukset, eli 0,3 % vuodelle 2017 ja suunnitelmavuosille 0,5 %.

Verotulojen ja valtionosuuksien ennustaminen talousarviovuodelle ja
suunnitelmavuosille on edelleen haastavaa. Suomen taloustilanteen ke-
hitys sekä vireillä olevat rakennemuutokset vaikuttavat mm. työllisyy-
teen ja sitä kautta myös kuntatalouden verotuloihin ja myös valtion-
osuuksiin. Lainsäädännön ja hallitusohjelman sekä usean eri kehysriihen
päästösten vaikutukset ovat pääasiallisina perusteina valtiovarainminis-
teriön ja kuntaliiton tuottamiin arvioennusteisiin.

Talousarviossa on huomioitava tuottojen ja kulujen kirjaamisesta seu-
raavaa; Alajärven hallinnoimat toimialat perusturva, sivistys- ja maaseu-
tutoimi:

- myös Vimpelin ja Soinin aiheuttamat kulut kirjataan tilikau-
den aikana toimintakuluihin (kaikki kululajit)
- em. kulut laskutetaan aiheuttamisperiaatteella Vimpeliltä ja
Soinilta ja tulot kirjataan toimintatuottoihin (myyntituotot).

2.2 Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot sekä
saadut tuet ja avustukset. Toimintatuottojen ennustetaan laskevan vuo-
den 2016 talousarviosta 13,9 M€ (32,9 %).

Suunnitelmavuosille 2018–2019 on ennustettu toimintatuottojen kas-
vavan kuluttajaindeksin verran (2018 1,3 %, 2019 1,5 %). Kaupungin tu-
lee vuosittain systemaattisesti korottaa perimiään taksoja vähintään ku-
luttajaindeksin verran.

2.3 Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut
(mm. eläkkeet sekä sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut).

Vuonna 2017 palkkojen oletetaan nousevan n. 1,38 %. Suunnitelmavuo-
sille 2018–2019 on ennustettu henkilöstökulujen kasvavan palkankoro-
tusten (mm. ikä- ja kokemuslisät) vuoksi vuosittain 0,5 %.

Palvelujen ostot

Palveluiden ostoihin kirjataan sekä ulkoiset että sisäiset palvelujen ostot. Myös Vimpelin ja Soinin kuntien hallinnoimien yhteislautakuntien Alajärveltä laskuttamat osuudet kirjataan palveluiden ostoihin.

Palvelujen ostojen arvioidaan laskevan 13,7 M€ (28,3 %) vuoden 2016 talousarvion tasosta.

Suunnitelmavuosille 2018–2019 on arvioitu palveluiden ostojen kasvavan vuosittain julkisten menojen hintaindeksin verran (2017 ja 2018 1,0 %). Lisäksi vuoden 2017 alusta lukien palveluiden ostoja kasvattaa vuosittain Soinin kunnalle maksettava oppilaiden kotikuntakorvaus, jonka arvioidaan olevan n. 350.000 euroa.

TAULUKKO 6: TALOUSARVIO 2017

TALOUSARVIO, 1000 €

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Toimintatuotot	41 661	42 409	28 438
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-41 443	-43 123	-43 717
Palvelujen ostot	-49 220	-49 864	-34 773
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 181	-2 409	-5 052
Avustukset	-5 127	-5 169	-3 902
Muut toimintakulut	-1 014	-979	-1 043
Toimintakate	-57 324	-59 135	-60 049
Verotulot	28 454	28 600	28 601
Valtionosuudet	34 083	36 262	35 465
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	9	12	24
Muut rahoitustuotot	129	116	116
Korkokulut	-324	-400	-370
Muut rahoituskulut	-3	-11	-10
Vuosikate	5 024	5 444	3 777
Poistot ja arvonalentumiset	-3 095	-3 096	-3 077
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Tilikauden tulos	1 929	2 348	700
Tilinpäätössiirrot	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 929	2 348	700
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	42,09	41,76	32,14
Vuosikate / Poistot, %	162,33	175,84	122,75
Vuosikate, euroa / asukas	502	541	377
Asukasmäärä 31.12.	10 014	10 062	10 006

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kirjataan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, lääkkeet, hoitotarvikkeet, lämmitys, sähkö, vesi, pienkalusto ja rakennusmateriaalit.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin budjetoidaan vuodelle 2017 5,0 miljoonaa euroa, mikä on 2,6 M€ euroa (109,7 %) enemmän kuin vuoden 2016 talousarviossa.

Suunnitelmavuosille 2018–2019 on arvioitu palveluiden ostojen kasvavan vuosittain kuluttajaindeksin verran (2018 1,3 %, 2019 1,5 %).

Avustukset

Avustuksiin kirjataan Alajärven kaupungin vuosittain myöntämät avustukset kotitalouksille ja yhteisöille.

Vuodelle 2017 budjetoidaan kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin 3,4 miljoonaa euroa ja yhteisöille myönnettäviin avustuksiin puolestaan budjetoidaan 521.069 euroa. Avustuksia myönnetään 1,3 M€ vähemmän kuin vuonna 2016 (24,5 %).

Suunnitelmavuosille 2018–2019 avustusten on suunniteltu säilyvän vuoden 2017 tasossa.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. vuokrat, vahingonkorvaukset, edustuskulut ja jäsenmaksut.

Muiden toimintakulujen vuonna 2017 arvioidaan nousevan 64.000 euroa vuoden 2016 tasosta (6,5 %).

Suunnitelmavuosille 2018–2019 on arvioitu muiden toimintakulujen kasvavan vuosittain kuluttajaindeksin verran (2018 1,3 %, 2019 1,5 %).

2.4 Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2017 toimintakatteen arvioidaan olevan n. 60 miljoonaa euroa, mikä on 890.000 euroa (1,51 %) suurempi kuin 2016 talousarviossa.

2.5 Verotulot

Taloudellisen taantuman aiheuttaman vaikean tilanteen ja hallituksen tekemien veroperustemuutosten vaikutusten arviointi kuntien verotuloihin on ollut viime vuosina erittäin haasteellista.

Alajärven kaupunginvaltuusto on päättänyt tuloveroprosentin laskemisesta 0,25 prosenttiyksiköllä vuodelle 2017. Lisäksi yleistä kiinteistöveroprosenttia on alennettu välyksen alarajalle, eli 0,93 %. Siten verotuloarvio perustuu 22,00 % kunnallisveroon ja lokakuussa 2016 käytettävissä olleisiin tietoihin kuntatalouden kehityksestä vuosina 2016–2019.

Kuntaliiton veroennustekehikon mukainen verotuloennuste näyttää vuodelle 2016 hyvin optimistiselta. Ennusteen mukaan vuoden verotulojen toteutuma kasvaa kuluvan vuoden talousarviossa laaditusta ennusteesta lähes miljoona euroa, mikäli loppuvuoden kertymä etenee suotuisasti. Verotulojen suuri vuosittainen vaihteluväli edellyttää kuitenkin varovaisuutta vuoden sekä 2016 että 2017 verokertymän arvioimisessa.

TAULUKKO 7: VEROTULOENNUSTE 2016 - 2019

Verotulot (* ennuste)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	2019*
Kunnallisvero, milj. €	21,78	21,80	22,53	23,17	24,46	24,37	24,15	25,02	24,28	23,90	24,59
Kiinteistövero, milj. €	1,28	1,51	1,54	1,66	1,85	2,23	2,26	2,28	2,25	2,25	2,25
Yhteisövero, milj. €	2,05	2,50	2,57	1,54	1,64	1,76	2,05	2,04	2,07	2,16	2,27
Vertotulot yhteensä:	25,11	25,81	26,64	26,37	27,94	28,36	28,45	29,34	28,60	28,31	29,11
Muutos edelliseen vuoteen (%)		2,8 %	3,2 %	-1,0 %	6,0 %	1,5 %	0,3 %	3,1 %	-2,5 %	-1,0 %	2,8 %

Kunnallisvero

Alajärvellä vuoden 2017 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 24,28 miljoonaa euroa, mikä on 734.000 euroa (2,9 %) vähemmän kuin vuoden 2016 arvioitu (lokakuu 2016) kunnallisveron tuotto.

Yhteisövero

Talousarviossa vuoden 2017 yhteisöveron määräksi on arvioitu 2,07 miljoonaa euroa, joka on 25.000 euroa (1,2 %) enemmän, kuin vuonna 2016 arvioidaan kertyvän.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2017 arvioidaan 2,25 miljoonaa euroa sisältäen laskua (29.000 euroa) edelliseen vuoteen verrattuna.

2.6 Valtionosuudet

Peruspalveluiden valtionosuus

Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Järjestelmän laskennallisuudesta johtuen kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Vuonna 2016 valtionosuusprosentti on 25,61 ja kunnan omarahoitusosuus on 3 636,07 euroa/asukas.

Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa.

Verotulojen taseaus

Alajärven kaupunki saa verotulojen täydennystä vuonna 2016 yhteensä noin 10,3 M€ (1.006 eur/as.).

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus

Alajärven kaupungin saama valtionosuus kohdistuu suurimmalta osin lukio-opetukseen, perusopetuksen vammaisopetukseen, musiikkiopiston ja kansalaisopiston toimintaa. Omarahoituksen jälkeen kaupunki on vuonna 2016 saanut valtionosuutta noin 630.000 euroa. Tämä summa ei kuitenkaan tule kokonaisuudessaan kaupungin tuloksi, koska juuri suurimmat palvelukokonaisuudet pitävät sisällään vieraskuntalaisille annettavaa palvelua.

Vuoden 2017 alustavat laskelmat

Kuntaliiton arvioon perustuvat laskelmat on tehty syyskuussa 2016 ja perustuvat viimeisimpiin kuntakohtaisiin valtionosuuslaskelmiin ja verotustietoihin 22.8.2016.

Laskelmassa on huomioon otettu veromenetysten kompensatio yht. +390 M€, kilpailukyky sopimuksesta aiheutuva valtionosuuden vähennys -356 M€ (vähennetty asukas-tasasuuruus 65,22 €/as), eläketuki-uudistuksen rahoitus ("Lex Lindström") vähennys -33 M€ (-6,05 €/asukas), perustoimeentulotuen rahoituksen ja maksatuksen siirto Kelalle vuoden 2017 alusta, aikaisemmin sovitut valtionosuusleikkaukset vuodelle 2017 yhteensä 125 M€ (-22,86 €/as).

Määräytymistekijöitä on päivitetty +38 M€ (asukasmäärätiedot ikäryhmittäin ja kieliryhmittäin), vuoden 2015 sairauksien määrätiedot (KELA) sairastavuuskertoimen laskennassa, työttömien määrätiedot (TEM) työttömyyskertoimen laskennassa, syrjäisyyskertoimen tiedot vuosille 2017–2022.

Lisäksi laskelmissa indeksikorotus (-0,7 %) ja kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus +34 M€ on viety hintoihin, uusi saaristo-osa-

kuntakriteeri lisätty muihin laskennallisiin kustannuksiin, kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutokset +34 M€ ja ammatillisen koulutuksen rahoitusosuuden aleneminen -190 M€ (-34,81 €/asukas).

Alustavien laskelmien mukaan kaupungin valtionosuudet laskevat kohtuullisen merkittävästi. Vastaavaa ei ole tapahtunut ainakaan viimeiseen kymmeneen vuoteen ja varsinkin, kun järjestelmään on tehty merkittäviä muutoksia 2010-luvulla. Peruspalveluiden valtionosuusaleneminen sisältää suurimpana eränä kilpailukyky sopimuksen (n. 652.000 eur) ja perustoimeentulon siirtymisen KELA:n palveluiden piiriin (n. 320.000 eur). Kunnan tehtäväksi jää edelleen myöntää harkintaan perustuvaa täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta kasvattaa muun muassa ammatillisen koulutuksen rahoitusosuuden aleneminen (n. 350.000 eur). Kokonaismuutos valtionosuuksiin on vähennystä 796.364 euroa verrattuna talousarvioon 2016.

TAULUKKO 8: VALTIONOSUUDET 2012 - 2017

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos euroissa	Muutos %
Peruspalv. vo (pl. Verot. tasaus)	24 042 769	24 029 970	24 174 654	24 297 832	25 919 888	24 637 570	-1 282 318	-4,95 %
Verotuloihin perustuva vo:n tasaus	7 964 059	8 494 152	8 819 397	9 567 932	10 286 541	10 327 495	40 954	0,40 %
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	167 787	63 537	-172 753	217 768	55 000	500 000	445 000	809,09 %
Valtionosuudet yhteensä	32 174 615	32 587 659	32 821 298	34 083 532	36 261 429	35 465 065	-796 364	-2,20 %

2.7 Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Korkotuottojen osuus vuoden 2017 talousarvioon suunnitellaan olevan 24.000 euroa.

Taloussuunnitelmavuosille 2018–2019 suunnitellaan korkotuotot kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (15.000–17.000 euroa/vuosi).

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinkotuotot, korvaukset jäännöspääomasta, verotilitysten korot ja viivästyskorkotulot.

Muihin rahoitustuottoihin budjetoidaan vuodelle 2017 116.000 euroa, mikä on saman verran kuin vuoden 2016 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuosille 2018–2019 suunnitellaan muut rahoitustuotot kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (117.000–120.000 euroa/vuosi).

Korkokulut

Korkokuluiksi vuodelle 2017 budjetoidaan 370.000 euroa, mikä on 30.000 euroa pienempi kuin vuoden 2016 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuodelle 2018 arvioidaan korkokulujen nousevan 37.000 euroa ja vuodelle 2018 nousevan edelleen 20.000 euroa.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin kirjataan mm. maksetut viivästyskorot ja saatavien poistot. Muita rahoituskuluja suunnitellaan vuodelle 2017 10.000 euroa.

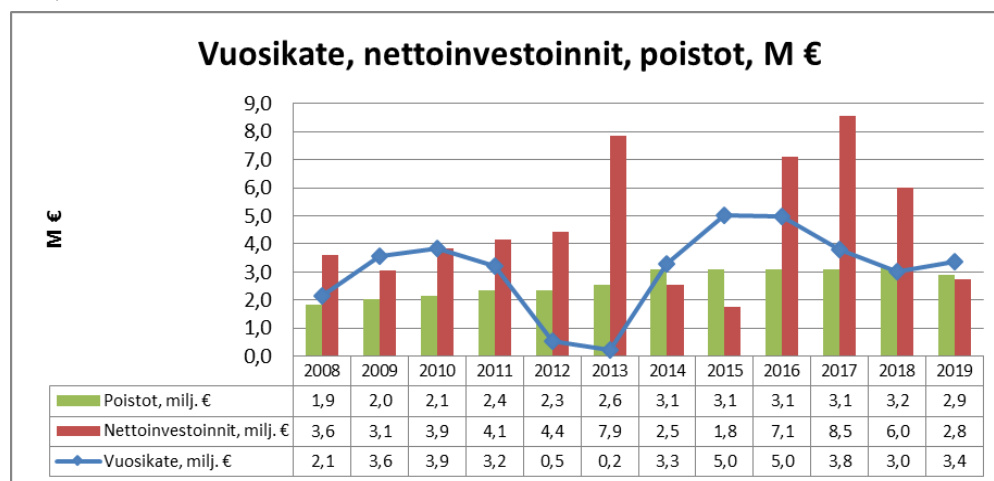
Taloussuunnitelmavuosille 2017–2018 suunnitellaan muut rahoituskulut kolmen edellisen vuoden keskiarvon mukaiseksi (8.000–10.000 euroa/vuosi).

2.8 Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Suunnitelman mukaan Alajärven talous heikkenee 2017 ja vuosikate kattaa poistoista 123 %. Vuonna 2018 vuosikatteen ennustetaan olevan 3,0 M€ ja ei näin ollen kata poistoja täysin. Vuonna 2019 kääntyy vuosikate (3,4 M€) lievään nousuun ja kattaa poistoista 116 %. Kaupungin lainakanta kasvaa 2017 jälleen (25,0 M€) ja 2018 (27,8 M€) mutta laskee hien vuonna 2019 (27,2).

TAULUKKO 9: VUOSIKATTEEN KEHITYS VERRATTUNA NETTOINVESTOINTEIHIN JA POISTOIHIN

2.9 Poistot

Poisto tarkoittaa pitkävaikutteisen tuotannontekijän hankintamenon kirjaamista kuluiksi vaikutusaikanaan. Poistoaika ja poistoerät määritellään tuotannontekijän taloudellisen pitoajan mukaan. Poistoja tehdään tilikausittain ja poistot kirjataan kirjanpitoon.

Vuonna 2012 Kuntajaosto tarkisti vuoden 2011 yleisohjettaan suunnitelman mukaisista poistoista mm. lisäämällä suosituksen poistoaikojen alarajojen käyttämisestä. Tämä aiheuttaa Alajärven kaupungille poistojen euromääräistä kasvua ja siten myös tuloksen heikkenemistä.

Vuodelle 2017 suunnitelman mukaiset poistot ovat 3,077 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2016 arvioitiin 3,096 miljoonaksi euroksi. Poistojen määrä laskee näin ollen 19.000 euroa (0,6 %).

Vuoden 2018 poistojen on arvioitu olevan 3,179 miljoonaa euroa ja v. 2018 2,900 miljoonaa euroa. Arvio perustuu laadittuun investointi-suunnitelmaan ja sen ennakoituun toteumaan.

2.10 Satunnaiset erät

Kirjanpitolain mukaan satunnaiset erät perustuvat kirjanpitovelvollisen tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin, kertaluonteisiin ja olennaisiin tapahtumiin. Taloussuunnitelmakaudelle ei suunnitella satunnaisia eriä.

2.11 Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän *Tilikauden tulos* osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Vuoden 2017 tilikauden tulokseksi ennakoidaan 724.000 euron ylijäämää. Tulossuunnitelman mukaan vuoden 2018 tulos olisi alijäämäinen 148.000 euroa ja vuoden 2019 tulos 473.000 euroa ylijäämäinen.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Keskusvaalilautakunta

TAULUKKO 10: KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	16 118	0	16 100	0,0 %
Menot	-16 912	0	-20 017	0,0 %
Netto	-794	0	-3 917	0,0 %

Seuraavat vaalit ovat vuoden 2017 kuntavaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 9.4.2017.

3.2 Tarkastuslautakunta

TAULUKKO 11: TARKASTUSLAUTAKUNTA, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-20 554	-31 300	-30 600	-2,2 %
Netto	-20 554	-31 300	-30 600	-2,2 %

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Tilintarkastajan tarkastuspäiviä on arviolta yhteensä 20 kpl/vuosi. Tilintarkastusyhteisön kilpailuttaminen käynnistyy vuoden 2016 loppupuolella.

3.3 Kaupunginhallitus

3.3.1 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2017

Ehdotus kaupunginvaltuuston hyväksymiksi strategisiksi tavoitteiksi vuodelle 2017 painopistealueiden ja painopisteiden perusteella:

1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita
2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö
3. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen
4. Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen

Yksityiskohtaiset mittarit ovat kaupunginvaltuuston 27.5.2013 hyväksymässä Alajärven kaupungin strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät -osiossa.

3.3.2 Konsernitavoitteet vuodelle 2017

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
2. Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa.
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Vuokrataloyhtiöt

1. Mitoitetaan vuokra-asuntojen määrä vastaamaan kysyntää.
2. Vuokrataloyhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiön talous on tasapainossa.

Alajärven Lämpö Oy

1. Kaukolämmön tarjoaminen asiakkaille kilpailukykyiseen hintaan.
2. Kotimaisen lähipolttoaineen hyödyntäminen lämpökeskuksessa.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelut Oy

1. Kaupungin elinkeinostrategian mukaisten linjausten toteuttaminen ja seuranta omalta osaltaan.

3.3.3 Perustelut v. 2017

3.3.3.1 Kaupunginvaltuusto

TAULUKKO 12: KAUPUNGINVALTUUSTO, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-91 149	-100 597	-102 347	1,7 %
Poistot	-3 559	-3 559	-297	-91,7 %
Netto	-94 708	-104 156	-102 644	-1,5 %

Kaupunginvaltuusto pitää arviolta 10 kokousta/vuosi. Lisäksi järjestetään noin 2 seminaaria.

3.3.3.2 Kaupunginhallitus

TAULUKKO 13: KAUPUNGINHALLITUS, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	35 790	25 383	22 283	-12,2 %
Menot	-361 188	-345 865	-353 443	2,2 %
Netto	-325 398	-320 482	-331 160	3,3 %

Kokousmäärätavoite vuodelle 2017 on yhteensä 20 kokousta. Lisäksi järjestetään 2–4 seminaaria. Alajärven maamittaustoimiston vuokra sisältyy kaupunginhallituksen menoihin.

Henkilöstö: kaupunginjohtaja

3.3.3.3 Hallinto ja talous

TAULUKKO 14: HALLINTO JA TALOUS, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	25 935	2 000	1 000	-50,0 %
Menot	-600 553	-578 337	-583 251	0,8 %
Poistot	-7 030	-7 030	-1 758	-75,0 %
Netto	-581 648	-583 367	-584 009	0,1 %

Kaupungin keskushallinnon tehtäviin kuuluu kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi tulevien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Taloushallinto vastaa kaupungin talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä rahoitustoimesta. Talous- ja henkilöstöhallinnon suoritettava työ on siirtynyt Järvinet Oy:n hoidettavaksi 1.1.2009 alkaen. Tilitoimistossa hoidetaan kirjanpito- ja palkanlaskentatehtävät ja asiointi kaupungin ja tilitoimiston välillä hoidetaan pääsääntöisesti sähköisesti.

Henkilöstö: hallintojohtaja, talousjohtaja, sisäinen tarkastaja/hallinto-sihtööri, 2 toimistosihtööriä, 2 palvelusihtööriä, taloussuunnittelija, edunvalvontasihtööri 0,25 htv, arkistosihtööri ja asuntosihtööri.

3.3.3.4 Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset)

Yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut

Yhteistoimintaosuuksiin ja jäsenmaksuihin on varattu vuodelle 2017 alla olevan taulukon mukaisesti yhteensä 185.927 euroa. Vuoden 2014 aikana tehdyn selvitystyön ja kaupunginhallituksen tekemän päätöksen 10.11.2014 (§ 168) perusteella kaupunki on eronnut Kuusiokuntien kehittämissyhdistyksen, SPR:n, Yrityskummit ry:n, Pohjanmaan Pelastusalan liitto ry:n ja Etelä-Pohjalaiset kylät ry:n jäsenyydestä. Sen sijaan

Pohjanmaan vesi- ja ympäristö ry:n, Ähtäväjokirahaston, Lapuanjokirahaston, ja Suomen vesilaitosyhdistys ry:n jäsenyydestä ei ole tarkoituksenmukaista luopua, koska edut jäsenkohtaisiin koulutuksiin ja avustusten hakemisiin menetettäisiin.

TAULUKKO 15: MUUT YHTEISTOIMINTAOSUUDET JA JÄSENMAKSUT 2017

Yhteisö	2017	2016
Etelä-Pohjanmaan liitto	118 200	118 229
Suomen Kuntaliitto	31 177	31 530
Työmarkkinalaitos	6 900	6 700
Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari	3 404	3 460
Aisapari	150	150
Pohjanmaan vesi- ja ympäristö ry.	1 500	1 500
Ähtäväjokirahasto	1 800	1 800
Lapuanjokirahasto	785	785
Suomen vesilaitosyhdistys ry	1 125	2 191
Suomen Sininen tie ry.	900	900
Proagria Etelä-Pohjanmaa	360	360
Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys	5 762	5 560
Alajärven Sotaveteraanit ry	10	0
Het Järvet kuntoon ry	10	0
Kunnallisarkistoyhdistys ry.	100	100
Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy	13 744	13 744
YHTEENSÄ:	185 927	187 009

Avustukset

Avustuksiin on taloussuunnitelmassa varattu vuodelle 2017 yhteensä 50.700 euroa. Määrärahasta on kohdennettu 27.900 euroa. Avustuksen loppusumma varataan kaupunginhallituksen yhteistoimintasopimukseen. Kaupunginhallituksen jakamat yleisavustukset ovat olleet yleisesti haettavissa 1.11.2016 klo 15.00 mennessä.

TAULUKKO 16: AVUSTUSMÄÄRÄRAHAT VUODELLE 2017

Hakija	Myönnetty 2016	Anottu 2017	Myönnetty 2017	Perustelut
Lehtimäen sotaveteraanien yhdistys	1 400	0	0	Toiminta-avustus
Yleisurheilun tukisäätiö, Mannio	2 500	0	0	Yhteistoimintasopimus 2013-2016, khall periaatekeskustelu jatkosta 7.11.2016
Alajärven sotaveteraanit ry (Lehtimäen sotaveteraanit ry yhdistynyt)	8 000	10 000	9 400	Toiminta-avustus
Lehtimäen opisto	7 200	30 000	10 000	Avustus vapaa-ajan toimintojen tukemiseen: uimahalli, kuntosali ja ratsastuskoulu.
Järvi-Pohjanmaan Risteyspaikka ry	1600	4 000	2 500	Toiminta-avustus
Suomen urheilijoiden tukisäätiö Oy, Björkbacka	2500	0	0	Yhteistoimintasopimus 2015-2016; jatkosta ei vielä yhteydenottoa
Alajärven yhteisen kalaveden osakaskunta	0	5 000	0	Ks. Kvalt 31.10.2016 § 56, jossa varattu 5.000 eur lisämääräraha hoitokalastukseen v.2016
Alajärven Kirkonkylän Nuorisoseura	0	8 500	0	Hakevat remonttiavustusta, hakemus avustussäännön vastainen, avustuksia ei myönnetä peruskorjaukseen
Järviseudun Pallokerho ry	0	6 000	6 000	Yhteistoimintasopimus Khall 5.9.2016 § 140
YHTEENSÄ	23 200	63 500	27 900	

TAULUKKO 17: MUU TOIMINTA, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	1 809	0	0	0,0 %
Menot	-460 560	-462 930	-455 756	-1,5 %
Poistot	0	0	0	0,0 %
Netto	-458 751	-462 930	-455 756	-1,5 %

3.3.3.5 Nuorten työllistäminen

TAULUKKO 18: NUORTEN TYÖLLISTÄMINEN, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-19 525	-19 034	-73 998	288,8 %
Netto	-19 525	-19 034	-73 998	288,8 %

3.3.3.6 Vammaisneuvosto

TAULUKKO 19: VAMMAISNEUVOSTO, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-81	0	0	0,0 %
Netto	-81	0	0	0,0 %

3.3.3.7 Löytöeläinten säilytys

TAULUKKO 20: LÖYTÖELÄINTEN SÄILYTYS, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-1 069	-1 100	-1 440	30,9 %
Netto	-1 069	-1 100	-1 440	30,9 %

3.3.3.8 Projektit

TAULUKKO 21: PROJEKTIT, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	10 967	0	0	0,0 %
Menot	-12 537	0	0	0,0 %
Netto	-1 570	0	0	0,0 %

Vuodelle 2017 ei ole suunniteltu kaupunginhallituksen alaisia projekteja.

3.3.3.9 Asuntotoimi

TAULUKKO 22: ASUNTOTOIMI, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	109	100	150	50,0 %
Menot	-49 406	-46 576	-47 879	2,8 %
Netto	-49 297	-46 476	-47 729	2,7 %

Asuntosihteerille on keskitetty Alajärven kaupungin asuntoasioiden hoito. Suurin osa työpanoksesta menee vuokra-asuntoa hakevien asiakkaiden palvelemiseen ja kaupungin vuokrataloyhtiöiden kanssa tapahtuvaan yhteistyöhön. Vuokra-asuntoja on kaupungin suorassa omistuksessa Alajärven keskustan alueella 11 kpl ja Lehtimäen kylässä 19 kpl. Kaupungin omistamissa vuokrataloyhtiöissä vastaavat vuokra-asuntomäärät ovat 169 kpl ja 49 kpl.

3.3.3.10 Henkilöstöhallinto

TAULUKKO 23: HENKILÖSTÖHALLINTO, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	418 131	429 826	411 569	-4,2 %
Menot	-392 591	-429 826	-411 572	-4,2 %
Netto	25 541	0	-3	0,0 %

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2017–2019

- Henkilöstön työhyvinvointi, joka saavutetaan hyvällä johtamisella ja työkykyä edistävällä toiminnalla.

Perustelut v. 2017

Henkilöstöhallinto käsittää hallinnon, työsuojelun ja Tpd-toiminnan (työpaikkademokratia) sekä nuorten työllistämisen ja työpaikkaruokailun kustannukset. Tyky-toimintaan (hyvinvointisetelit) on varattu 40.000 euroa. Henkilöstöasiat valmistelee henkilöstöjohtaja ja päätösvaltaa käyttää henkilöstöjaosto.

Henkilöstö: henkilöstöjohtaja, henkilöstösihteeri ja työsuojeluvaltuutettu. Työsuojelupäällikön tehtäviä hoitaa teknisen toimen viranhaltija oman viran ohella.

Säästöt henkilöstömenoista

Palkattomat vapaat (talkoovapaat)

Järvi-Pohjanmaan kunnissa on ollut käytössä palkaton talkoovapaa. Henkilöstö on voinut ottaa talkoovapaata 10 työpäivää, joihin sisältyy kaksi palkallista päivää. Talkoovapaan voi pitää useammassa jaksossa. Edellytys vapaan pitämiseksi on, että ko. ajaksi ei palkata ulkopuolista sijaista. Opetushenkilöstön osalta oppituntien pitäminen tapahtuu oto-tunteina. Talkoovapaata tarjotaan aikaisemmilla periaatteilla myös vuonna 2017.

Vuoden 2015 aikana talkoovapaan kustannussäästö oli Alajärvellä 104.203 euroa. Soinissa säästö oli 21.112 euroa ja Vimpelissä 2.080 euroa. Arvio vuoden 2016 talkoovapaasäästöistä Alajärven osalta on noin 71.000 euroa.

3.3.3.11 Kuntien yhteistoiminta

Elinkeinotoimi

TAULUKKO 24: ELINKEINOTOIMI, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-260 401	-270 112	-270 030	0,0 %
Netto	-260 401	-270 112	-270 030	0,0 %

Nettosumma sisältää mm. aluemarkkinointirahat (22.825 €), Järviseedun seutukunnan yhteistyövarat (9.454 €) ja elinkeinopalvelut (233.201 €). Elinkeinopalveluissa on huomioitu maaseutuyritysten neuvontapalvelun siirtyminen maaseutulautakunnan talousarvioon vuoden 2015 alusta lähtien.

Järvi-Pohjanmaan kuntien valtuustojen 16.6.2008 päätösten mukaisesti alueen elinkeinotoimen palvelut ostetaan vuoden 2009 alusta lähtien Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ltä. Alajärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö tuottaa elinkeinopalvelut kuntarahoitteen yrityspalveluyksikön toimesta, lisäksi yhtiön toimintaan sisältyy yhdessä yritys- ja kuntarahoitteisesti hoidetun kehittämissuhteiden kehittämissuhteet.

Hyväksytyn osakassopimuksen mukaan kuntarahoitusta tarkistetaan 3 vuoden välein elinkustannusindeksin mukaisesti (sopimuksen kohdat 5 ja 7). Edellinen sopimuksen tarkistus oli v. 2015 alussa.

Tämän mukaisesti **sopimusjakson 2015–2017** kuntaosuudet ovat vuosittain yhteensä 357.598 €, ja ne jaetaan **vuodelle 2017** tammikuun 2014 alun asukaslukujen suhteessa seuraavasti:

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n toimintarahoitus 2017 talousarvioon (ilman maaseutuyritysten neuvontapalvelua)

<i>Asukasluvut:</i>	<i>Alajärvi</i>	<i>10 230</i>	<i>(65,2 %)</i>
<i>(1.1.2014)</i>	<i>Soini</i>	<i>2 284</i>	<i>(14,6 %)</i>
	<i>Vimpeli</i>	<i>3 173</i>	<i>(20,2 %)</i>
	<i>Yhteensä:</i>	<i>15 687</i>	

Toimintarahoitus

Yrityspalvelu:	Alajärvi	205 330 €
	Soini	45 843 €
	<u>Vimpeli</u>	<u>63 686 €</u>
	Yhteensä	314 859 €

Kehittämispalvelu:	Alajärvi	27 871 €
	Soini	6 223 €

	Vimpeli	8 645 €
	Yhteensä	42 739 €
Yhteensä:	Alajärvi	233 201 €
	Soini	52 066 €
	Vimpeli	72 331 €
	Yhteensä:	357 598 €

Hankeyhteistyö

Budjetti, € 14 500
Lappajärvi ja Evijärvi ei enää mukana

Alajärvi	9 454 €
Soini	2 117 €
Vimpeli	2 929 €
Yhteensä	14 500 €

Aluemarkkinointi

Budjetti, € 35 000
jakautuu Järvi-Pohjanmaan kuntien (3) kesken

Alajärvi	22 825 €
Soini	5 096 €
Vimpeli	7 079 €
Yhteensä	35 000 €

Järvi-Pohjanmaan neuvosto

TAULUKKO 25: JÄRVI-POHJANMAAN NEUVOSTO, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	20 983	16 230	0	-100,0 %
Menot	-46 512	-46 806	0	-100,0 %
Netto	-25 529	-30 576	0	-100,0 %

Palo- ja pelastustoiminta

TAULUKKO 26: PALO- JA PELASTUSTOIMINTA, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-865 490	-927 473	-912 881	-1,6 %
Netto	-865 490	-927 473	-912 881	-1,6 %

Alajärvi kuuluu Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitokseen. Alajärven maksu-osuus Pelastuslaitokselle v. 2017 on 887.681 €. Lisäksi kustannuspai-kalle kirjataan mm. vanhoja eläkemenoperusteisia menoja 25.000 €.

Velkaneuvonta

TAULUKKO 27: VELKANEUVONTA, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	-14 283	-15 680	-16 620	6,0 %
Netto	-14 283	-15 680	-16 620	6,0 %

Velkaneuvonta on hoidettu Alajärven osalta 1.1.2009 alkaen Soinin kunnassa. Alajärven osuus vuonna 2017 on 16.620 euroa.

Jätelautakunta

TAULUKKO 28: JÄTELAUTAKUNTA, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	37 645	35 046	36 108	3,0 %
Menot	-34 761	-35 046	-36 108	3,0 %
Netto	2 884	0	0	0,0 %

Jätelautakunnan kustannukset sisällytetään jätemaksuihin.

Projektien kuntaosuudet

TAULUKKO 29: PROJEKTtien KUNTAOSUUDET, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	4 393	0	0	0,0 %
Menot	-173 515	-150 000	-150 000	0,0 %
Netto	-169 122	-150 000	-150 000	0,0 %

Alajärven kaupunki osallistuu aluekehittämistyössään EU- ja kansallisiin hankkeisiin. Alajärven kaupunki on sitoutunut hankkeisiin (n. 15 kpl), jotka edellyttävät rahoitusosuuden varaamista vuoden 2017 talousarvioon. Näistä rahoitusosuuksiltaan suurimmat ovat Leader-toiminta, EPANET-korkeakouluverkoston koordinointi ja Järviseudun maakunta-korkeakoulu. Pienemmillä kuntaosuuksilla kaupunki on sitoutunut yritysten kilpailukyvyyn parantamista sekä elintarvikkeiden, ympäristön ja matkailun kehittämistä tavoitteleviin hankkeisiin.

Yleinen edunvalvonta

TAULUKKO 30: YLEINEN EDUNVALVONTA, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	118 518	109 050	108 800	-0,2 %
Menot	-96 093	-97 415	-99 060	1,7 %
Netto	22 425	11 635	9 740	-16,3 %

Holhoustoimen edunvalvontapalvelujen järjestämisestä annetun lain (575/2008) perusteella on edunvalvontapalvelujen järjestämisvastuu siirtynyt valtion oikeusaputoimistoille vuoden 2009 alusta lukien.

Alajärven kaupunki tuottaa Lapuan oikeusaputoimiston kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella holhoustoimen edunvalvontapalvelut Alajärven, Soinin ja Vimpelin kunnissa. Toistaiseksi voimassa olevia edunvalvontapäätöksiä on 120–130 ja lisäksi muutamia sijaisedunvalvontamääräyksiä.

Yleisen edunvalvonnan menot muodostuvat henkilöstömenojen lisäksi atk- ja muiden palveluiden ostoista, toimistotilojen vuokrista sekä työmatkakuluista. Valtio maksaa palveluntuottajalle 410 euroa/päämies/vuosi. Päämieheltä perittävät palkkiot palveluntuottaja määrittelee oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti. Palkkiota voi talousjohtaja edunvalvojan esityksestä kohtuullistaa.

Henkilöstö: Yleinen edunvalvoja, edunvalvontasihteeri 0,75 htv.

Sisäinen tarkastus

TAULUKKO 31: SISÄINEN TARKASTUS, TALOUSARVIO 2017

	Tp 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA2017 / TA 2016
Tulot	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	-22 057	0,0 %
Netto	0	0	-22 057	0,0 %

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen suorittaminen perustuu kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan ja toimeksiantoihin.

Sisäisen tarkastuksen talousarvio käsittää sisäisen tarkastajan henkilöstökulujen lisäksi ict- ja muiden palvelujen ostot sekä toimistotilan vuokrat.

Henkilöstö: sisäinen tarkastaja 0,40 htv.

3.4 Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille laadukkaita ja oikea-aikaiset sosiaalihuollon sekä terveyden- ja sairaanhoidon palvelut, mukaan lukien erikoissairaanhoidon sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä syrjäytymisen, sairauksien ja vammojen ennaltaehkäisy.

Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut tuotetaan lähipalveluna laadukkaasti ja taloudellisesti palveluja määrittelevät lait, asetukset ja hoitosuositukset huomioiden.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

1. Kuntalaiset saavat tarvitsemansa sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut oikea-aikaisesti hoitotakuun ja/tai todetun hoidon-/palvelutarpeen mukaisesti.
2. Terveystaloudellisuuden parantuminen ja syrjäytymisen vähentäminen.
3. Kustannusvaikuttavien ja kokonaistaloudellisten palvelujen tuottaminen.
4. Palvelurakenteen muutos, uudistuminen ja ennakointi.
5. Kuntien talouden tasapainottamissuunnitelmien huomioiminen toiminnan suunnittelussa.

Mittarit

1. Kuntalaisten hyvinvointi-indeksien tarkastelu ja vertailu valtakunnalliseen tasoon (työttömyysindeksi, sairastavuusindeksi, ikäryhmä)
2. Kansallisen terveystaloudellisuuden eli hoitotakuun mukaisen toiminnan arviointi
3. Sosiaali- ja terveystaloudellisten palvelujen toteuttamisen arviointi lakisääteisissä ajoissa
4. Talousarvion toteutuminen suunnitelman mukaisesti.

TA 2017–2019 muutokset

1. Perustoimeentulotuen siirto Kelalle vuonna 2017.
2. Suun terveydenhoidon käynnistäminen omana toimintana.
3. Kehitysvammaisten tuetun ja ohjatun asumispalvelun lisääminen tarpeen mukaisesti.

4. Palvelurakennemuutoksen aktiivinen jatkaminen.
5. Tehostetun palveluasumisen paikkamäärän vähentäminen Järvi-Pohjanmaan ikäihmisten palveluiden suunnitelman mukaisesti.
6. TK-saneerauksen toteuttaminen 10/2016 - 10/2019 välisenä aikana.
7. Maakunnalliseen sote-uudistukseen valmistautuminen
 - a. sosiaali- ja terveyspalvelujen muutostyön toteuttaminen
 - b. nykyisen terveyskeskuksen ja sosiaalitoimiston muuttaminen laajaksi ja verkostomaiseksi sosiaali- ja terveyskeskukseksi sekä perhekeskukseksi.

3.4.1 Lautakuntahallinto+projektit

Perusturvan hallinnon tuotteeseen kuuluvat **perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 7 jäsentä, johon Alajärven ja Vimpelin valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntynyttä väestöä koskevissa asioissa.

Lisäksi hallinnon tuotteeseen sisältyy vuonna 2017 seuraavat **kehittämishankkeet**, joiden kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

1. **Osku-hankkeen** kohderyhmänä ovat kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevat pitkäaikaistyöttömät, jotka ovat saaneet vähintään 500 päivää työttömyysetuutta, sekä osatyökykyiset, vammaiset ja ikääntyneet. Hankkeen tarkoituksena on luoda maakunnallinen työllisyyden hoidon, sosiaalisen kuntoutuksen ja sosiaalisen työllistämisen verkosto. Tavoitteena on vahvistaa työ- ja toimintakykyisyyttä sekä yhteiskunnallista osallisuutta kehittämällä kohderyhmää tukevia kuntouttavia palveluita ja niiden sisältöjä. Osku-hanke toteutetaan vuosien 2015–2017 aikana.

2. **Parempi arki -hankkeen** kohderyhmänä ovat kotona asuvat paljon palveluja käyttävät sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisasiakkaat. Hanke toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallista integraatiota. Tavoitteena on 1) integroitujen asiakaslähtöisten palvelujen tuottaminen, 2) asiakkaiden arjenhallinnan vahvistaminen 3) eri toimijoiden linkittyminen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen ja palveluihin sekä 4) Sote-ammattilaisten yhteistyön, viestinnän, ymmärryksen ja osaamisen vahvistaminen asiakasprosesseissa. Parempi arki -hanke toteutetaan vuosien 2015–2017 aikana.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäälikkö, toimistos sihteeri, tietojärjestelmävastaava sekä tietosuojavastaava 0,1 htv) sekä **tukipalvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin. Tarkemmat vyörytysperusteet esitetty edellä.

TERVEYSPALVELUT

3.4.2 Vastaanottopalvelut ja terveysneuvonta

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto tukee alueen väestön terveyttä, ehkäisee sairauksien syntyä ja järjestää tutkimuksia ja hoitoa tarkoituksenmukaisesti.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti.

Palvelutaso

Moniammatillisella yhteistyöllä oikea-aikaiset palvelut.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kaiken ikäiset ja eri elämäntilanteissa olevat lapset, nuoret ja aikuiset saavat tarvitsemansa terveyspalvelut oikea-aikaisesti ja tarpeen mukaisesti.	Palvelujen saatavuus on lainsäädännön ja asetusten edellyttämällä tasolla. Pitkäaikaissairaille tehdään terveys- ja hoitosuunnitelmat.	Hoitotakuun ja ns. neuvola-asetuksen toteutumisen seuranta Terveys- ja hoitosuunnitelmien määrän vertaaminen mahdolliseen verrokkikuntaan Asiakasmäärien seuranta

Väestön terveyden edistäminen	Päivystys- ja kiirevastaanoton sekä hoitaja- ja lääkärivastaanotto toiminnan kehittäminen asiakasta palvelevaksi. Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi. Ennaltaehkäisevällä työotteella tuetaan terveyden edistämistä, erityisen tuen tarpeen tunnistamista ja tuen oikea-aikaista järjestämistä. Asiakkaiden osallistaminen omahoitoon ja palveluiden kehittämiseen.	Asiakastytytyväisyyskyselyjen tekeminen Kouluterveyskyselyn tulosten vertaaminen aiempiin vuosiin ja verrokkikuntaan
Henkilöstön osaamisen ja ammatitaidon turvaaminen	Koulutuspäivien määrä vähintään 3pv/ hlö.	Koulutussuunnitelman toteutumisen tarkastelu.

Vastaanoton rakenteelliset muutokset

- Sähköisten palvelujen kehittäminen.
- Palveluprosessien tehostaminen.
- Lääkäreiden sitouttamisen kautta ostopalvelujen määrän vähentäminen.
- Tk-saneerauksen myötä toimivat tilat tehostavat toimintaa.
- Oma päivystystoiminta jatkuu vuoden 2016 mukaisesti Soinia lukuun ottamatta. Vapautuvat päivystysajat voivat mahdollisesti vähentää päivystyskäyntejä Seinäjoella.

Haasteet

- Väestön ikääntyminen ja sairastavuus
- Lapsiperheiden ongelmien kasaantuminen ja monimuotoisuus
- Sote-uudistuksen muutostyön jalkauttaminen
- Henkilökunnan saatavuuden turvaaminen
- Terveyskeskusta vaihtaneiden kustannusvaikuttavuus
- Asianmukaisten työtilojen puute.

3.4.3 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Kotikunnan on huolehdittava siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Lisäksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä lääkäriasemilta tuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveydenhuoltolain mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Erikoissairaanhoidon palvelujen oikea-aikainen tarjoaminen kuntalaisille	Yhteistyö erikoissairaanhoidon ja Aksilan kanssa erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon oikea-aikaisten palvelujen turvaamiseksi.	Kuukausittainen, kuntakohtaisen raportoinnin vertailu erikoisaloit- tain tehdyistä toimenpiteistä
Menojen kustannuskasvun hillitseminen	Omien käytänteiden (esim. lähetekäytäntö) arviointi.	Raporttien pohjalta tapahtuvan laskutuksen vertailu ja seuranta
Erikoissairaanhoidon peruspalvelujen tuottamisen selvittäminen lähipalveluna	Konkreettisen selvitystyön tekeminen.	

Kustannuspaikkamuutokset: Sairaanhoitopiirin yöpäivystys sisältyy v. 2017 erikoissairaanhoitoon (ennen vastaanotto) muun maakunnan mukaisesti.

3.4.4 Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen sekä valistus- ja ehkäisevä toiminta. Arkipäivisin päivystävä hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativat akuutit särkytapaukset. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella.

Suun terveydenhuollon palvelujen ostopalvelusopimus Mehiläinen Oy:n kanssa päättyy 31.12.2016. Perusturvalautakunta on päättänyt tuottaa suun terveydenhuollon palvelut omana toimintanaan 1.1.2017 alkaen.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Hammashuollon toteuttaminen väestölle hoitotakuun mukaisesti	Hoitotakuun seuranta	Toteutuneet käynnit

Kustannuspaikkamuutokset: oma toiminta ja ostot eriytetty; kuntalaisten käynnit muualla terveystakeskuksessa päivystyksessä tai vaihtaneena suun terveydenhuollossa ohjautuvat suoraan asiakkaan kotikunnan kustannuksiksi v. 2015 alkaen.

3.4.5 Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Järvi-Pohjanmaan alueelle Seinäjoen kaupungilta. Seinäjoen alueen yhteinen ympäristöterveydenhuollon yksikkö aloitti toimintansa 1.1.2011. Toiminta-alueeseen kuuluvat seuraavat kunnat: Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Isokyrö, Kauhava, Kuortane, Lappajärvi, Lapua, Seinäjoki, Soini, Vimpeli ja Ähtäri.

Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 19 eläinlääkärinä, toimistos sihteeri sekä ympäristöterveydenhuollon johtaja. Toimipisteitä toimialueella on yhteensä 13.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveystarkastus, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveystarkastus käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

3.4.6 Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palveluita tuotetaan Järvi-Pohjanmaan alueen työnantajille, yrittäjille ja maanviljelijöille, jotka ovat tehneet sopimuksen palveluiden ostamisesta. Työterveyshuollon sopimuksia oli vuonna 2015 677. Osa sopimuksista on lakisääteisiä, mutta suurin osa sopimuksista sisältää myös sairaanhoidon. Lääkäripalvelut hankitaan Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen yksityisiltä lääkäriasemilta.

Lakisääteiset sopimukset sisältävät ennaltaehkäisevän työn: terveystarkastukset, työpaikkakäynnit, tietojen antamisen, neuvonnan ja ohjauksen, ensiapuvalmiuden suunnittelun, kuntoutukseen ohjauksen sekä osatyökykyisen työntekijän tukemisen. Sairaanhoidon sisältäviin sopimuksiin kuuluu lisäksi työterveyshoitajan sairastuvastuvastuu sekä lääkärikäynnit työterveyslääkärillä sekä mahdolliset lisätutkimukset.

Toiminta-ajatus

Tarjota sopimuksen tehneiden yritysten työntekijöille, yrittäjille ja maatalousyrittäjille laadukkaita työterveyspalveluja, joiden sisältö sovitaan yksilöllisesti työterveyshuoltosopimusta laadittaessa. Työterveyshuolto noudattaa hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteita. Työterveys-hoito kattaa menonsa tuloillaan, eikä kuntaosuutta tältä osin tule.

Tavoitteet	Toimenpide	Mittari
Toiminnan kannattavuus Edistää työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta, työyhteisön toimintaa sekä työntekijän terveyttä ja toimintakykyä.	Laadukkaiden työterveyshuollon palvelujen tarjoaminen. Asiantuntijapalveluiden käyttö tarpeen mukaan.	Nettotalous Työterveyshuollon sopimus- ja asiakasmäärien tarkastelu

Muutokset

- Suunnitelmallisen ja organisoidun työterveyshuollon järjestäminen, jossa julkisen palveluntuottajan rinnalla toimivat nykyiset paikalliset toimijat.

Haasteet

- Asiakaskunnan ikääntyminen, sairaanhoito
- Lääkärit ostopalveluna
- Siirtymäsäännöksen ja hankintalain mahdollinen viivästyminen.

3.4.7 Hoiva ja hoito

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan hoiva- ja hoitopalvelut tukevat iäkkään henkilön hyvinvointia ja terveyttä, toimintakykyä, turvallisuutta, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta sekä ehkäisevät lisäpalvelutarpeen syntymistä. Vanhuspalveluiden tehtävänä on ikääntyvän väestön hyvinvointia ja terveyttä tukeviin ja ennaltaehkäiseviin tekijöihin kohdennettu hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ikääntyvän väestön tarpeita vastaavien ja valtakunnallisten suositusten mukaisten peruspalvelujen tuottaminen yhteistoiminta-alueella.

Iäkkään henkilön palvelut järjestetään pääasiallisesti omassa kodissa tai ympärivuorokautisessa palveluasumispaikassa elämän loppuun asti. Lääketieteellinen hoito, lyhytaikaisjaksot ja kuntoutus tukevat kotona asumista.

Päätuotteet: kotihoito, ympärivuorokautinen palveluasuminen, päivätoiminta, omaishoito, perhehoito, akuuttihoito, tukipalvelut.

Hoivan ja hoidon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Ikäihmiset asuvat turvallisesti kotona pitempään	kotikuntoutus, digitalisaatio, kh lääkäripalvelut, kh toimintamallin muutos	kotona asuvien prosentuaalisen määrän nousu 2 % kotikuntoutuskäynnit toiminnanohjausjärjestelmä
Tuote/palvelukokonaisuuskohtaiset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Ympäri- ja vuorokautinen palveluasuminen vähenee	ostopalvelujen vähentäminen, Kaupinkartanon kehittyminen Senioritaloksi	hoitopäivät, vuokrasopimukset
Akuuttihoidon potilasmäärä alenee 3 paikkaa	Soini irtaantuu yt-alueesta	hoitopäivät
Perhehoito osaksi palvelutuotantoa	koulutetut hoitajat aloittavat	hoitopäivät
Suurtuotteen taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Ostopalvelut vähenevät	Ostot vähenevät 550 vrk	Kustannuskehitys -50 000 €
Potilaspaikat vähenevät	Henkilökunnasta 2 siirtyy varahenkilöiksi	Sijaisten tarve vähenee -70 000 €

Kustannuspaikkamuutokset: psykiatrinen kotisairaanhoidon siirtyä somaattisen kotihoidon alle sekä Harjulanpirtti päivätoiminnan alaisuuteen aikuispsykososiaalisista palveluista v. 2017 alusta alkaen.

3.4.8 Sosiaalipalvelut

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.	Saatu asiakaspalaute (määrä) Asiakkaiden kokema hyöty palveluista (asiakaspalautteen sisältö)

Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet. Työhyvinvointiin ja -turvallisuuden kiinnitetään huomiota.	Kehittämisiltapäivien toteutumisen säännöllisesti (määrä/vuosi) Toteutuneiden täydennyskoulutusten ja tarvittavan erityisosaimisen määrä Toteutuneet kehityskeskustelut (määrä) Uhkatilanteiden raportointi laskee (määrät)
---	--	---

3.4.9 Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihitteettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö.

Asiakkaille annettavat palvelut vastaavat asiakkaan tarvetta, ovat riittävät ja oikea-aikaiset. Asiakkaille turvataan saumattomat palvelut, jotka ovat helposti saatavilla.	Palveluohjausta kehitetään edelleen. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta.	Asiakasmäärän kehityksen seuranta - asiakasmäärä/työntekijä - jonotustilanne/työntekijä (määrä ja aika) Erikoislääkärikonsultaatioiden toteutuminen (määrä) Toteutuneet verkostoneuvottelut ja yhteispalaverit (määrä)
Asiakkaat saavat riittävää tukea ja apua mielenterveystyön ja päihdehuollon avopalveluista - laitoshoidon tarve vähenee.	Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saatutettavat ja ”matalakynnykset”.	THL:n tilastot: - avohuollon asiakasmäärät - laitoshoidon asiakasmäärät

Aikuisten psykososiaalisten palvelujen rakenteelliset muutokset ja haasteet

- Psykososiaalinen kotihoidon tiimi ja Harjulanpirtin tiimi siirtyvät 1.1.2017 hoivan ja hoidon tulosalueelle somaattisen kotihoidon yhteyteen.
- Palveluohjaajan toimi muuttuu 50 %:ksi.
- Asiakkaiden tarpeiden ennakointi vahvistuu.
- Riittäväillä ja oikea-aikaisilla palveluilla ehkäistään laitoshoidon tarvetta.
- Psykososiaalisen palveluiden riittävyys ja turvaaminen somaattisen kotihoidon yhteydessä.

3.4.10 Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen.

Aikuissosiaalityö on asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Työssä tehdään moniammatillisella yhteistyötä ja hyödynnetään myös muita psykososiaalisia- ja perhepalveluita. Aikuissosiaalityö sisältää esimerkiksi asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihteiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Asiakasta tuetaan ja autetaan asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät myös tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Sosiaalinen osallisuus lisääntyy = pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset / työmarkkinatuen kuntasuudet pienentyvät.	Kehitetään ja tehostetaan ▪ ryhmätoimintaa ▪ TYP-toimintaa ja ▪ yhteistyötä TE-toimiston kanssa ▪ työpajatoimintaa.	Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee
Sosiaalisen kuntoutuksen palveluiden kehittäminen ja kuntouttavan työtoiminnan laadun kehittäminen	Aikuissosiaalityön kehittäminen ja uudelleen organisointi ▪ luodaan kuntouttavan työtoiminnan kriteerit ▪ perustoimeentulotuen KELA siirron vaikutukset ja muutokset asiakasprosesseihin	Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen (määrä/vuosi) TYP-toiminnan asiakasmäärän kehitys (asiakkuuksien seuranta ja määrä)

	▪ SHL:n mukaisen palvelutarpeen arvioinnin ja asiakas-suunnitelmatyön edelleen kehittäminen.	
--	--	--

Aikuissosiaalityön rakenteelliset muutokset ja haasteet

- Pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettäville järjestettävän ryhmätoiminnan vakiinnuttaminen.
- Perustoimeentulotuen siirto Kelalle 1.1.2017.

3.4.11 Perhepalvelut

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työn painopiste on sekä varhaisessa tuessa että korjaavassa työssä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen *lapsiperheiden sosiaalityö* (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetoiminta), lastenvalvojan palvelut (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), *kasvatus- ja perheneuvolapalvelut* (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), *lastensuojelutyö* (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja *perhetyö* (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti.	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palveluissa on riittävät henkilöstöresurssit.	THL:n seurantatilasto käsittelyaikojen toteutumisesta (yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä) Perhepalveluiden työnjakotiimin toteutuminen säännöllisesti (1krt/vko)
Asiakkaat saavat tukea sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista. Asiakkaalle annettavat palvelut vastaavat asiakkaan tarvetta, ovat riittävät ja oikea-aikaiset, asiakkaita ei ”palloteta luukulta toiselle”. Palvelut ovat helposti saatavilla.	Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä. Palvelurakennetta arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”. Yhteistyö toimijoiden kesken on saumatonta.	THL:n seurantatilasto käsittelyaikojen toteutumisesta (palvelutarpeen arvioinnin tekeminen 3kk:n sisällä) Asiakasmäärän kehityksen seuranta ▪ asiakasmäärä/työntekijä ▪ jonotustilanne/tiimi (määrä ja aika)

		▪ ajanvaraus- ja neuvontanumeroon tulleet puhelut (määrä) Yhteistyön toteutuminen ▪ säännölliset yksikkökohtaiset tiimit (1krt/vko) ▪ JELPPI nuorisopsykiatrian tiimi- ja asiakaskonsultaatiot (2 krt/kuukausi/lukuvuosi) ▪ verkostoneuvottelut ja yhteis- palaverit (määrä)
--	--	---

Perhepalvelujen rakenteelliset muutokset:

- Yksi lastensuojelun sosiaalityöntekijän virka muutetaan kustannuksia siirtämällä niin, että sosiaalityöntekijä on 50 % lastensuojelun sosiaalityöntekijä ja 50 % sosiaalihuoltolain mukaisen lapsiperheiden sosiaalityön sosiaalityöntekijä.
- Lapsiperheiden kotipalvelu siirtyy hoivan ja hoidon tulosalueelta perhepalveluihin 1.1.2017. Lapsiperheiden kotipalveluun rekrytoidaan 1 työntekijä.

Perhepalvelujen haasteet:

- Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys/jaksaminen psyykkisesti kuormittavassa työssä.
- Painopisteen siirtäminen korjaavasta työstä varhaiseen tukeen.
- Lastensuojelun veloitteet lastensuojeluilmoitusten käsittelyn ja lastensuojelutarpeen selvittämisen määräaikojen ehdottomasta noudattamisesta (THL, Valvira).

3.4.12 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja.

Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja

tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvamma palveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus ovat palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti. Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia. Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräajan noudattaen.	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palveluissa on riittävät henkilöstöresurssit. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.	THL:n seurantalasto käsittelyaikojen toteutumisesta (yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä) Vammaispalvelutiimin toteutuminen säännöllisesti (määrä) THL:n seurantalasto käsittelyaikojen toteutumisesta (palvelutarpeen arvioinnin tekeminen 3kk:n sisällä)
Laitoshoidon määrä vähenee ja itsenäisen asuminen määrä kasvaa.	Laitoshoidossa olevien määrää vähennetään mahdollisuuksien mukaisesti. Perustetaan ryhmämuotoisen ja tuetun asumisen yksikkö, tuetaan asumista yksityisillä markkinoilla.	Itsenäiseen/tuettuun ja ryhmämuotoiseen asumiseen siirtyvien määrä kasvaa (määrä/vuosi)
Sosiaalinen osallisuus lisääntyy	Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma ja tarkistetaan ne tarpeenmukaisesti. Otetaan kokeiluun henkilökohtainen budjetointi.	Palvelusuunnitelmien toteutuminen (määrä)

Vammaispalvelujen rakenteelliset muutokset ja haasteet

- Vaikeavammaisten kuljetuspalvelujen osittaisen yhdistämisen vahvistaminen SHL:n mukaiseen kuljetus- ja asiointiliikenteeseen.
- Vammaispalvelujen rakenteiden tarkastelu, kehittäminen ja tehostaminen mahdollisilta osilta.

- Vammaispalvelujen kohdentaminen jatkossakin oikealle asiakasryhmälle.
- Vammaispalveluhakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi määräajoissa (THL, Valvira).

3.4.13 Perusturvan talousarviotaulukot

TAULUKKO 32: PERUSTURVAN YHTEENVETO, ALAJÄRVI + VIMPELI

Talousarvio 2017

AKV 28.11.2016

Lautakunta yhteensä

Toimiala:

Perusturva

Vastuuviranhaltija:

Tanja Penninkangas

Suurtuote	TP 2014 (Alajärvi +Vimpeli)	TP 2015 (Alajärvi +Vimpeli)	TA2016 (muutettu 2016)	TA 2017 (Alajärvi +Vimpeli)	Muutos (€) TA2016 / TA2017	Muutos (%) TA2016 / TA2017
Lautakuntahallinto+projektit	19 870	24 972	47 217	44 998	-2 219	-4,7 %
Terveyspalvelut	21 547 964	22 131 691	22 197 339	22 695 262	497 923	2,2 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	3 988 289	4 026 003	4 195 073	4 363 866	168 793	4,0 %
Erikoissairaanhoido	15 994 853	16 538 260	16 269 000	16 600 000	331 000	2,0 %
Suun terveydenhoito	1 124 793	1 160 879	1 283 128	1 280 396	-2 732	-0,2 %
Työterveyshuolto	-10 455	-12 794	0	0		
El.lääk. + ymp	450 484	419 343	450 138	451 000	862	0,2 %
			0			
Hoito- ja hoivapalvelut	15 740 823	14 821 574	15 420 582	15 767 764	347 182	2,3 %
Hoito- ja hoivapalvelut	14 759 583	13 855 336	14 571 500	14 859 491	287 991	2,0 %
Kuntoutus	981 240	966 238	849 082	908 273	59 191	7,0 %
			0			
Sosiaalipalvelut	8 683 593	8 841 943	9 284 179	8 838 306	-445 873	-4,8 %
Aikuispsykososiaaliset palv.*	1 500 245	1 471 527	1 512 125	1 186 054	-326 071	-21,6 %
Aikuissosiaalityö	1 227 378	1 242 034	1 287 304	921 178	-366 126	-28,4 %
Perhepalvelut*	2 228 442	2 025 174	2 279 970	2 396 924	116 954	5,1 %
Vammaispalvelu	3 727 527	4 103 208	4 204 780	4 334 150	129 370	3,1 %
Lautakunta yhteensä:	45 992 251	45 820 180	46 949 317	47 346 330	397 013	

*korjattu kytkemättömät kustannuspaikat mukaan

TAULUKKO 33: PERUSTURVA, ALAJÄRVI

Talousarvio 2017

AKV 28.11.2016

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Perusturva

Vastuuviranhaltija:

Tanja Penninkangas

Suurtuote	TP 2014	TP 2015	TA 2016 KV30.10.2016	TAE 2017*	Muutos (€) TA2016 / TA2017	Muutos (%) TA2016 / TA2017
Lautakuntahallinto+projektit	9 578	14 131	29 238	34 425	5 187	17,7 %
Terveyspalvelut	15 987 921	16 791 103	16 850 412	17 170 346	319 934	1,8 %
Vastaanotto + terveysneuvonta	2 969 726	3 119 170	3 235 409	3 291 189	55 780	1,7 %
Erikoissairaanhoido	11 759 929	12 427 145	12 207 000	12 500 000	293 000	2,3 %
Suun terveydenhoito	882 916	910 452	1 032 913	1 003 157	-29 756	-2,9 %
Työterveyshuolto	-7 982	-9 768		0	0	
El.lääk.+ ymp	383 331	344 104	375 090	376 000	910	0,2 %
				0		
Hoiva ja hoitopalvelut	11 756 660	11 335 931	11 663 759	11 895 510	231 751	2,0 %
Hoito-ja hoivapalvelut	11 020 094	10 622 636	11 043 165	11 242 003	198 838	1,8 %
Kuntoutus	736 566	713 295	620 594	653 507	32 913	5,3 %
				0		
Sosiaalipalvelut	6 529 537	6 703 103	6 829 341	6 761 969	-67 372	-1,0 %
Aikuispsykososiaaliset palv.	1 091 954	1 032 631	1 070 692	834 518	-236 174	-22,5 %
Aikuissosiaalityö	901 962	935 554	965 787	688 878	-276 909	-28,7 %
Perhepalvelut	1 720 273	1 514 229	1 714 324	1 880 793	166 469	9,7 %
Vammaispalvelu	2 815 348	3 220 689	3 078 538	3 357 780	279 242	9,5 %
Alajärvi yhteensä:	34 283 695	34 844 268	35 372 750	35 862 250	489 500	

*korjattu kytkemättömät kustannuspaikat mukaan

TAULUKKO 34: HALLINTO

Perusturvan toimielimet ja projektit

TA2017

TOIMIELIMET	TP 2014	TP 2015	TA2016	TA2017
Perusturvalautakunta	29 341	26 988	33 921	26 200
Vammaisneuvosto	1 087	468	2 124	1 300
Vanhusneuvosto	1 415	629	3 043	2 100
Yhteensä hallinto	31 844	28 085	39 088	29 600
*Kustannukset jaettu tasan kunnille. V. 2017 alkaen asukasluvun mukaan				
PROJEKTIT	TP 2014	TP 2015	TA2016	TA2017
Osku			12 140	12 300
Parempi Arki			12 608	3 098
Pohjanmaan Potku II	-1 590			
Kampa-hanke		3 624		
PKanTa-aluehanke		1 995		
Sairaanhoitajien rekrytointihanke E-P:llä		1 694		
	-1 590	7 313	24 748	15 398
*Kustannusten jako asukasluvun perusteella				
YHTEENSÄ TOIMIELIMET +PROJEKTIT	TP 2014	TA 2015	TA2016	TA2017
Alajärvi	9 578	14 131	29 238	34 425
Soini	10 382	10 427	16 619	0
Vimpeli	10 293	10 841	17 979	10 573
Yht.	30 254	35 398	63 836	44 998

*1.1.2017 alkaen Soini irtaantuu Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueesta

TAULUKKO 35: TERVEYSPALVELUT

ALAJÄRVI	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
VASTAANOTTOPALVELUT				
Avohoito/Vastaanottotoiminta				
Kulut	2 153 611	2 236 955	2 279 491	2 455 882
Tuotot	177 324	174 535	155 004	240 700
Netto	1 976 287	2 062 420	2 124 487	2 215 182
Laboratoriotutkimukset				
Kulut	349 880	378 082	366 488	376 414
Tuotot	9 635	9 672	11 000	8 500
Netto	340 245	368 410	355 488	367 914
Röntgentutkimukset				
Kulut	126 817	137 250	134 341	97 969
Tuotot	9 489	9 420	12 000	9 600
Netto	117 328	127 830	122 341	88 369
VASTAANOTTOPALVELUT YHTEENSÄ	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	2 630 308	2 752 287	2 780 320	2 930 265
Tuotot	196 448	193 627	178 004	258 800
Netto	2 433 860	2 558 660	2 602 316	2 671 465
TERVEYSNEUVONTAPALVELUT YHTEENSÄ	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	536 312	562 928	633 094	619 723
Tuotot	446	2 418	0	0
Netto	535 866	560 510	633 094	619 723
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
kulut	11 759 929	12 454 209	12 707 000	12 500 000
Tuotot		27 064		0
Netto	11 759 929	12 427 145	12 707 000	12 500 000
SUUN TERVEYDENHUOLTO	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	1 140 140	1 171 528	1 286 803	1 311 842
Tuotot	257 224	261 076	253 890	308 685
Netto	882 916	910 452	1 032 913	1 003 157
ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO				
Netto	383 331	344 104	375 090	376 000
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	16 066 689	16 940 952	17 407 217	17 361 830
Tuotot	454 118	484 185	431 894	567 485
Netto	15 995 902	16 800 871	17 350 413	17 170 345

TAULUKKO 36: HOITO JA HOIVA

ALAJÄRVI	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
HOITO- JA HOIVA				
Omaishoidon tuki	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	411 471	451 312	382 400	465 230
Tuotot	0	2 308	0	0
Netto	411 471	449 004	382 400	465 230
Vanhusneuvola*	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut				150 370
Tuotot				0
Netto				150 370
Kotihoito	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	3 103 181	2 925 996	3 042 792	2 921 547
Tuotot	593 600	607 523	601 455	567 686
Netto	2 509 581	2 318 473	2 441 337	2 353 861
Päiväkeskushoito	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	183 071	145 409	170 609	191 915
Tuotot	41 652	39 194	37 000	48 167
Netto	141 419	106 215	133 609	143 748
Tehostettu palveluasuminen	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	7 067 859	7 462 502	7 793 524	8 067 513
Tuotot	1 229 049	1 550 825	1 673 294	1 559 637
Netto	5 838 810	5 911 677	6 120 230	6 507 876
*V. 2017 alkaen myös Intervalliosasto				
Pitkäaikaishoitopaikat	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	168 046			
Tuotot	0			
Netto	168 046	0	0	0
Akuuttihoito	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	2 261 690	2 144 476	2 340 069	1 874 995
Tuotot	282 515	274 533	274 479	254 076
Netto	1 979 175	1 869 943	2 065 590	1 620 918
HOITO- JA HOIVA YHTEENSÄ	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	13 166 908	13 097 018	13 729 394	13 672 272
Tuotot	2 146 816	2 474 383	2 586 228	2 430 269
Netto	11 020 092	10 622 635	11 143 166	11 242 004
KUNTOUTUS	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	747 353	724 282	628 418	663 452
Tuotot	10 787	10 978	7 824	9 944
Netto	736 566	713 304	620 594	653 507
HOITO JA HOIVAPALVELUT YHTEENSÄ	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	13 914 261	13 821 300	14 357 812	14 335 724
Tuotot	2 157 603	2 485 361	2 594 052	2 440 213
Netto	11 756 658	11 335 939	11 763 760	11 895 511
*Aiempina vuosina vyörytetty muihin tuotteisiin				

TAULUKKO 37: SOSIAALIPALVELUT

ALAJÄRVI	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Aikuispsykososiaaliset palvelut					
Mielenterveystyö					
Kulut	1 256 279	983 647	912 169	931 639	778 861
Tuotot	55 527	45 283	27 488	13 256	19 243
Netto	1 200 752	938 364	884 681	918 383	759 618
Päihdehuolto					
Kulut	124 519	148 069	142 668	129 481	74 900
Tuotot	1	0	347	0	0
Netto	124 518	148 069	142 321	129 481	74 900
AIKUISPSYKOSOSIAALISET PALVELUT YHTEENSÄ	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	1 381 025	1 137 238	1 060 467	1 063 948	853 761
Tuotot	55 528	45 283	27 835	13 256	19 243
Netto	1 325 497	1 091 955	1 032 632	1 050 692	834 518
AIKUISSOSIAALITYÖ	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Aikuissosiaalityö ja sosiaaliohjaus					
Kulut	140 111	163 716	184 003	187 815	155 292
Tuotot	1	0	714	0	0
Netto	140 110	163 716	183 289	187 815	155 292
Toimeentulotuki					
Kulut	1 056 487	1 063 203	1 081 814	1 155 300	572500
Tuotot	401 695	423 465	407 628	447 250	148750
Netto	654 792	639 738	674 186	708 050	423 750
Työllistämistoiminnan piirissä olevat					
Kulut	135 282	101 462	82 929	75 122	113 836
Tuotot	46 042	7 473	4 852	5 200	4 000
Netto	89 240	93 989	78 077	69 922	109 836
Elatustuki					
Kulut	0	4 518	0	0	0
Tuotot	13 244	0	0	0	0
Netto	-13 244	4 518	0	0	0
AIKUISSOSIAALITYÖ YHTEENSÄ		TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	1 331 880	1 332 899	1 348 746	1 418 237	841 628
Tuotot	460 982	430 938	413 194	452 450	152 750
Netto	870 898	901 961	935 552	965 787	688 878

PERHEPALVELUT	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Lapsiperheiden avopalvelut*					
Kulut	352 942	346 589	390 809	405 313	625 589
Tuotot	1 323	0	1 710	615	6 099
Netto	351 619	346 589	389 099	404 698	619 491
Lastensuojelu*					
Kulut	555 431	499 440	501 637	532 232	444 476
Tuotot	1 958	301	1 350	0	0
Netto	553 473	499 139	500 287	532 232	444 476
Kodin ulkopuolelle sijoitetut					
Kulut	1 036 374	916 427	663 698	809 830	848 826
Tuotot	35 657	41 427	34 786	35 500	32 000
Netto	1 000 717	875 000	628 912	774 330	816 826
PERHEPALVELUT YHTEENSÄ	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	1 945 753	1 762 000	1 552 077	1 750 398	1 918 892
Tuotot	38 938	41 728	37 846	36 115	38 099
Netto	1 906 815	1 720 272	1 514 231	1 714 283	1 880 793
VAMMAISPALVELUT	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Avopalvelut*					
Kulut	704 169	675 278	673 302	645 747	828 323
Tuotot	32 561	34 739	51 321	32 640	56 000
Netto	671 608	640 539	621 981	613 107	772 323
Avustukset*					
Kulut	688 750	751 028	813 556	713 761	850 963
Tuotot	2 660	5 425	1 333	0	3 360
Netto	686 090	745 603	812 223	713 761	847 603
Asumispalvelut					
Kulut	1 167 883	1 098 213	1 173 570	1 184 288	1 478 322
Tuotot	143 839	150 694	168 236	154 249	334 768
Netto	1 024 044	947 519	1 005 334	1 030 039	1 143 554
Kehitysvammaisten laitoshoido	TP2013				
Kulut	535 221	482 174	625 936	585 838	594 300
Tuotot	0	0	0	0	0
Netto	535 221	482 174	625 936	585 838	594 300
VAMMAISPALVELUT YHTEENSÄ		TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Kulut	3 095 480	3 007 169	3 287 615	3 130 427	3 751 907
Tuotot	179 060	190 858	220 890	186 889	394 128
Netto	2 916 420	2 816 311	3 066 725	2 943 538	3 357 780

SOSIAALIPALVEUT YHTEENSÄ					
Kulut	7 754 138	7 239 306	7 248 905	7 363 010	7 366 188
Tuotot	734 508	708 807	699 765	688 710	604 220
Netto	7 019 630	6 530 499	6 549 140	6 674 300	6 761 968
*v. 2017 ei täysin vertailukelpoinen osastokarttamuutoksien myötä					

3.5 Alajärven sivistyslautakunta

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2017

1. Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa toisen asteen koulutuksen syksyllä.
2. Muodollisesti pätevän henkilöstön määrä on 98 %.
3. Museopalveluiden kävijämäärän kasvu 6 000 asiakkaaseen.
4. Kirjastopalvelut pysyvät opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla.
5. Suomi100-juhlavuoden tapahtumien toteuttaminen sivistystoimen kaikilla osa-alueilla.
6. Vapaa-aikatoimen tyytyväisyyskyselyn suorittaminen Alajärven ja Vimpelin asukkaille.

3.5.1 Sivistystoimen hallinto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2017–2020

- Yhteistyö
 - sisäinen
 - poikkihallinnollinen
 - kolmas sektori
- Laadukkaat sivistyspalvelut
 - laadun hallinta organisaatiomuutoksen jälkeen
 - laadunarviointisuunnitelman uudistaminen ja tulosten hyödyntäminen
 - kaupunkilaisten hyvinvoinnin näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa
- Henkilöstö
 - perehdyttämissuunnitelma
 - työhyvinvointi
 - ammattitaidon ylläpito
 - Osaava-koulutus VII-jakso
 - kehityskeskustelut 100 %
- Taloudellisuus
 - lautakuntien yhdistämisen taloudellinen toteutus.

Perustelut 2017–2020

Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen päättymisen jälkeen sivistystoimeen integroidaan vapaa-aikatoimi. Lautakunta vastaa edelleen toimialaansa kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta. Lisäksi Alajärven kaupunki tuottaa vastuukuntana sivistys- ja vapaa-aikatoimen palvelut ostopalvelusopimuksella Vimpelin kunnalle.

Uusi organisaatio asettaa haasteita sisäisen ja poikkihallinnollisen yhteistyön sujuvuudelle sekä kuormittaa henkilöstöä muutosten toteuttamisessa ja valvonnassa.

Arviointityön painopistealueena vuonna 2017 on laadunarvioinnin uudelleen suunnittelu ja sen merkityksen korostuminen uuden toimintamallin arvioinnissa ja epäkohtien huomioimisessa.

Sivistyslautakunta on mukana Osaava VI ja VII-hankkeessa. Hankkeen jatkohakemusten myötä rahoitus on mahdollista vuoden 2017 loppuun asti. Osaava-ohjelma on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama määräraikainen, valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma. Ohjelman tavoitteena on aktivoida kouluja ja oppilaitoksia sekä vapaan sivistystyön organisaatiota kehittämään oman henkilöstönsä osaamista. Keskeisellä sijalla ohjelmassa on parantaa koko opetustoimen henkilöstön osaamista sekä ylläpitää harvoin täydennyskoulutukseen osallistuvien henkilöiden uudistumiskykyä. Ohjelmalla tuetaan paikallisesti ja alueellisesti osaamisen kehittämisessä tarvittavien rakenteiden, suunnitelmien ja toimintamallien luomista.

Vuonna 2017 aloitetaan uuden kuntalain mukainen hallintosäätöjen uudistaminen ja sivistystoimen johtosäännön korvaaminen Alajärven kaupungin uudella hallintosäännöllä.

3.5.2 Varhaiskasvatus

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2017–2020

- Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen uusien valtakunnallisten perusteiden mukaiseksi.
- Avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan laajentaminen.
- Varhaiskasvatuksen toimitilaverkon muutoksen ja uudistuksen loppuunsaattaminen.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön pedagogisen osaamisen lisääminen ja varhaiskasvatuksen sisältöjen kehittäminen koulutusten avulla.
- Kielikylpytoiminnan tarpeen ja toimintaedellytysten selvittäminen.

Perustelut 2017–2020

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ohjaavat valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen sisällöllistä toteuttamista. Opetushallitus varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona laatii ja päättää valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, joiden pohjalta laaditaan paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden uudistustyö etenee Opetushallituksessa ja uudet valtakunnalliset perusteet valmistuvat lokakuussa 2016. Varhaiskasvatuksen toimijat val-

mistelevat valtakunnallisiin perusteisiin pohjautuvat paikalliset suunnitelmansa ja ottavat ne käyttöön 1.8.2017. Alajärvellä paikallista suunnitelmatyötä varten on koottu työryhmä, joka työskentelee aktiivisesti koko kevätkauden 2017. Paikallisen työskentelyn yhteydessä huolehditaan, että henkilöstöllä on tarvittavat tiedolliset edellytykset ja aineelliset resurssit uudistuneiden varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen varhaiskasvatuksen toteuttamiseen.

Avoimen varhaiskasvatuksen yksikkö perhetupa Pähkinä aloitti toimintansa vuonna 2013. Avoimessa varhaiskasvatuksessa toteutettava kerho- ja lapsiparkkitoiminta on ollut suosittua ja perhetupa Pähkinä on vakiinnuttanut asemansa alajärveläisten lapsiperheiden keskuudessa. Pähkinä toimii vuokratiloissa, jotka ovat ahtaat ja vailla omaa piha-aluetta. Vuoden 2017 aikana Pähkinä siirtyy nykyisen päiväkotitiloihin ja henkilöstöresurssia kasvatetaan yhdellä osa-aikaisella työntekijällä. Toiminnan sisältöä kehitetään asiakaskyselyn pohjalta.

Alajärven uusi päiväkotitila Mäntymäki valmistuu heinäkuussa 2017. Syksystä alkaen kaikki Alajärven päiväkodit toimivat asianmukaisissa, kunnan omistamissa kiinteistöissä. Uuden päiväkodin toiminnan suunnittelu aloitetaan yksikössä aloittavan henkilöstön kanssa alkuvuonna 2017.

Kun toimitilaverkko ja organisaatorakenne ovat kunnossa, voidaan keskittyä varhaiskasvatuksen sisällölliseen kehittämiseen. Kehittämistyötä tehdään Opetushallituksen tukeman *Kasvatukselliset kahvilat* -hankkeen avulla. Hankkeen tarkoituksena on lisätä henkilöstön pedagogista osaamista ja antaa valmiudet tieto- ja viestintäteknologian käytölle varhaiskasvatuksessa. Hanke jatkuu vuoden 2017 loppuun asti.

Järvi-Pohjanmaan sivistyspalvelut on saamansa valtuustoaloitteen johdosta hakenut ja saanut Opetushallitukselta avustusta kielikylpytoiminnan tarvetta ja toimintaedellytyksiä kartoittavaan hankkeeseen. Myönnetytuen avulla palkataan koordinaattori, joka selvittää, mikä olisi alueelle parhaiten sopiva kielikylpytoiminnan malli. Hanke koskee Alajärven ja Vimpelin varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisiä lapsia sekä 1–6-luokkalaisia perusopetuksen oppilaita. Hanke toteutetaan vuoden 2017 aikana.

3.5.3 Perusopetus

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2017–2020

- Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa II-asteen opinnot syksyllä 2017.
- Sivistystoimen talouden tasapainottamissuunnitelmassa olevien toimenpiteiden suunnittelun toteuttaminen perusopetuksen uudelleenjärjestelyksi 2018.

- Valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelman (OSAAVA-hanke) mukaiseen koulutukseen osallistuminen.
- Koulujen yhteinen teema lukuvuodelle on 1.8.2016 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen ja jatkovalmistelu.
- Laadunarvioinnin toteuttaminen suunnitelman mukaan.

Perustelut 2017–2020

Sivistystoimen tälle valtuustokaudelle asetetun strategisen tavoitteen mukaisesti kaikki perusopetuksen 9. luokan oppilaat saavat päästötodistuksen ja saavat II-asteen koulutuspaikan. Tavoitteena on nuorten koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen ja syrjäytymisen ehkäisy nuorisotakuun toteuttamiseksi erilaisia tukitoimia hyödyntäen. Toisen asteen opinnot mahdollisesti keskeyttäneet pyritään saamaan uudelleen opintojen pariin mm. Etsivä nuorisotyön avulla.

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016 alkaen luokilla 1.–6. vuosiluokilla ja suunnittelutyö jatkuu 7.–9. vuosiluokien osalta 1.8.2019 asti.

Toiminnan peruslähtökohdat: vahvistetaan yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa, painopisteenä on ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki, kehitetään tuen järjestämistä, toiminnalla tuetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä, vahvistetaan tuen jatkumoa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen, perusopetuksesta toiselle asteelle. Kehittämisessä painottuu moniammatillinen, eri hallintokuntien, organisaatioiden ja eri viranomaistahojen sekä palveluntuottajien välinen yhteistyö.

Perusopetuslain mukaan koulutusta on arvioitava. Kuntaliiton laadunhallintahankkeen kautta Järvi-Pohjanmaalla on otettu käyttöön laadunarviointi varhaiskasvatuksessa sekä perus- ja lukiopetuksessa.

Perusopetuksen kansallisten laatukriteerien tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Laatukriteerit on muodostettu rakenteiden laadusta (johtaminen, henkilöstö, taloudelliset resurssit, arviointi) sekä oppilaan kohtaaman toiminnan laadusta (opetussuunnitelman toteutuminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö, fyysinen oppimisympäristö ja oppimisympäristön turvallisuus).

3.5.4 II-aste / lukiokoulutus

Alajärven lukiokoulutus: Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2017–2019

Keskeinen tehtävä

Alajärven koululaitoksessa kiinnitetään erityisesti huomiota viihtyisyyteen, opetuksen korkeaan tasoon, tukitoimiin sekä opetushenkilökunnan jaksamiseen, joissa avaintekijänä on yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen. Toiminnassa korostuvat vastuuntunto, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus. Lukio-opiskelussa pidetään myös tärkeänä opiskelijoiden henkistä kasvua, hyvän itsetunnon kehittymistä ja työnteon arvostamista. Lukioissa jalkautetaan käytäntöön uuden opetus suunnitelman ja sähköisten oppimisympäristöjen tuomat haasteet.

Toimintaympäristö ja kattavat tukipalvelut

Alajärven ja Vimpelin lukiot ovat korkeatasoisia, hyvin varustettuja yleislukioita. Lukioissa on valmiudet toteuttaa kursseja ja kokeita sähköisissä oppimisympäristöissä. Lukioissa tarjotaan pakollisten kurssien lisäksi kattava valikoima syventäviä ja soveltavia kursseja. Lukiot tarjoavat yhteistyössä Opinlakeusverkoston, muiden oppilaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa opiskelijoille monipuoliset mahdollisuudet painottaen opintoja henkilökohtaisten toiveiden ja tarpeiden mukaan.

Opiskelija voi täydentää opintojaan Järviseudun ammatti-instituutin, Alajärven musiikkiopiston, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston ja Järvi-Pohjanmaan kesälukion kursseilla. Opiskelija voi suorittaa ammattikorkeakouluopintoja mm. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa. Opiskelija voi suorittaa lukiodiplomin kuvataiteessa, musiikissa, liikunnassa, mediassa ja tekstiilityössä. Opiskelija voi harrastaa usean lajin kilpaurheilua lukio-opintojen rinnalla mm. Vimpelin lukion palloilulinjalla ja Alajärven lukion liikuntakursseilla.

Opiskelu huollon tukipalveluilla turvataan yksilöllisen ja yhteisöllisen opiskelu huollon tehokas toteutuminen. Lukio-opiskelun alussa opiskelijaa ohjataan oman oppimistyylin ja opiskelutekniikan löytämisessä. Opiskelijoita ohjataan sähköisten oppimisympäristöjen käytössä.

Toimipaikat

Alajärven kaupungin lukiolaitoksella on kaksi toimipaikkaa. Alajärvellä toimivassa lukiossa on noin 200 opiskelijaa ja Vimpelin toimipisteessä noin 70.

Henkilöstö

Alajärven lukiossa on 16 päätoimista opettaja, joilla kaikilla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Yhteisiä opettajia yläkoulun kanssa lukuvuonna 2016–2017 on neljä. Yhteisten opettajien käyttöä rajoittaa erilainen työjärjestystekniikka. Lukion opiskelijan mahdollisuutta valita ammatillisia opintoja rajoittaa ammatti-instituutin poikkeava työjärjestystekniikka. Vimpelissä on 15 opettajaa, jotka kahta lukuunottamatta ovat yhteisiä yläkoulun kanssa.

TAULUKKO 38: LUKIO, TALOUDELLISET JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2017–2019 SEKÄ KEINOT NIIDEN SAAVUTTAMISEKSI

Taloudellinen ja toiminnallinen tavoite	Tavoitteen saavuttamisen keinot
Talousarvio laaditaan kohdennetusti toimintaan ja toimintaympäristön kehittämiseen	- Koulutuspalvelun ja toimintaympäristön kehittäminen pitkällä aikajänteellä.
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	- opettajien koulutukseen panostaminen - saman oppiaineen opettajien vertaistuki - henkilöstöä tuetaan uuden ops:n, monipuolisten arviointimenetelmien ja sähköisten oppimis- ja koeympäristöjen käytössä
Koulutus vastaa erilaisten oppijoiden opiskelutarpeisiin, mahdollistaa selkeät ja toimivat opiskelupolut sekä hyvän pohjan jatko-opintoihin	- opetuksessa käytetään monipuolisia opiskelumenetelmiä - varataan riittävä määräraha uusiin opiskeluvälineisiin ja tietoteknisiin laitteisiin - henkilökohtaisella ohjauksella varmistetaan selkeä opiskelupolku ja valmiudet jatko-opiskeluun - yhdistelmäopintojen yhteensovittamista JAMI:n kanssa selkeytetään - opettajia ja opiskelijoita kannustetaan osallistumaan kansainvälisyshankkeisiin ja kielikoulutukseen
Koulujen välisen yhteistyön kehittäminen	- eläkkeelle siirtymisen jälkeen täytettävät virat pyritään täyttämään yhteisenä lukion ja yläkoulun kanssa - tiivistetään opetuksellista yhteistyötä lukioden toimipisteiden kesken - parannetaan toiminnan tehokkuutta Alajärven lukion ja yläkoulun yhteisten opettajien kesken - kehitetään edelleen yliopisto- ja ammatikorkeakouluyhteistyötä

Alajärven ja Vimpelin lukiot ovat veto-voimaisia	- yhteistyöllä lukioden ja muiden oppilaitosten kanssa varmistetaan laaja kurssitarjonta - lukioita markkinoidaan järjestelmällisesti ja markkinoinnissa tuodaan selkeästi ilmi laaja kurssivalikoima ja painotukset sekä hyvät oppimistulokset
Lukioissa saavutetaan hyvät tulokset ja valmiudet jatko-opiskeluun	- yo-kirjoitusten tuloksissa pyritään vähintään saavuttamaan valtakunnalliset keskiarvot - lukion jälkeen jatko-opiskeluun sijoittuminen on vähintään valtakunnallista keskitasoa - hyvällä opinto-ohjauksella pyritään keskeyttäneiden määrä pitämään alhaisena.

3.5.5 II-aste / ammattiopetus

Toiminnalliset tavoitteet vuosille 2017–2020

Maakuntakorkeakoulutoiminta jatkuu SeAMK:n vakinaisena toimintana Järvisseudulla. Sopijapuolina ovat Seinäjoen koulutuskuntayhtymä / ammattikorkeakoulu (SeAMK) ja Alajärven kaupunki, Vimpelin kunta, Soinin kunta, Lappajärven kunta, Evijärven kunta sekä Järvisseudun ammatti-instituutti. Nimenä on Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulu, Alajärvi-Kampus.

Maakuntakorkeakoulutoiminta perustuu korkeakouluyksiköiden ja seutukunnan yhteistyölle, jonka koordinaattorina toimii maakuntakorkeakoulu. Mukana yhteistyössä ovat myös toisen asteen oppilaitokset ja vapaa sivistystyö. Tärkeä tekijä yhteistyössä on myös elinkeinoelämän vahva sitoutuminen toimintaan. Koordinoitu verkostoihin perustuva yhteistyö on joustava tapa järjestää alueen tarpeista lähtevää koulutusta.

Maakuntakorkeakoulun tavoitteet:

- organisoida korkeakoulujen, elinkeinoelämän sekä julkisen sektorin yhteistyötä alueella
- vahvistaa koulutuksen saatavuutta ja vaikuttavuutta alueella
- saada tietoa alueiden tarpeista ja syventää korkeakoulujen osaamista ja vaikutusta alueella
- tukea alueen kehittämistyötä
- lisätä koulutusorganisaatioiden yhteistyötä
- kartoittaa TKI-toiminnan tarve alueella ja välittää tarpeenmukaisia TKI-palveluja alueen yritysten ja organisaatioiden kehittämiseksi.

Lukion opiskelija sekä JAMI:n opiskelijat voivat osallistua avoimen ammattikorkeakoulun kautta veloituksetta koulutusohjelmien kaikille sel-
laisille opintojaksoille, joille ei ole rajoitettua osallistujamäärää.

Järviseudun seutukunta on tehnyt päätöksen osallistua maakuntakor-
keakoulun rahoitukseen.

Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta ovat omistajina Järviseudun kou-
lutuskuntayhtymässä. Alajärven kaupunki ja Soinin kunta ovat omista-
jina koulutuskuntayhtymä Sedussa.

3.5.6 Kansalaisopisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2017–2020

1. Opiskelijoita (netto-opiskelijat) vähintään 2 100 / vuosi
2. Nettokustannukset enintään 305 €/opiskelija
3. Kurssilaisia vähintään 3 950 / vuosi
4. Nettokustannukset enintään 170 €/kurssilainen
5. Opetukseen käytetään 8 650 tuntia/vuosi
6. Nettokustannukset enintään 80 €/opetustunti
7. Kussakin toimialueen kunnassa käytetään opetukseen asukaslu-
vun mukainen osuus tunneista
8. Opetuksen peittävyys toimialueen asukkaista vähintään 15,0 %
9. Tuotot kuluista vähintään 14,0 %
10. Vuosittain tarjotaan avoimen yliopiston opetusta vähintään yh-
den arvosanan verran
11. Kurssien aloittaneista opiskelijoista vähintään 80 % suorittaa
kurssin loppuun
12. Laadunarvioinnin toteuttaminen.

Perustelut 2017–2020

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston tavoitteet arvioidaan tilinpäätöksen
yhteydessä toteutumien mukaan. Kurssin aloittaneen opiskelijan katso-
taan suorittaneen kurssin loppuun, mikäli hän on ollut paikalla viimei-
sellä kahdella kerralla. Kansalaisopistolle valmistetaan oma CAF-arvioin-
timalli.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetustoiminta muodostuu kolmesta kokonaisuudesta; vapaan sivistystyön mukainen opetus, valtakunnallisen opetussuunnitelmaan perustuva taiteen perusopetus sekä avoin yliopisto-opetus. Opetusta järjestetään vuosittain yli 50 toimipaikassa kaikkien kuntien alueella.

Kansalaisopiston opetustoiminta on pääosin lähipalvelua. Tämän periaatteen mukaisesti opetusta pyritään järjestämään tasapuolisesti eri kunnissa ja kylissä. Talous asettaa kuitenkin lähipalveluille rajat, pääosa opetuksesta joudutaan keskittämään kuntakeskuksiin tai osin jopa vain yhteen opetuspaikkaan koko toimialueella.

Kansalaisopiston opetustoiminnan avulla on mahdollisuus monenlaiseen omien taitojen kehittämiseen, mutta kansalaisopiston opetustoiminnalla on suuri merkitys myös sosiaalisten kontaktien luojana ja ylläpitäjänä varsinkin iäkkäille ja yksinäisille ihmisille mm. kylissä, joista yhteiset tapaamispaikat ovat poistuneet muiden palvelujen loppumisen myötä.

Iäkkäitten ihmisten ohella myös lapset, erityisesti peruskouluikäiset lapset ovat kansalaisopistolle merkittävä asiakasryhmä, mm. yksilöopetussena tapahtuvaa pianonsoiton opetusta on tarjolla koko toimialueella. Kansalaisopiston alainen valtakunnalliseen taiteen perusopetukseen perustuva lasten kuvataidekoulu toimii aktiivisesti toimialueen jokaisessa kunnassa ja myös lasten käsityökoulun opetusta tarjotaan lapsille.

Työikäisten osuus on keskeinen erilaisissa kunto- ja terveystoimintaryhmissä. Toimialueen kulttuuripalvelujen monipuolistajana kansalaisopiston merkitys on huomattava. Pääosa mm. alueen kuoroista seurakuntien kuoroja lukuun ottamatta toimii kansalaisopiston opintoryhminä. Myös valtaosa toimialueen vuosittaisista näytelmistä valmistetaan kansalaisopiston opintoryhmien toimesta. Myös alueen aikuisten kuvataiteelle ja käsityölle kansalaisopiston tarjoama opetus on hyvin merkittävää.

Omien kansalaisopistotoimintaan suunniteltujen opetustilojen puute vaikeuttaa kansalaisopiston määrätietoista kehittämistä. Kansalaisopisto joutuu toimimaan kymmenissä, hyvin vaihtelevissa, osin hyvinkin puutteellisissa tiloissa. Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto maksaa vuokraa käyttämistään tiloista vuosittain n. 180 000 €.

Henkilöstö: rehtori, toimistosihteeri, 2 vakinaista virkaopettajaa, joista toinen täyttämättä sekä noin 70 tuntiopettajaa.

3.5.7 Alajärven musiikkiopisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet vuosille 2017–2020

1. Toiminta-alueena on Alajärvi, Soini ja Kurikka ja opetuspisteet näiden lisäksi Jalasjärvellä, Lehtimäellä ja Jurvassa.
2. Toiminta-alueen kuntiin järjestetään opetusta Alajärven valtuuston hyväksymän aiesopimuksen mukaisesti, kunnes uusi sopimus on hyväksytty.
3. Musiikkiopistossa aloittaneista perustason suorittaa 70 % ja musiikkiopistotason 5 %.
4. Alajärven opetuspisteessä kokeillaan etä- ja verkko-opetusta musiikin perusteiden opetuksessa.
5. Hankinnat Alajärvelle investointisuunnitelman mukaisesti.
6. Alajärven musiikkiopisto tekee yhteistyötä paikallisesti, seutukunnallisesti sekä valtakunnallisesti, Kurikassa yhteistyöllä on myös kansainvälinen ulottuvuus.
7. Lukausmaksujen korotus 1.8.2016 lähtien siten, että Alajärvellä ja Soinissa 45 minuutin opetuksen hinta on 185 € ja 60 min. opetuksen hinta on 195 € lukukaudessa.
8. Bruttomenot 82 €/tunti.

Perustelut 2017–2020

Alajärven musiikkiopisto toimii Alajärven lisäksi Soinissa ja Kurikassa. Jalasjärvellä säilyy opetuspiste kuntaliitoksen jälkeenkin ja apulaisrehtorin toimipiste sijaitsee edelleen Jalasjärvellä. Valtionosuuteen oikeutava tuntimäärä vuonna 2016 oli 11 614 opetustuntia ja sen lisäksi Kurikalle haettu valtionosuus 4 490 opetustuntia tarkoittaisi, että vuodelle 2017 valtionosuuden laskennallinen peruste olisi 16 104 tuntia. Valtionosuuden laskennallinen peruste jaetaan aiesopimuksen mukaan, kunnes uusi sopimus otetaan käyttöön. Aiesopimuksen mukaan tunnit jaetaan näillä prosenttiluvuilla: Alajärven ja Soinin osuus on 43,1 % ja Kurikan ja Jalasjärven osuus on 56,9 %.

Oppilaita on Alajärvellä 159 ja Soinin opetuspisteissä 31. Musiikkileikkikoululaisten ja valmennusoppilaiden lukumäärä vaihtelee vuosittain. Syyslukukauden 2016 alussa oli Alajärvellä ja Soinissa muskarilaisia sekä valmennusoppilaita 86. Varsinaisia oppilaita on Jalasjärvellä 154. Kurikassa ja Jurvassa oppilaita on 85. Musiikkileikkikoulussa on vuosittain koko toiminta-alueella noin 100–170 lasta. Kurikan ja Jalasjärven yhdistymisen myötä Alajärven musiikkiopiston koko oppilasmäärä tulee olemaan musiikkileikkikoululaiset mukaan lukien noin 610 oppilasta.

Henkilöstö

Alajärvellä on rehtorin virka, kaksi pianonsoitonopettajan virkaa ja viulunsoitonopettajan virka sekä tuntiopettajia. Kurikassa on apulaisrehtorin virka, viulunsoitonopettajan ja pianonsoitonopettajan virat, jotka toimivat Jalasjärvellä, sekä tuntiopettajia.

Tuntiopettajia (päätoimisia, yhteisiä päätoimisia, sivutoimisia) Alajärven musiikkiopistossa on yhteensä n. 38. Opetusta annetaan n. 20 eri soittimessa.

Aiesopimuksen mukaan Kurikkaan perustetaan pianonsoitonopettajan ja viulunsoitonopettajan virat. Tämän lisäksi johtokunnan esityksen mukaan koulusihteerin työ muutetaan kokoaikaiseksi ja tehtävänimike muutetaan vastaamaan työn vaativuutta toimistosihteeriksi, sekä perustetaan uusi vaskisoitonopettajan virka, jonka sijoituspaikaksi tulee Jalasjärvi.

3.5.8 Kirjastopalvelut

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2017–2020

1. Monipuolinen, ajantasainen ja kysyntää vastaava aineistokokoelma

- Kirjaston asiakkaiden käytettävissä tulee olla uudistuva, monipuolinen ja kysyntää vastaava kirjastoaineisto ja kirjastovälineistö. Kysyntään nähden tulee olla riittävästi aineistoa jokaisessa luokassa ja kutakin luokkaa kartutetaan riittävästi lainaukseen nähden. Lainausero Alajärvi 1,7/vuosi ja Vimpeli 1,0/vuosi.
- Tavoitteena pysyä Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla.
- Mittaustapa: kirja-aineiston hankinta % kokoelmasta, kirja-aineiston hankinta kpl / 1 000 asukasta, muun kuin kirja-aineiston hankinta % kokoelmasta, muun kuin kirja-aineiston hankinta kpl / 1000 asukasta, kaukolainat / 1000 asukasta, lainausten määrä / asukas, lainauskierto/vuosi, asiakaskysely.
- Verrataan suositusmääriin ja edellisvuoteen sekä tilastoihin Etelä-Pohjanmaalla, Länsi-Suomen läänissä ja koko maassa.

2. Taloudellisuus ja tehokkuus

- Tavoitteena on suunnittelukauden loppuun 2020 mennessä; Alajärvellä 17 lainaa/asukas/vuosi, 3,5 euroa/laina, 9 käyntiä/asukas/vuosi, 6 euroa/käynti, lainaajia 45 % asukkaista, www-käyn-

nit 2 käyntiä/asukas/vuosi, taloudellisuusteholuku läänin keskiarvo (mitataan kirjastotoimen taloudellisuutta ja tehokkuutta) ja Vimpelissä 16 lainaa/asukas/vuosi, 3,5 euroa/laina, 8 käyntiä/asukas/vuosi, 6 euroa/käynti, lainaajia 45 % asukkaista, www-käynnit 2 käyntiä/asukas/vuosi ja taloudellisuusteholuku läänin keskiarvo.

- Mittaustapa: Kirjastotoimen taloudellisuutta ja tehokkuutta seurataan laskentakaavan mukaan:

$$\frac{\text{henkilöstömenot/asukas} + \text{aineistomenot/asukas}}{\text{lainat/asukas} + \text{käynnit/asukas}}$$

Mitä pienempi luku, sitä tehokkaampaa toiminta on taloudellisesti. Muita ko. tavoitteita mitataan lainaa/asukas/vuosi, käynti/asukas/vuosi, lainaajia % asukkaista, euroa/laina, euroa/käynti, www-käynnit/asukas/vuosi.

- Verrataan edellisvuoteen ja käytettävissä olevaan keskiarvoon Etelä-Pohjanmaalla, Länsi-Suomen läänissä ja koko maassa sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksiin.

Perustelut 2017–2020

Tiedon, oppimisen ja kulttuurin palveluverkostona kirjasto kuuluu kunnallishallinnon peruspalveluihin ja kunta saa valtionosuutta kirjaston käyttökustannuksiin.

Kirjastolain mukaan yleisten kirjastojen tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Se edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä.

Kirjaston perustehtävänä on ruokkia kaikenikäisten lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhalua. Kirjasto välittää luotettavaa ja ajantasaista tietoa eri muodoissa. Kirjaston ympäristö ja käyttäjät muuttuvat. Kuntakenttä ja aluehallinto uusiutuvat. Koulutustaso nousee, väestörakenne muuttuu ja maahanmuutto kasvaa. Aineisto muuttuu; se menee verkkoon. Sähköinen kirja tulee perinteisen rinnalle.

Alajärven kaupungin kirjastoverkkoon kuuluvat Alajärven pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto ja Alajärven kirjastoauto. Vimpelin kunta ostaa kirjastopalvelut Alajärven kaupungilta. Alajärven kaupunginkirjasto hoitaa myös Alajärven koulukeskuksen kirjaston toiminnan. Kirjastot tekevät yhteistyötä järjestämällä erilaista oheistoimintaa ja tarjoamalla toimitiloja kulttuurien kohtaamiseen ja osallistumalla yhteistyöhankkeisiin. Alajärven koulukeskus/kirjasto ostaa henkilöstöpalveluja Alajärven

kirjastolta 3 päivää viikossa. Jatketaan hyvin toiminutta YTY-kirjastojen yhteistyötä jossakin määrin maakuntakirjastotason muutoksista huolimatta. Kirjastojen henkilökunnan vahvuuksia pyritään käyttämään tasapuolisesti yhteiseksi hyväksi kirjastojen kehittämistyössä. Alajärven kaupunginkirjasto ja Vimpelin kunnankirjasto ovat liittyneet 22 kunnan muodostamaan Eepos kirjastojen kimppaan, jolla on yhteinen kirjastojärjestelmä ja tietokanta, E-kirjatietokanta, yhteinen kirjastokortti. Kirjastoaineistoa kuljetetaan kimpan kirjastojen välillä. Yhteinen Eepos kirjastojen tietokanta otetaan käyttöön helmikuussa 2017. Vuonna 2017 otetaan käyttöön Finna-tiedonhakupalvelu (asiakastietokanta) kaikissa Eepos kirjastoissa.

Vimpelin pääkirjasto muutetaan vuoden 2017 aikana omatoimikirjastoksi, minkä johdosta kirjaston aukioloaikoja pystytään lisäämään. Alajärven kirjastoauto liikennöi 3 päivänä viikossa. Kirjastoauto ei liikennöi kesäaikana.

Henkilöstö

Vastuuviranhaltija: kirjastotoimenjohtaja

Alajärven kaupunginkirjasto (pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, kirjastoauto ja koulukirjasto): 2 kirjastonhoitajaa, 3 kirjastosihteerä ja kirjastoautosihteerä

Vimpelin kirjasto: 2 kirjastosihteerä.

3.5.9 Kulttuuripalvelut

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan keskeinen toiminta-ajatus on tuottaa kulttuuripalveluja monialaisena yhteistyönä kuntalaisten kanssa. Samalla edistetään kaupungin julkisuuskuvaa, parannetaan asumisviihtyvyyttä sekä tuetaan omaehtoista tapahtumatuotantoa ja kulttuuriperinnön vaalimista.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnallisen toimijan rooli on muuttunut sisällöntuottajasta koordinoijaksi ja toiminnan mahdollistajaksi. Pitkän tähtäimen haasteet liittyvät väestön ikärakenteen, sisäisen ja ulkoisen muuttoliikkeen sekä kuntarakenteen mahdollisten muutosten mukanaan tuomiin palvelujen tarpeen ja sisällön muuttumiseen.

Tavoitteet ja toiminnan kehittäminen

Vapaa-aikatoimen koordinoimaan vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan määritellään eri kulttuuritoimijoiden tuottamat tilaisuudet.

Kulttuuripalvelujen tuotannollisia avainsanoja ovat omaehtoisuus ja yhteisöllisyys. Tavoitteita toteutetaan vapaaehtoissektorin tuottamalla

kulttuuritarjonnalla ja sitä täydentävällä kunnallisella tuotannolla. Omaehtoista tapahtumatuoantoa tuetaan sivistyslautakunnan jakamalla kohdeavustuksilla. Kulttuuritoimijoita rohkaistaan perustamaan uusia toimintamalleja. Uusien toimintamallien ja -tapojen käynnistämistä voidaan tukea mm. kohdeavustusten, markkinointiavun tai ostopalvelusopimusten muodossa.

Tapahtumatuoantossa ja sen tukemisessa otetaan huomioon paikkakuntien luonteet. Suvaitsevaisuusteema nostetaan esiin eri tavoin. Paikkakulttuuria ja -perinteitä vaalitaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa, yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Muiden kunnallisten yhteistyötahojen kanssa tuotetaan resurssien ja tarjonnan puitteissa vähintään yksi yhteinen vierailuesitys tai muu tilaisuus.

Suomi100-teeman tapahtumat kootaan yhteiseen toimintakalenteriin. Toiminnan mittareita ovat kävijämäärät, yleisöpalaute sekä palvelujen tuottamiseen käytettävän rahamäärän suhde asukaslukuun (€/asukas), kulttuuritarjonnan tuottamiseen käytetyn rahamäärän suhde yleisömäärään (€/kävijä) sekä luovien alojen osuus tapahtumatuoannon määrästä. Sivistyslautakunnan myöntämät kohdeavustukset saadaksean yhdistysten tulee toimittaa sivistystoimelle tositteiden lisäksi myös tiedot avustuksilla toteutettujen hankkeiden osanottajamäärästä.

Perustelut

Järvi-Pohjanmaan sivistyslautakunta päätti 26.8.2015 (§ 41) muuttaa kulttuuripalvelujen tuottaman ohjelmatarjonnan pääsymaksuttomaksi 1.1.2016–31.12.2018 väliseksi ajaksi. Päätöksen uskotaan parantavan kulttuuripalvelujen saatavuutta ja kasvattavan tilaisuuksien osallistujamääriä.

Sitovana tavoitteena valtuustoon nähden on tuotettavien tilaisuuksien osallistujamäärän kasvattaminen pääsymaksuttomuuden avulla sekä eri ikäluokkien tavoittaminen. Tavoitteen toteutuminen edellyttää kahden vuoden mittaista seurantaa. Lisäksi sivistystoimi kokoa ja koordinoi Suomi100 -juhlavuoden tapahtumat.

3.5.10 Museopalvelut

Nelimarkka-museo Etelä-Pohjanmaan aluetaidemuseo, Nelimarkka-residenssi, Villa Nelimarkka ja Villa Väinölä

Keskeinen tehtävä

Järjestää museolain ja -asetuksen tarkoittamaa taidemuseotoimintaa sekä edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla, säilyttämällä ja hoitamalla taidevarallisuutta tuleville sukupolville. Museo on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuripääoman ylläpidosta ja hoidosta sekä pyrkii tuottamaan uutta tietoa

omalta alaltaan sekä saattaa kokoelmansa ja asiantuntemuksensa mahdollisimman laajan yleisön tietoon. Museo tuottaa elämyksiä ja tietoa, harjoittaa näyttely-, julkaisu-, taidekasvatus- ja taiteilijaresidenssitoimintaa sekä tekee kokoelmiin ja toimialaansa kohdistuvaa dokumentointityötä ja tutkimusta.

Museon historia ja Nelimarkan Lappi -tutkimukset ovat työn alla ja tavoitteena saada valmiiksi vuosina 2017-2018. Uusimpana tehtävänä on Alvar Aallon suunnitteleman Villa Väinölän hallinnointi sekä siihen liittyvä Aallokko kutsuu -hanke.

Museo toimii Etelä-Pohjanmaan maakunnan aluetaidemuseona Museo-
viraston ja Valtion taidemuseon kanssa yhteisesti vuosiksi 2014–2018 neuvotellun suunnitelman mukaan ja täten kuvataiteeseen liittyvän tiedon keskuksena alueellaan.

Toimintaympäristö

Asiakasryhmät: kaikki Alajärven ja Etelä-Pohjanmaan alueen asukkaat sekä alueilla vierailevat. Painopistealueina ovat lapset ja nuoret, sekä enenevässä määrin ikäihmiset. Kokoelmien ja residenssin osalta asiakkaita ovat museo- ja taidealan koti- ja ulkomaiset toimijat. Asiantuntijapalveluiden asiakkaita ovat lisäksi kunnat, valtion laitokset ja yhteisöt.

Nelimarkka-museo vastaa museopalveluiden hallinnoinnista sekä neuvonnasta, organisoinnista ja koulutuksesta tarpeen mukaan Alajärven ja Vimpelin museoiden osalta. Museopalvelut tuotetaan Alajärvellä Nelimarkka-museossa (Etelä-Pohjanmaan aluetaidemuseossa) ja Vimpelissä Suomen Pesäpallomuseossa ja Suksitehdasmuseossa.

Aluetaidemuseotoiminnan piiriin kuuluvat 2017: Alavus, Evijärvi, Ilmajoki, Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lapua, Lappajärvi, Seinäjoki, Soini, Teuva, Vimpeli ja Ähtäri.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2017–2020

Tavoitetaso ja toimenpiteet

Yleiset kriittiset menestystekijät

Talous, toimintaa ohjaavat säännöt ja sopimukset

- Noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja otetaan huomioon opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä rahoitus henkilötövuosien perusteella (4) sekä hankintojen tehokkuus ja kustannustietoisuus.
- Museolaki: toiminta- ja taloussuunnitelma, turvattava riittävät ammatilliset henkilöstöresurssit sekä kiinteistöjen kunto.
- Päivitetty kokoelmastrategia ja kokoelmapoliittinen ohjelma on käytössä.

- Aluetaidemuseotoiminnan 2014–2018 sopimus.
- Alajärven kaupungin ja Nelimarkka-Rahasto säätiön välinen sopimus.

Asiakas

- Tarjotaan tasapuolisesti, laadukkaita, ajanmukaisia ja eri käyttäjäryhmiä huomioivia palveluja, otetaan huomioon saavutettavuus. Kulttuuripääoma on yksi keskeisimpiä menestystekijöitä myös Nelimarkka-museon toimintaympäristössä.

Toiminta, organisointi ja osaaminen

- Villa Väinölän kunnostustyötä ja käyttöönottoa jatketaan 2017. Tehdään yhteistyötä Aallokko kutsuu -hankkeen kanssa ja tuotetaan tapahtumia ja näyttelyitä Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi.
- Museota kehitetään ja uudistetaan museolain- ja asetuksen määrittämällä ja asiakaslähtöisellä tavalla.
- Villa Nelimarkan residenssikäyttö on aktiivista: museo ja taiteilijaresidenssi verkottuvat alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Valmistellaan Väinölää osaksi Nelimarkka-residenssiä.
- Lisätään yhteistyötä eri sektoreiden toimijoiden kanssa mm. hankkeissa: Taiteen ja Arkkitehtuurin Alajärvi 2015–2017 (sisältää Aallokko kutsuu -hankkeen toteutuksen ja on osa valtakunnallista Museot100 – Suomi 100 v. kokonaisuutta) sekä Vuoden nuori eteläpohjalainen taiteilija (yhdessä maakunnan taidetoimijoiden kanssa).
- Huolehditaan resurssien ja osaavan henkilöstön riittävyydestä.

Strategiset painopisteet

- Taidekokoelmien ja tietovarantojen ylläpito ja kehittäminen, kulttuuriturvallisuudesta ja taidekasvatuksesta huolehtiminen, aluetaidemuseotoiminnan vahvistaminen.
- Eero Nelimarkka ja hänen taiteensa ja siihen liittyvät historialliset ja ajankohtaiset ilmiöt
- Arkkitehti Alvar Aallon Alajärvellä toteuttaman elämäntyön soveltaminen museon toimintaan
- Tutkimus, tiedonvälitys ja elämysten tuottaminen, residenssitoiminta. Villa Nelimarkan ja Villa Väinölän toiminta.
- tukipalvelut
- yhteistyö.

TAULUKKO 39: MUSEOPALVELUT

2017

Tavoitetaso	Toimenpiteet	Määrälliset tavoitteet
Varastojen ja arkiston tehostettu tutkimus-käyttö	Taidevaraston ja -arkiston tutkimuskäyttö; painotus ”Eeron ja Alvarin” elämäntyössä. Kokoelmatyön lisääminen Pohjalaisen taiteilijaliiton kokoelmateoksista näyttely.	1
Nelimarkka-residenssitale	Käyttö: ke kl - sl taiteen perusopetus Peruskorjauksen suunnittelu	12 + 12/384
Villa Nelimarkka	Näyttely (perus- ja vaihtuvat) Tapahtumat: - yhteistyössä huvilaseuran kanssa - yhteistyössä musiikkiopiston ja kuva-taidekoulun kanssa Residenssitaiteilijat Muut kävijät Tilan vuokraus	1+2 2/50 8 300 2
Villa Väinölä	Yläkerran kunnostus Näyttelyt Tapahtumat yhteistyössä kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa	100 % 1 2/100
Nelimarkka-museo	Näyttelyt (perus- ja vaihtuvat) Opastukset Konsertit ja muut tilaisuudet	1+4 50/1800 7
Museopedagogiikka	Koululaistyöpajat Muut työpajat	35/600 10/175
Aluetaidemuseotoiminta	Tapaamiset Museoiden välinen yhteistyö: - residenssiyhteistyö Lapuan taidemuseon kanssa - Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa Vuoden nuori taiteilija 2017 -kilpailun tuomarointi ja näyttelyn järjestäminen.	1 1

Henkilöstö

Museotoimenjohtaja (vastuuviranhaltija), museolehtori, museosihteeri, museomestari 50 %, museoapulainen 80 %.

Nelimarkka-museo on asiantuntijaorganisaatio, jolta odotetaan erityis-tietämystä ja -osaamista sekä saavutettavuutta. Pätevät vakinaiset am-mattilaiset paikkaavat osaamisellaan talouden puutteita.

Henkilöstön TYKY-toiminta ja työssä jaksaminen.

Mittarit

1. Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumat ja yhteistyö Aallokko kutsuu -hankkeen kanssa.
2. Kävijämäärä 6 000 (museo, Villa Nelimarkka ja Villa Väinölä).

Perustelut

Valtakunnallisen museotilaston pohjalta tehdyssä aluetaidemuseovertailussa 2015 näkyy Nelimarkka-museon budjetin ja henkilöstöresursien pienuus (henkilötyövuodet 4,3 ja OKM:n tuki 4 henkilötyövuotta, joista 2 museoammatillista). Tehtävät ovat kuitenkin kaikilla aluetaidemuseoilla samat. Museon toimipisteiden lisääminen (museo, residenssi, Villa Nelimarkka, Villa Väinölä) lisää tehtäviä: Villa Nelimarkan ja Villa Väinölän toiminnan kehittäminen elävöittää museotoimintaa, lisää kävijöitä ja madaltaa kynnystä, mutta vaatii lisäresursseja siivoukseen, kiinteistöjen kunnossa- ja avoinnapitoon, huoltoon sekä tutkimustyöhön. Tutkimuksen ja toiminnan kehittäminen saadaan alkuun apurahoin, toiminnan ylläpito vaatii kuitenkin lisäpanostusta. Suomi 100 -vuoden näyttelyt ja tapahtumat vaativat lisäresursseja. Myös kiinteistökulut nousevat.

Talouden tehostaminen

Vuoden päänäyttely voidaan muuntaa uudeksi kokoelmanäyttelyksi vähin resurssein. Kaksi näyttelyä tulee omista kokoelmista tai lähialueen taiteilijoilta ja tulevat kuljetuskustannuksiltaan pieniksi. Ulkomaalaisten residenssitaiteilijoiden näyttelyt, projektit sekä työpajayhteistyö tuovat tarvittavaa kansainvälisyyttä ja samalla lisäävät museon henkilötyövoimaa. Markkinoinnissa keskitytään ilmaisiin ja edullisiin kanaviin ja pyritään siirtymään esimerkiksi sähköisiin avajaiskutsuihin painokulujen vähentämiseksi.

3.5.11 Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Alajärven kaupunki tuottaa vastuukuntana sivistys- ja vapaa-aikatoimen palvelut itselleen ja ostopalvelusopimuksella Vimpelin kunnalle. Tavoitteena on toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden lisääminen. Lisäksi liikunta- ja nuorisotoimen palvelutuotannon tavoitteena on pienempi, vaihtoehtoinen kustannusten kasvukehitys, jolloin tuotantoa tulee uudistaa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2017–2020

1. Edistetään perheliikuntaa ja eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikua ja harrastaa liikuntaa, järjestämällä eri hallintokuntien sekä kolmannen sektorin kanssa liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotapahtumia kaupungin keskustassa ja eri kylillä.
 - Lähennetään liikuntaa ja nuorisotyötä kulttuurin muihin osa-alueisiin.
2. Edistetään lasten ja nuorten osallisuutta ja vähennetään syrjäytymistä
 - Perustetaan nuorisovaltuusto vuonna 2017.
 - Nuorisotilojen toimintaa kehitetään, toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten sekä järjestöjen kanssa.
3. Erityisliikunnan kehittäminen ja toteuttaminen
 - Ohjaajaresurssien turvaaminen ja lisääminen.
 - Uusien ohjaajien hankkiminen, kouluttaminen.

Toimintaa mitataan tapahtumien ja osallistujien määrällä sekä euroa/asukas.

Kuntalaisille tehtävällä asiakaskyselyllä saadaan palautetta palvelujen laadusta ja kehittämistarpeesta.

LIIKUNTATOIMINTA Alajärvi ja Vimpeli

Liikuntapalvelujen perustehtävänä on tuottaa kuntalaisten omiin tarpeisiin pohjautuvia kunto- ja terveysliikuntapalveluja, kehittää liikuntapaikkoja ja tukea ja edistää kolmannen sektorin omaehtoista liikuntapalvelujen tuotantoa. Liikuntapalvelut tuotetaan itse ja yhteistyössä paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen, perusturvan, kuntien sekä vapaa-aikapalveluja tuottavien sidosryhmien kanssa.

Liikuntapaikkojen hoito siirtyy 1.1.2017 alkaen Alajärven kaupungin tekniselle toimelle ja Vimpelin liikuntapaikkojen hoito Vimpelin kunnan tekniselle toimelle. Vapaa-aikatoimi tekee tiivistä yhteistyötä teknisen toimen kanssa osallistumalla liikuntarakentamisen ja kehittämishankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Suurtuotteen päätuotteet:

- Liikuntapalvelut
- Uimahalli (Alajärvi)
- Seura- ja järjestötoiminta: avustukset ja stipendit.

Taloudelliset/toiminnalliset tavoitteet ja tehokkuus

Alajärven uimahallin lippujen hinnantarkistukset ovat tulleet voimaan 1.4.2016 ja 1.8.2015. Seuraavat tarkistukset tehdään vuonna 2017. Hintoja korotetaan tarvittaessa.

Asiakaskäynnit uimahallilla vuonna 2015 / 80 602 käyntiä, jossa laskua edelliseen vuoteen 15 613.

Vuosina 2017–2020 uimahallin ja kuntosalin asiakaskäyntien määrää kohotetaan 100 000 käyntiin vuodessa markkinointia ja palvelua tehostamalla.

Uimahallin kahvio-/lipunmyyntitoiminnan sopimus päättyy 2.9.2017. Kuntalaisille tehtävällä tyytyväisyyskyselyllä selvitetään asiakkaita paremmin palvelevia vaihtoehtoja lipunmyynti- ja kahviotoiminnan järjestämiseksi 3.9.2017 alkaen. Samalla havainnoidaan aukioloaikojen mielekkyyttä.

Erityisliikunnanohjaaja-uimaopettajan toimen perustaminen valmistellaan vuoden 2017 aikana.

Alajärvellä ja Vimpelissä yhteistyötä tehdään sisäisesti, hallintokuntien ja 3:n sektorin kanssa. Osa tapahtumista on maksullisia tai omakustannehintaan.

Liikuntapalvelujen toimintaan haetaan eri tahojen myöntämää ulkopuolista rahoitusta.

Perustelut 2017–2020

Liikuntapalvelujen 2017 budjettiin varattuja määrärahoja käytetään uusien ja perinteisten tapahtumien, luontoretkien, leirien, matkojen ja uimakoulujen ja liikuntakerhojen toimintaan. Kuntalaisia innostetaan omaehtoiseen liikuntaan järjestämällä eri lajien kampanjoita. Koulutetaan uusia kuntosaliohjaajia, vesiliikuntaryhmien ohjaajia sekä uimakoulun opettajia. Alajärven uimahallille ja kuntosalille sekä Lehtimäen ja Vimpelin kuntosaleille tuotetaan uutta ohjattua toimintaa ja eri teemoilla olevia tapahtumia. Vapaa-aikapalvelut osallistuvat näkyvästi Alajärven Asumista ja hyvinvointia-messuille 6.5.2017. Liikuntaneuvonnan käynnistäminen perusturvan ja eri yhteistyötahojen kanssa 2017. Suomi 100 -juhlavuonna laitetaan unelmat liikkeelle ja tapahtumatarjonta tulee olemaan runsasta. Järjestetään vuosina 2017 ja 2020 leirejä yhteistyössä eri järjestöjen kanssa Lehtimäen Valkealammella ja Vimpelin toimipaikeissa. Suuren suosion saavuttanut monipuolinen harrasteleiri 7–13 vuotiaille tarkoitettu GCDC-leiri järjestetään Alajärvellä vuonna 2019.

Pyritään järjestämään talvi- tai syysleiri 2017 Vimpelissä yhteistyössä PLU:n ja järjestöjen kanssa. Talousarvioon varataan avustuksiin vuosittain määräraha paikallisen harrastus- ja järjestötoiminnan tukemiseen sekä Alajärven että Vimpelin urheilijoiden stipendeihin.

NUORISOTOIMINTA Alajärvi ja Vimpeli

Nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua, omaehtoista toimintaa ja vahvistaa nuorten itsenäistymistä, edistää nuorten hyvinvointia, osaamista, osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja tarjoamalla vaihtoehtoista toimintaa turvalliseen ja ohjattuun vapaa-ajanviettoon.

Arvoperustana ovat nuorison terveet elämäntavat, yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ongelmien ennaltaehkäisy, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

Suurtuotteen päätuotteet:

Nuorisotilat

Nuorisotoiminta

Seura- ja järjestötoiminta: nuorisotoimen avustukset.

Taloudelliset/toiminnalliset tavoitteet ja tehokkuus

Tehostetaan yhteistyötä eri hallintokuntien sekä kolmannen sektorin kanssa, jolloin tuotetaan taloudellisemmin ja määrällisesti enemmän nuorisolle suunnattuja tapahtumia ja toimintoja. Osa tapahtumista on maksullisia.

Perustelut 2017–2020

Nuorisopalvelujen talousarvio sisältää nuorison hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön tarvittavia määrärahoja. Määrärahalla järjestetään perusnuorisotyötä; ohjattua nuorisotilatoimintaa, leirit, matkat, retket, kurssit, tapahtumat, konsertit ja kerhotoimintaa ja kulttuurista nuorisotyötä mm. sirkustoimintaa. Leiritoimintaa järjestetään v. 2017–2020 kesällä. Päiväleirejä järjestetään alakoululaisille kesälomien ja syyslomien aikaan. Nuorisotoimi tekee yhteistyötä koulujen kanssa ja kehittää perusopetuksen välituntitoimintaa.

Nuorisotilat: keskustassa Nuorisovintti ja Lehtimäen nuorisoseuran tilat vuokrattu ja siellä toimintaa vähintään kahtena iltana viikossa. Toimintaa nuorisotiloissa kehitetään ja suunnitellaan niin, että nuorisovintin tiloja käytetään tehokkaasti nuorisotoimen tuottamiin palveluihin. Tiloihin tulee aamu-, päivä- ja iltatoimintaa. Tehostetaan toimintaa eri järjestöjen kanssa.

Nuorisoavustuksiin varataan talousarviossa vuosittain määräraha nuorisoyhdistysten sekä nuorten toimintaryhmien tukemiseen.

Alajärvelle ja Vimpeliin perustetaan v. 2017 nuorisovaltuusto. Valtuuston tarkoituksena on edesauttaa nuorten tarpeiden välittymistä päätöksentekoon ja palvelutuotantoon sekä helpottaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisovaltuusto edesauttaa nuorten aseman ja mielipiteiden huomioonottamista päätöksenteossa. Nuorisovaltuuston toiminnan mahdollistamiseen varataan talousarvioon määräraha vuoden 2018 talousarvioon. Nuorisovaltuusto laatii vuosittain toiminnalleen tavoitteet ja talousarvioehdotuksen kaupunginhallituksen antamia talousarvio-ohjeita noudattaen. Näkyvimpänä nuorisovaltuuston toimintana on osallistua nuorille suunnatun toiminnan suunnitteluun.

Vimpelin uusi nuorisotila on otettu käyttöön 2016 ja tilojen toimintaa kehitetään yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Suomi 100 -juhlavuonna nuorisotoimi tuottaa Nuori 2017 -teemalla monipuolisia tapahtumia lapsille ja nuorille yhteistyössä hallintokuntien ja järjestöjen kanssa.

PROJEKTIT 2017

ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistä ja osallisuuttaan yhteiskuntaan sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivään nuorisotyöhön on haettu vuosittain valtionavustusta.

Etsivää nuorisotyötä tehdään ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvionsa tuen tarpeesta. Etsivän nuorisotyön tarjoama tuki on nuorelle vapaaehtoista ja etsivää nuorisotyötä tehdään yhteistyössä erityisesti koulutuksen järjestäjien, ohjaamojen, nuorten työpajatoiminnan ja kunnan sosiaalityön kanssa.

NUORTEN TYÖPAJATOIMINTA

Alajärven kaupunki hakee valtionavustusta työpajatoiminnalle uudelle kaudelle 2017.

Työpajatoimintaa uudistetaan monipuolistamalla ja tehostamalla pajan toimintaa. Työpajalle etsitään uusia, riittävän suuria toimitiloja.

Järvi-Pohjanmaan Soinin kunnan Starttipaja-hanke Laiturin toiminta jatkuu huhtikuuhun 2017 saakka. Toimintaa on Alajärvellä, Soinissa ja Vimpelissä.

3.5.12 Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot

TAULUKKO 40: SIVISTYSLAUTAKUNTA, YHTEENVETO

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta

Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Hallinto/sivistystoimi	259 557	253 935	254 000	0	0,00	0,00
Sivistystoimen projektit	0	0	0	13 340	0,00	0,00
Päiväkotihoido	1 926 153	1 964 724	2 020 000	2 051 269	104,40	101,55
Perhepäivähoito	1 002 022	985 719	910 000	803 623	81,53	88,31
Kotihoidontuki	810 127	840 080	720 000	721 000	85,83	100,14
Erityisvarhaiskasvatus	0	153 219	125 000	128 311	83,74	102,65
Esi- ja perusopetus	10 981 605	11 020 715	11 020 700	11 781 527	106,90	106,90
Lukio-opetus	2 062 248	2 056 993	2 050 000	2 134 879	103,79	104,14
Kansalaisopisto	530 997	587 103	587 110	541 268	92,19	92,19
Musiikkiopisto	594 267	628 891	661 775	809 855	128,78	122,38
II asteen koulutus	14 691	26 724	15 000	14 500	54,26	96,67
Kuraattoritoiminta	0	112 154	112 200	105 332	93,92	93,88
Kulttuuritoimi	63 884	82 417	81 000	0	0,00	0,00
Vapaa-ajan hallinto	73 583	112 533		0	0,00	0,00
Liikuntatoimi	890 378	906 294	975 800	936 169	103,30	95,94
Nuorisotoimi	120 618	187 732	205 123	166 057	88,45	80,95
Kirjasto	531 366	612 088	612 100	625 595	102,21	102,20
Museo	262 010	317 501	298 100	358 664	112,96	120,32
Lautakunta yhteensä:	20 123 506	20 848 822	20 647 908	21 191 389	101,64	102,63

TAULUKKO 41: SIVISTYSTOIMEN PROJEKTIT

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Projektit sivistystoimi
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	0	0	0	-39 460		
Kulut		0	0	52 800		
Netto		0	0	13 340		

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kielikylpyprojekti (varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen) ja Varhaiskasvatuksen kehittämishanke (kasvatukselliset kahvilat)

TAULUKKO 42: PÄIVÄKOTIHOITO

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Päiväkotihoido
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-324 004	-285 265	-271 000	-277 000	97,10	102,21
Kulut	2 250 157	2 249 989	2 291 000	2 328 269	103,48	101,63
Netto	1 926 153	1 964 724	2 020 000	2 051 269	104,40	101,55

Tuottajan viesti tilaajalle:

Päiväkotihoidon tuote sisältää päiväkodeissa toteutettavan varhaiskasvatuksen sekä esiopetusikäisten aamu- ja iltapäiväkerhon kustannukset. Perhepäivähoidossa hoidettavien ja kotihoidontuella kotona hoidettavien lasten määrän vähentyessä yhä suurempi osa varhaiskasvatuksesta keskittyy päiväkotieihin. Päiväkotie Mäntymäen valmistuessa heinäkuussa 2017 Alajärven alueella toimii viisi päiväkotia: Myllyvainio, Tuutikki ja Mäntymäki Alajärven keskustan tuntumassa, Käpälämäki Lehtimäellä ja Koulumäki Luoma-aholla. Kirkkotien ja Kissankulman etäryhmien toiminta päättyy. Päiväkotien toiminnasta vastaa yksi hallinnollinen johtaja.

TAULUKKO 43: PERHEPÄIVÄHOITO

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Perhepäivähoito
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-160 053	-155 870	-150 000	-123 250	79,07	82,17
Kulut	1 162 075	1 141 589	1 060 000	926 873	81,19	87,44
Netto	1 002 022	985 719	910 000	803 623	81,53	88,31

Tuottajan viesti tilaajalle:

Perhepäivähoidon kokonaisuus sisältää hoitajan kotona annettavan perhepäivähoidon, kolmiperhehoidon, ryhmäperhepäivähoitoyksikkö

Peukaloisen sekä avoimen varhaiskasvatuksen perhetupa Pähkinän.

Omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien määrä on laskenut edelleen. Vuoden 2017 talousarvioon perhepäivähoitajille on laskettu aiemman hoitopaikkavarauksiin perustuvan palkan sijasta kiiteä kuukausipalkka.

Perhetupa Pähkinän toimintaa kehitetään asiakkaiden toiveiden mukaisesti vuoden 2017 aikana. Pähkinä siirtyy nykyisen päiväkotitiloihin ja talousarvioon on lisätty yhden osa-aikaisen työntekijän palkka.

TAULUKKO 44: KOTIHOIDONTUKI

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Kotihoidontuki
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-1 122	0	0	0		
Kulut	811 249	840 080	720 000	721 000	85,83	100,14
Netto	810 127	840 080	720 000	721 000	85,83	100,14

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kotihoidon tuen kokonaisuus sisältää lakisääteiset kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuet ja niihin liittyvät hoitolisät sekä joustavan- ja osittaisen hoitorahan.

Maksettava summa riippuu pääosin kunnassa asuvien lasten määrästä, perheiden lastenhoidon järjestämiseen liittyvistä valinnoista sekä perheiden tuloista.

Maksettavan kotihoidon tuen määrän arvioidaan edelleen laskevan ja olevan vuonna 2017 noin 721 000 euroa.

TAULUKKO 45: ERITYISVARHAISKASVATUS

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Erityisvarhaiskasvatus
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	0	0	0	0		
Kulut	0	153 219	125 000	128 311	83,74	102,65
Netto	0	153 219	125 000	128 311	83,74	102,65

Tuottajan viesti tilaajalle:

Erityisvarhaiskasvatuksen tuote sisältää kiertävän erityislastentarhanopettajan ja erityistä tukea tarvitsevien lasten henkilökohtaisina avustajina toimivien työntekijöiden kustannukset.

Vuoden 2016 talousarvioon oli varattu rahaa toisen kiertävän erityisopettajan palkkaamiseen. Syksyllä 2016 koulujen esioppilaat siirtyivät kiertäviltä erityislastentarhanopettajalta koulujen erityisopettajien vastuulle. Myös yhteistoiminta-alueen purkautuminen kohtuullistaa kiertävän erityislastentarhanopettajan työmäärää, joten yhden kiertävän erityislastentarhanopettajan resurssi on riittävä Alajärven ja Vimpelin alueella vuonna 2017.

TAULUKKO 46: ESI- JA PERUSOPETUS

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Esi- ja perusopetus
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät: Esi- ja perusopetuksen oppilaat
 Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto, koulujen rehtorit

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-522 377	-538 892	-538 900	-350 795	65,10	65,09
Kulut	11 503 982	11 559 607	11 559 600	12 132 322	104,95	104,95
Netto	10 981 605	11 020 715	11 020 700	11 781 527	106,90	106,90

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oppilasmäärän lisääntymisen ja uuden opetussuunnitelman vuoksi tuntiresurssia on lisätty 87,5 viikkotuntia.

Kotikuntakorvausten tulot ovat olleet aikaisemmin menoja suuremmat (TP 2015 129 466 euroa), talousarviossa 2017 menojen on arvioitu olevan 164 600 euroa tuloja suuremmat.

TAULUKKO 47: LUKIO-OPETUS

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Lukio-opetus
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Lukion opiskelijat
Vastuuviranhaltija: Marko Timo

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-14 888	-13 380	-9 000	-4 230	31,61	47,00
Kulut	2 077 136	2 070 373	2 059 000	2 139 109	103,32	103,89
Netto	2 062 248	2 056 993	2 050 000	2 134 879	103,79	104,14

Tuottajan viesti tilaajalle:

Talousarvion 2016 toteutuminen etenee suunnitellusti.

Talousarvioon 2017 lukiokoulutukselle varataan riittävät tuntikehys- ja opetusvälineistöresurssit, jotta opetuksen taso voidaan pitää korkeana.

Lukuvuonna 2017-18 opiskelijamäärän arvioidaan olevan yli 200. Opetus toteutuu joka luokkatasolla kolmessa eri perusryhmässä.

Lukio-opetukseen tarvitsee varata 368 tuntia, mikä pitää sisällään koko tuntikehysten eli luokka- ja tukiopetustunnit sekä lukio-resurssitunnit.

TAULUKKO 48: KANSALAIPOISTO

Palvelu: Kansalaisopisto
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kuntien asukkaat
Vastuuviranhaltija: Aulis Hautamäki

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-304 613	-354 307	-354 300	-338 401	95,51	95,51
Kulut	835 610	941 410	941 410	879 669	93,44	93,44
Netto	530 997	587 103	587 110	541 268	92,19	92,19

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärvi tuottaa vuonna 2017 vastuukuntana kansalaisopistopalvelut Vimpelille sekä myy kansalaisopistopalvelut myös Soinille.

Kansalaisopiston vuoden 2017 talousarvio on laadittu noudattaen vuoden 2015 tilinpäätöksen opetuksen määrää ja tasoa, näin ollen tuntimäärää on leikattu 350 oppituntia. Vuoden 2017 kokonaistuntimäärä 8650 tuntia on jaettu kunnittain asukasluku-
jen suhteessa. Kuntien maksuosuudet määräytyvät taas kunnissa pidettyjen tuntien mukaan. Alajärven kaupungille tulee valtion-
osuus, joka jyvitetään tasaisesti käytettyjen opetustuntien mukaisesti kuntien kesken.

Kustannukset ja tunnit kunnittain: Alajärvi 534.530 €/ 5710 t, Soini 37.736 €/1210 t ja Vimpeli 53.910 €/1730 t.

TAULUKKO 49: MUSIIKKIOPISTO

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Musiikkiopisto
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	musiikkiopiston opiskelijat
Vastuuviranhaltija:	Virpi Veskonieni

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-452 582	-465 405	-478 455	-610 110	131,09	127,52
Kulut	1 046 849	1 094 296	1 140 230	1 419 965	129,76	124,53
Netto	594 267	628 891	661 775	809 855	128,78	122,38

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kurikan ja Jalasjärven kuntaliitoksen myötä Alajärven musiikkiopistoon kuuluisivat Alajärvi, Soini ja Kurikka 1.1.2017 lähtien. Valtionosuus ilman Kurikan tunteja on 504 177 € vuonna 2016. Vuonna 2017 ja siitä eteenpäin toiminta-alueen kuntiin järjestetään opetustunnit aiesopimuksen mukaan. Kurikan ja Jurvan valtionosuuden laskennalliseksi perusteeksi on haettu 4490 opetustuntia. Tällöin vuodelle 2017 valtionosuuden laskennallinen peruste olisi 16 104 tuntia. Arvioitu valtionosuus vuodelle 2017 vuoden 2016 yksikkö hinnalla laskien olisi 699 094 €. Aiesopimuksen mukaan Alajärven ja Soinin osuus tunneista on 43,1 % ja Kurikan ja Jalasjärven osuus on 56,9 %. Kuntien maksuosuudet ovat: Alajärvi 810 004 €, Soini 30 664 €, Jalasjärvi 159 371 € ja Kurikka 100 000 €. Suunnitellut tuntimäärät vuodelle 2017: Alajärvi 5864, Soini 1221, Jalasjärvi 5705, Kurikka 3430 ja Jurva 782 tuntia.

TAULUKKO 50: II-ASTEEN KOULUTUS

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	II asteen koulutus
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	
Vastuuviranhaltija:	Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	0	0	0	0		
Kulut	14 691	26 724	15 000	14 500	54,26	96,67
Netto	14 691	26 724	15 000	14 500	54,26	96,67

Tuottajan viesti tilaajalle:

Määräraha koostuu vanhoista eläkevastuista.

TAULUKKO 51: KURAATTORITOIMINTA

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kuraattoritoiminta
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Peruskoulun oppilaat ja toisen asteen opiskelijat
Vastuuviranhaltija:	Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	0	-62 529	-62 500	-55 048	88,04	88,08
Kulut		174 683	174 700	160 380	91,81	91,80
Netto		112 154	112 200	105 332	93,92	93,88

Tuottajan viesti tilaajalle:
Kuraattoritoiminta sisältää esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen kuraattoripalvelut.

TAULUKKO 52: LIIKUNTATOIMI

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Liikuntatoimi
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-269 511	-337 850	-310 000	-277 116	82,02	89,39
Kulut	1 199 274	1 295 639	1 285 800	1 213 285	93,64	94,36
Netto	929 763	957 789	975 800	936 169	97,74	95,94

Tuottajan viesti tilaajalle:
Vuoden 2017 toimintamäärärahat on varattu liikuntatoimen perustoimintoihin, uusien tapahtumien tuottamiseen sekä uimahallin toimintojen ja palvelujen kehittämiseen. Toiminnallista yhteistyötä tehostetaan edelleen hallintokuntien ja kuntien kesken organisoimalla ja järjestämällä lasten, nuorten ja aikuisväestön kunto- ja terveysliikuntaan liittyviä tapahtumia. Vuosina 2017-2020 toteutetaan leirejä, retkiä, ohjaaja- ja valmentajakoulutusta sekä tiedotusta ja markkinointia kehitetään.
Suurtuotteen päätuotteet: Liikuntapalvelut, uimahalli, seura- ja järjestötoiminta (avustukset ja stipendit).

TAULUKKO 53: NUORISOTOIMI

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Nuorisotoimi
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-93 332	-125 325	-125 000	-139 516	111,32	111,61
Kulut	225 927	336 123	330 123	305 573	90,91	92,56
Netto	132 595	210 798	205 123	166 057	78,78	80,95

Tuottajan viesti tilaajalle:

Nuorisopalvelujen talousarvio sisältää nuorison hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön tarvittavia määrärahoja. Järjestetään perusnuorisotyötä; ohjattua nuorisotilatoimintaa, leirit, matkat, retket, kurssit, tapahtumat, konsertit, kerhotoimintaa ja kulttuurista nuorisotyötä. Nuorisotilatoimintaa kehitetään ja tiloissa järjestetään aamu - päivä ja iltatoimintaa.

Suurtuotteen päätuotteet: Nuorisotilat, nuorisotoiminta ja seura- ja järjestötoiminta (nuorisotoimen avustukset).

TAULUKKO 54: KIRJASTO

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Kirjasto
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija: Tarja Kyrölahti

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-92 091	-96 091	-96 100	-95 877	99,78	99,77
Kulut	623 457	708 179	708 200	721 472	101,88	101,87
Netto	531 366	612 088	612 100	625 595	102,21	102,20

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven kaupunginkirjasto ottaa osaa 22 kunnan muodostamaan Eepos kirjastojen yhteistyöhön. Eepos kirjastoilla on yhteinen aineistotietokanta, kirjastokortti, e-aineistotietokanta, aineistokuljetukset, yhteisiä hankintoja jne. YTY -yhteistyötä on päätetty jatkaa jossakin muodossa Eepos kirjastojen laajemmasta yhteistyöstä huolimatta. Otetaan käyttöön Finna tiedonhakupalvelu. Alajärven koulukeskus/ kirjasto ostaa henkilöstöpalveluja Alajärven kirjastolta 3 päivänä viikossa.

Kirjastoauto liikennöi 3 päivänä viikossa, muta auto ei liikennöi kesäaikana. Vuoden aikana on tarkoitus järjestää Suomi 100 -tapahtumia. Kirjaston hallinnon menot pysyneet vuoden 2016 tasolla, mutta koska Soini jää pois, Alajärven osuus hallinnon kustannuksista kasvaa 7.301 euroa. Lehtimäen kirjaston eläkemienoperusteinen maksu noussut 5.352 euroa. Sivistystoimen hallinnon menoja kirjastu kirjaston menoiksi 9.948 euroa. Siivous- ja talonmiespalvelun menot ovat kasvaneet noin 1.000 euroa.

TAULUKKO 55: MUSEO

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Museo
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija: Elina Alkio

Valtuuston tilaus	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2017 / TA 2016 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Tuotot	-20 191	-14 473	-16 900	-15 550	107,44	92,01
Kulut	282 201	331 974	315 000	374 214	112,72	118,80
Netto	262 010	317 501	298 100	358 664	112,96	120,32

Tuottajan viesti tilaajalle:

Museopalvelut Alajärvi: Nelimarkka-museo, Nelimarkka-residenssi, Villa Nelimarkka ja Villa Väinölä. Museo keskittyy v. 2017 Suomi 100-juhlavuoden viettoon teemalla "Mestarit yhdessä - Eero ja Alvar Alajärven maisemissa". Museo tekee yhteistyötä Aisaparin rahoittaman Aallokko kutsuu -hankkeen kanssa tavoitteenaan yhdistää Alvar Aallon elämäntyö Nelimarkka-museon toimintaan. Juhlavuosi tuo lisää kävijöitä, mikä edellyttää lisäresursseja. Museon julkisivu vaatii siistimistä ja korjausta. Viiden vaihtuvan näyttelyn lisäksi järjestetään tapahtumia, konsertteja ja työpajoja juhlavuoden teemalla (yhteistyössä musiikkiopiston, kirjaston ja vapaa-aikatoimen kanssa) sekä tehdään yhteistyötä alueen koulujen kanssa. Taiteilijaresidenssitoiminta keskittyy Villa Nelimarkkaan, koska residenssirakennus vaatisi kattavaa peruskorjausta. Kaikki halukkaat eivät mahdu residenssiin tilanpuutteen vuoksi. Villa Väinölää kehitetään arkkitehtuuriresidenssiksi.

TAULUKKO 56: TILAAJAN MENOT 2017

SIVISTYSLAUTAKUNTA / TILAAJAN MENOT 2017 / ALAJÄRVI 04.11.2016					
		TP 2015	TA 2016	TaE 2017	%
	Hallinto/sivistystoimi	259 557	253 935		0,0
	Sivistystoimen projektit	0	0	13 340	100,0
	Perusop./kuraattorit	0	85 271	80 084	-6,1
	Toisen ast.opisk/kuraattorit	0	21 971	20 266	-7,8
	Ulkop.ost kuraattoripalvelut	0	4 912	4 982	1,4
	Perhepäivähoito	900 519	873 236	692 484	-20,7
	Avoin päivähoito	31 665	38 024	35 712	-6,1
	Ryhmäperhepäivähoito	69 838	74 459	75 427	1,3
	Mäntymäen päiväkot	0	0	312 300	100,0
	Koulumäen päiväkot	143 205	173 522	180 028	3,7
	Tuutikin päiväkot	551 487	580 896	387 095	-33,4
	Myllyvainion päiväkot	907 424	882 100	696 614	-21,0
	Käpälämäen päiväkot	249 739	261 856	401 662	53,4
	Paavolan koulu/päivähoito	37 809	36 978	43 885	18,7
	Luoma-ahon koulu/päivähoito	10 012	9 569	7 654	-20,0
	Ylikylän koulu/päivähoito	4 713	5 787	4 773	-17,5
	Hoiskon koulu/päivähoito	3 834	4 737	4 973	5,0
	Taimelan koulu/päivähoito	12 652	7 509	3 636	-51,6
	Paalijärven koulu/päivähoito	5 279	1 770	8 649	388,6
	Kotihoidontuki	810 127	840 080	721 000	-14,2
	Erityisvarhaiskasvatus	0	153 216	128 311	-16,3
	Myllyvainion päiväkot(esiop.)	70 166	75 280	61 132	-18,8
	Käpälämäen päiväkot(esiop.)	89 518	62 708	0	-100,0
	Mäntymäen päiväkot(esiop.)	0	0	32 094	100,0
	Alakylän koulu(esiop.)	57 668	60 961	0	-100,0
	Hoiskon koulu(esiop.)	77 230	83 549	78 390	-6,2
	Levjoen koulu(esiop.)	32 269	0	0	0,0
	Luoma-ahon koulu(esiop.)	26 664	47 396	38 515	-18,7
	Myllykankaan koulu(esiop.)	55 915	47 164	0	-100,0
	Paalijärven koulu(esiop.)	29 806	47 235	53 093	12,4
	Paavolan koulu(esiop.)	243 682	246 568	306 787	24,4
	Uusikylän koulu(esiop.)	34 381	43 549	52 286	20,1
	Ylikylän koulu(esiop.)	44 836	68 418	95 519	39,6
	Taimelan koulu(esiop.)	0	24 215	75 126	210,2
	Koululaisten ap- ja ip-toiminta	142 382	215 362	135 511	-37,1
	Alakylän koulu	325 881	328 155	374 247	14,0
	Hoiskon koulu	706 739	769 438	797 043	3,6
	Levjoen koulu	139 339	0	0	
	Luoma-ahon koulu	174 974	188 312	237 687	26,2
	Myllykankaan koulu	396 964	415 647	425 885	2,5
	Paalijärven koulu	348 159	376 155	379 101	0,8
	Paavolan koulu	2 006 063	2 095 216	2 212 226	5,6
	Uusikylän koulu	301 570	300 059	353 265	17,7
	Ylikylän koulu	463 695	488 193	475 121	-2,7
	Taimelan koulu	1 190 615	959 872	897 320	-6,5
	Alajärven yläaste	3 955 299	4 053 254	4 359 543	7,6

Kotikuntakorvaukset	-129 465	-154 928	164 600	-206,2
Kuntoutusluokka/Alajärvi	168 183	143 470	154 294	7,5
JOPO-opetus	29 072	35 467	22 742	-35,9
Alajärven lukio	1 497 901	1 540 356	1 560 354	1,3
Vimpelin lukio	564 347	516 637	574 525	11,2
Alajärven musiikkiopisto	413 293	447 917	410 323	-8,4
Jalasjärven yksikkö	180 974	180 974	399 532	120,8
Järvi-Pohjanmaan ko/taiteen per	87 442	74 958	83 796	11,8
Järvi-Pohjanmaan ko/muu opet.	443 555	512 145	457 472	-10,7
Alajärven kirjasto	416 135	469 980	477 438	1,6
Lehtimäen kirjasto	69 240	84 194	90 415	7,4
Kirjastoauto	47 938	57 914	57 742	-0,3
Kirjaston koulutusluokka	-1 979	0	0	0,0
Kulttuuritoimi	63 884	82 417	0	-100,0
Taidemuseotoiminta	262 010	296 491	336 768	13,6
Väinölä	0	21 010	21 896	4,2
Järvisseudun ammatti-instituutti	14 674	14 211	14 500	2,0
Koulutuskeskus Sedu	17	12 513	0	-100,0
Vapaa-aikatoimen hallinto	73 583	112 533	0	-100,0
Liikuntapalvelut	117 285	108 967	196 523	80,4
Alajärven uimahalli	714 606	709 906	679 618	-4,3
Liikunta-avustukset	33 487	40 450	34 028	-15,9
Jäähallin avustus	25 000	25 000	26 000	4,0
Nuorisopalvelut	92 800	119 241	97 597	-18,2
Starttipaja	5 190	25 047	31 333	25,1
Nuorisoavustukset	11 582	20 150	20 150	0,0
Etsivä nuorisotyö	11 046	23 294	16 977	-27,1
	20 123 475	20 826 848	21 191 389	101,8

3.6 Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2017

1. Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
2. Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä
3. Lomittajien ammattitaito
4. Lomituspalvelut toteutuvat 100 %.

3.6.1 Maaseutupalvelut: hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuottajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja 2018–2021

Vuoden 2017 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseutulauslautakunnalle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi, osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta. On mukana vaikuttamassa maakuntaudistukseen maaseututoimen tehtävien osalta.

3.6.2 Tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä

niihin päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja 2018–2021

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään neljä kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut/myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

3.6.3 Maaseutupalvelut: kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotantotason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkiAGRI-ohjelma sekä Yritys-Suomi-portaali.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehitysmahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittymisen tueksi. Erikoiskasvituotannon kehittymistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksien edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja 2018–2021

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Maataloustuotteiden jalostusastetta ja lähiruokatuotantoa lisäävä

kehityshanke aloitetaan tai osallistutaan koko maakuntaa käsittävään hankkeeseen

3.6.4 Lomituspalvelut: hallinto

Alajärven lomituksen paikallisyksikköön ovat vuoden 2007 alusta kuuluneet Alajärvi, Soini ja Vimpeli Melan kanssa tehdyn toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Lomituspalvelujen hallinnon tehtävät perustuvat maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen sekä turkistuottajien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen. Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaisapuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitusten korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille. Lomahallinnolla on päivittäisessä käytössä Melan ylläpitämä lomituspalveluohjelmisto, lomitusnetti. Turkistuottajien lomitukset kirjataan Excel-taulukoon.

Lomituspalvelujen hallinto päättää maatalouslomittajien töihin ottamisesta joko vakinaiseen tai määräaikaiseen työsuhteeseen, töihin sijoittamisesta, huolehtii työsuhteiden ilmoittamisesta ja palkka-aineiston välittämisestä kuukausittain tilitoimistoon palkanmaksua varten. Hallinto tekee henkilöstöä koskevat KVTES:n mukaiset päätökset ja käy heidän kanssaan kehityskeskustelut. Hallinto huolehtii, että maatalouslomittajien määrä vastaa kysyntää.

Lomahallinto huolehtii, että lomituspäivän kesto on määritelty lainmukaisesti ja maatalouslomittajan työaika vastaa lomittettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta. Lomitusnetin tiedot (kokonaistyöaika, tehtäväosuudet, karjatalouskellonajat) pidetään ajan tasalla ja tietoja käytetään lomitusten suunnittelussa. Suunnittelussa otetaan huomioon kunkin lomittajan työsopimuksen mukainen työaika.

Lomituspalvelujen hallinto seuraa, että jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito lomituksen suorittamiseen tiloilla, joiden lomituksia he hoitavat. Tilakohtaista perehdytystä ja täydennyskoulutusta järjestetään maatalouslomittajien koulutustarpeen mukaisesti.

Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteiden on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat työssään huomioon työturvallisuuden. Työtapaturmia ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla. Työterveyshuollon piiriin kuuluvilla tiloilla käynnit pyritään tekemään yhdessä työterveyshuollon henkilöstön kanssa.

Maatalousyrittäjien tyytyväisyyttä paikallisyksikön toimintaan seurataan ja tehdään tarpeenmukaiset parannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja 2018–2021

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon.

Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteiden on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla.

3.6.5 Lomituspalvelut/kotieläintilat

Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusnettiin lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrityksen päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Maatalousyrittäjä voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta. Itse järjestetyssä lomituksessa maatalousyrittäjä ostaa lomituksen ennakkoerintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Maatalousyrittäjät ovat valinneet pääsääntöisesti kunnalliset lomituspalvelut.

Maatalouslomittajat pääsevät katsomaan lomitusnetistä omien tietojensa lisäksi työvuorosuunnitelmiaan ja lomitettavien tilojen tietoja. Lomahallinnon edustaja antaa maatalouslomittajalle vahvistetun työvuoroluettelon viikkoa ennen kutakin neljän viikon jaksoa. Maatalouslomittaja saapuu työvuoroon ja poistuu työvuorosta työvuoroluettelossa olevien kellonaikojen mukaisesti. Maatalouslomittaja kirjaa työvuoroluetteloon lomahallinnon edustajan kanssa sopimansa mahdolliset muutokset, lisää kilometrit ja kulkuneuvon, päivää, allekirjoittaa ja palauttaa työvuoroluettelon lomatoimistoon palkanmaksua ja laskutusta varten.

Lainmuutoksista tiedotetaan riittävästi ja oikea-aikaisesti ja yrittäjiä kannustetaan käyttämään tuettua maksullista lomittaja-apua. Tuetun maksullisen lomittaja-avun käyttäjien määrää prosentteina vuosilomaan oikeutetuista lisätään.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja 2018–2021

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti loma-vuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalous-yrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

3.6.6 Lomituspalvelut/turkistuottajat

Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotöistä siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaa.

Turkistuottaja voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta.

Itse järjestetyssä lomituksessa turkistuottaja ostaa lomituksen ennakko-perintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Turkistuottajat järjestävät lomitukset pääsääntöisesti itse.

Toiminnalliset tavoitteet 2017 ja 2018–2021

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

3.6.7 Maaseututoimen talousarviotaulukot

TAULUKKO 57: MAASEUTUTOIMI, YHTEENVETO

JÄRVI-POHJANMAAN MAASEUTULAUTAKUNTA

Alajärven kaupunki				Toteuman ennuste- prosentti (oma arvio)	Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)				
Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	31.12.2016		TA 2017 (€)	TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	29 101	29 415	29 733	100,00 %	29 733	30 490	103,65	102,55	102,55
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	181 634	180 566	186 182	100,00 %	186 182	160 585	88,93	86,25	86,25
Maaseutupalvelut kehittäminen	17 975	15 107	18 107	100,00 %	18 107	26 190	173,37	144,64	144,64
Lomituspalvelut hallinto	41 852	18 453	37 521	100,00 %	37 521	35 177	190,63	93,75	93,75
Lomituspalvelut kotieläintilat	2 475 370	2 430 636	2 397 613		2 397 613	2 427 250	99,86	101,24	101,24
Lomituspalvelut turkistuottajat	66 200	75 730	63 381		63 381	78 238	103,31	123,44	123,44
ALAJÄRVI YHTEENSÄ	277 730	247 389	278 662	100,00 %	278 662	252 442	102,04	90,59	90,59

Soinin kunta				Toteuman ennuste- prosentti (oma arvio)	Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)				
Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	31.12.2016		TA 2017 (€)	TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	6 692	6 765	6 852	100,00 %	6 852	7 919	117,05	115,57	115,57
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	37 865	31 453	41 376	100,00 %	41 376	41 707	132,60	100,80	100,80
Maaseutupalvelut kehittäminen	4 134	3 474	4 173	100,00 %	4 173	6 802	195,78	163,01	163,01
Lomituspalvelut hallinto	8 968	3 954	8 040	100,00 %	8 040	8 543	216,05	106,25	106,25
Lomituspalvelut kotieläintilat									
Lomituspalvelut turkistuottajat									
SOINI YHTEENSÄ	63 327	49 203	66 061	100,00 %	66 061	64 971	132,05	98,35	98,35

Vimpelin kunta				Toteuman ennuste- prosentti (oma arvio)	Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)				
Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	31.12.2016		TA 2017 (€)	TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	8 325	8 415	8 328	100,00 %	8 328	7 903	93,91	94,89	94,89
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	46 117	45 859	50 704	100,00 %	50 704	41 622	90,76	82,09	82,09
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 142	4 322	5 072	100,00 %	5 072	6 788	157,07	133,84	133,84
Lomituspalvelut hallinto	8 968	3 954	8 040	100,00 %	8 040	6 533	165,21	81,25	81,25
Lomituspalvelut kotieläintilat									
Lomituspalvelut turkistuottajat									
VIMPELI YHTEENSÄ	72 219	64 638	75 764	100,00 %	75 764	62 846	97,23	82,95	82,95

Maaseutulautakunta/Yhteensä	413 275	361 230	420 487	100,00 %	420 487	380 259	105,27	90,43	90,43
-----------------------------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	--------	-------	-------

TAULUKKO 58: MAASEUTUPALVELUT, HALLINTO

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

				Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)				
	Tuottaja	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Suurtuote								
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Menot	29 101	29 415	29 733	29 733	103,65 %	102,55 %	102,55 %
	Netto	29 101	29 415	29 733	29 733	103,65 %	102,55 %	102,55 %

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Vuoden 2017 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen perusteella seuraavat: Alajärvi 65,84 %, Soini 17,10 % ja Vimpeli 17,06 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamista. On mukana vaikuttamassa maakuntauudistukseen maaseututoimen tehtävien osalta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 59: TUKI- JA VIRANOMAISTEHTÄVÄT

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Paula Mäkelä

				Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)				
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tulot	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Menot	181 634	180 566	186 182	186 182	88,93 %	86,25 %	86,25 %
	Netto	181 634	180 566	186 182	186 182	88,93 %	86,25 %	86,25 %

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksutuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekiä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2017 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen perusteella seuraavat: Alajärvi 65,84 %, Soini 17,10 % ja Vimpeli 17,06 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään neljä kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 60: KEHITTÄMINEN

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut kehittäminen

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Pentti Halla-aho

				Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)		TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)		TA 2017 (€)			
Sitovat tavoitteet:								
Tulot	0	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Menot	17 975	15 107	18 107	18 107	26 190	173,37 %	144,64 %	144,64 %
Netto	17 975	15 107	18 107	18 107	26 190	173,37 %	144,64 %	144,64 %

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannontason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittäminen investointeihin, avustaminen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekeminen. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkiAGRI-ohjelma sekä Yritys-Suomi portaali.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehitysmahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittämisen tueksi. Erikoiskasvit tuotannon kehittymistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksen edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Vuoden 2017 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen perusteella seuraavat: Alajärvi 65,84 %, Soini 17,10 % ja Vimpeli 17,06 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 61: LOMITUSPALVELUT, HALLINTO

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

				Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)		TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TP2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)		TA 2017 (€)			
Sitovat tavoitteet:								
Tuotot	178 000	185 218	178 000	178 000	179 850	97,10 %	101,04 %	101,04 %
Kulut	237 789	211 579	231 601	231 601	230 103	108,75 %	99,35 %	99,35 %
Netto, mistä osuudet kunnittain	59 789	26 361	53 601	53 601	50 253	190,63 %	93,75 %	93,75 %
Alajärvi	41 852	18 453	37 521	37 521	35 177	190,63 %	93,75 %	93,75 %

Tuottajan viesti tilaajalle: Lomituspalvelun hallinnon tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaisapuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomituskorvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille.

Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa, Alajärvi 70 %, Soini 17 % ja Vimpeli 13 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon. Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteet on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa.

TAULUKKO 62: KOTIELÄINTILAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut kotieläintilat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

				Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)				
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	2 475 370	2 430 636	2 397 613	2 397 613	2 427 250	99,86 %	101,24 %
	Kulut	2 475 370	2 430 636	2 397 613	2 397 613	2 427 250	99,86 %	101,24 %
	Netto	0	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %

Tuottajan viesti tilaajalle: Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusnettiin lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputoiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrityksen päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Lomituspalvelut sisältävät lomituksesta syntyvät kustannukset. Maatalousyrittäjillä on oikeus 26 vuosilomapäivään ja 120 tuntiin tuettua maksullista lomitusta. Valtiolta tuleva ennako tarkistetaan 1.7. alkaen. Vuosilomaan oikeutettuja Alajärvellä on 98 tilalla 152 yrittäjää.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista.

TAULUKKO 63: TURKISTUOTTAJAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut turkistuottajat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: lomatoimenjohtaja Sari Uusimäki

				Ennuste TP 2016 (oma arvio, €)				
	Suurtuote	TA 2015 (€)	TP 2015	TA 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA2017 / TP2015 (%)	TA2017 / TA2016 (%)	TA2017 / Ennuste TP2016 (%)
Sitovat tavoitteet:	Tuotot	66 200	75 730	63 381	63 381	78 238	103,31 %	123,44 %
	Kulut	66 200	75 730	63 381	63 381	78 238	103,31 %	123,44 %
	Netto	0	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %

Tuottajan viesti tilaajalle: Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkö-määrään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään. Lisävapaatunteja turkistuottaja on voinut käyttää enintään 120 tuntia.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista siirtomäärärahan rajoissa.

3.7 Alajärven tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia teknisen toimialan palvelujen tuottamisesta. Palveluihin kuuluvat yhdyskuntasuunnittelu, yleiset alueet, vesihuoltolaitokset, rakennus- ja ympäristöpalvelut viranomaispalveluina sekä tila-, puhdistus- ja ravitsemispalvelu tukipalveluina.

Lisäksi lautakunnan tehtävänä on vastata investointien suunnittelusta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta annettujen määrärahojen puitteissa.

Lautakunta pyrkii omalta osaltaan luomaan kuntalaisille viihtyisää ja turvallista työ- ja elinympäristöä sekä mahdollisimman hyvät edellytykset elinkeinoelämälle.

Lautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

1. Viemärlaitoksella vuotovesimäärien pienentäminen tutkimusten ja kartoituksen avulla.
2. Kevyen liikenteen onnettomuuksien/kaatumistapahtumien pienentäminen kunnossapitotapahtumien täsmällisellä kirjauksella ja seurannalla.
3. Yleisillä alueilla ilkivaltatapahtumien vähentäminen materiaalivalintojen, tiedotuksen ja turvakameroiden avulla.
4. Tilapalvelun kustannusten pienentäminen myymällä/purkamalla turhia kiinteistöjä.
5. Energiahinnan minimointi kilpailutuksella.
6. Yksityisten liike- ja teollisuusasemakaavojen hyväksyminen vuoden 2017 aikana
 - asemakaavan muutos kortteleissa 47 ja 57
 - korttelin 613 asemakaavamuutos
 - Kullanmutkan asemakaavan laajennus.
7. Ravintohuollon tavoitteena käyttää ruoanvalmistuksessa kotimaisia elintarvikkeita kuten liha- ja lihatarvikkeet sekä maito- ja maitotaloustuotteet 95 % ja kasvikset sekä vihannekset 85 %, muista elintarvikkeista aina vaihtoehtona oleva kotimainen tuote. Tavoitteena valmistaa kustannustehokkaasti monipuolista ravitsemussuosittelun mukaista hyvää, terveellistä ja edullista ruokaa kotimaisista raaka-aineista.
8. Puhdistuspalvelun henkilöstön osaamista ylläpidetään järjestämällä täydennyskoulutus vähintään 2 päivää/henkilöä.

9. Puhdistuspalvelun asiakastyytyvääisyydestä järjestetään asiakaskysely.
10. Talokohtaisten kiinteistöpäiväkirjojen käyttöönotto ja seurannan järjestäminen 1.1.2017 alkaen.

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamiseen tarvittavat kustannukset mm. henkilökulut sivukuluineen, toimistotarvikkeet, matkakulut, tilitoimisto- ja ict-palvelut sekä kalusto. Tekninen hallinto sisältää myös teknisen lautakunnan kokouskulut.

Teknisen hallinnon kustannukset jaetaan tasan kullekin seitsemälle sektorille.

3.7.1 Viranomaispalvelut

Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen ja ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta.

Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston.

Yleiset alueet

Yleiset alueet käsittävät liikenneväylien (kaava-, ja yksityistiet, katuvalaistus), puistoalueiden (puistot, leikkikentät ja uimarannat), maa- ja metsätilojen, muiden yleisten alueiden (venesatamat, tori, peruskuivatus ja kaatopaikka) sekä liikuntapaikkojen kunnossapidon ja rakentamisen.

Muutoksena aikaisempiin vuosiin on yleisten alueiden hallintoon siirretty puutarhurin palkka puistojen määrärahasta. Tarkoituksena on, että puutarhuri toimii vetäjänä velvoitetyöllistettävälle, jotta Kelan "sakkomaksut" saataisiin mahdollisimman pieneksi.

Yleisten alueiden ylläpitoon kuuluu huolehtiminen kaava- ja yksityisteiden päällysteiden ja rakenteiden kunnosta, lumen aurauksesta, liukkauden torjunnasta, katuvalaistuksesta sekä liikennemerkkeistä. Lisäksi huolehditaan puistoalueiden ja muiden yleisten alueiden turvallisuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä. Lehtimäen alueen yksityisteiden tiehoitokunnille on varattuna 67.000 euroa avustuksmaksuihin.

Metsähoidosta on sovittu Suomenselän Metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Liikuntapaikkojen hoito käsittää urheilukentät, jääalueet, kuntoradat ja pienkentät. Liikuntapaikkojen hoidolla pyritään järjestämään mahdollisimman hyvät ja turvalliset olosuhteet erilaisille liikuntamuodoille.

Vesihuoltolaitokset

Vesihuoltolaitos vastaa kaupungin omistamien vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta.

Vesilaitos vastaa laadukkaan käyttöveden toimittamisesta asiakkaille ja viemärlaitos huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistamisesta ympäristölupaehtojen mukaisesti.

Rakennusvalvonta ja ympäristöpalvelut

Vuoden 2017 alusta Alajärven kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta sulautuu osaksi teknistä lautakuntaa.

Jokainen kunta tuottaa rakennusvalvontapalvelunsa itsenäisesti. Henkilöstömäärä on Alajärvellä kaksi, rakennustarkastaja ja toimistosiihteeri. Alajärven toimistosiihteerin tehtäviin sisältyy myös valtion myöntämien korjaus- ja energia-avustusten mukaiset kaupungille kuuluvat tehtävät. Näiden lisäksi rakennusvalvontaan varataan 5 000 €:n määräraha opiskelijan tai työttömän kesätyöntekijän palkkaamista varten.

Vuoden 2017 tavoitteet ja mittarit on rakennettu kuntien omiin strategioihin pohjautuen.

Alajärven kaupungin strategiasta otteita:

- Siisti ja viihtyisä ympäristö
- Kuntapalveluiden oikeudenmukaisuus
- Yhteisöllisyyden edistäminen
- Kustannustehokkaat kuntapalvelut.

Tavoitteet 2017

- Vesistökuormituksen vähentäminen
- Ympäristön siisteyden ja turvallisuuden sekä viihtyvyyden parantaminen
- Rakentamisen toimenpideluvan/ilmoituksen selkeytys sekä keskeneneräisen ja luvattoman rakennuskannan kartoitus. Nämä ovat jatkoa v. 2016 aloitetulle työlle ja ne pyritään saamaan valmiiksi v. 2017.
- Asiakaspalvelun parantaminen.

Tavoitteiden selitykset:

Alajärven kaupunginvaltuusto käsittelee vuoden 2017 aikana vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen. Näiden liittymäsopimusten valvonta.

Jatketaan lautakunnan jäsenten ja viranhaltijoiden yhteisiä ympäristökierroksia. Näillä katselmuksilla puututaan rakennetun ja rakentamattoman ympäristön siisteyteen ja turvallisuuteen.

Toimenpideluettelo avataan selkeämpään muotoon kuntalaisille sekä lupien hakijoille. Tällä parannetaan kuntalaisten tietoisuutta lupatarpeesta eri toimenpiteille. Lisäksi kehitetään nettisivuja paremmin kuntalaisia palvelevaan muotoon.

Keskeneräisen rakennuskannan läpikäyminen ja lupien hakemiseen velvoittaminen luvattomille rakennuksille määräaikaan mennessä. Tehdään selvitys vanhentuneista luvista.

Mittarit tavoitteille:

- Ympäristökatselmuksia tehdään vähintään yksi/vuosi. Tämän tuloksena saadaan 1-3 siistiytynyttä kiinteistöä kaupungin alueella.
- Toimenpideilmoituksen selkeyttämisestä jaetaan infoa lehdessä ja erilaisissa tilaisuuksissa. Rakennusvalvonnan muuttuneesta tilanteesta annetaan tietoa samassa yhteydessä. Yksi lehti-ilmoitus ja yksi tilaisuus/vuosi. Netissä täytettävien lomakkeiden toimivuuden parantaminen.
- Alajärven kaupungin alueella hyödynnetään opiskelijoita/työttömiä keskeneräisen ja luvattoman rakennuskannan kartoituksessa sekä rakennuslupien hakemisessa luvattomille rakennuksille. Virheellisesti rekisterissä olevat keskeneräiset rakennukset saadaan merkittyä valmiiksi ja pyritään saamaan rakennuslupia luvattomille rakennuksille vähintään 10 kpl/vuosi. Näin saadaan lisää tuloja kiinteistöveroilla ja rakennuslupamaksuilla.
- Kartoitetaan Alajärven kaupungin 2017 päivitetyllä vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueella olevat kiinteistöt ja näiden liittäminen verkostoon tai vapautuksen myöntäminen. Liittymättömille kiinteistöille lähetetään kirje liittymisestä ja tarpeen vaatiessa viedään lautakunnan päätöksentekoon. Alueelta saadaan 10 kpl uutta liittyjää.

Projektina esitetään Pirkkalanlahden kunnostussuunnitelman tekemistä. Suunnitelman tekemiseen haetaan Leader-rahoitusta Aisaparilta. Suunnitelman tekemiseen varataan 50 000 €, josta hankeavustusta esitetään saatavaksi 30 000 €. Tällöin kaupungin osuudeksi jää 20 000 €. Pirkkalanlahden kunnostus tulee käynnistää kiireellisesti, että saadaan uusi asuntoalue vetovoimaiseen kuntoon. Hanke käynnistyy vain jos hankeavustus saadaan.

3.7.2 Tukipalvelut

Tilapalvelu

Tilapalvelu huolehtii kaupungin omistamien kiinteistöjen kiinteistöhuollosta. Tilapalvelu sisältää kiinteistön lämmityksen, sähkön, vesi- ja jätevesihuollon, talonmiespalvelun rakennuksen sekä rakennuksen alueiden kunnossapidon, koneiden ja laitteiden huoltotyöt sekä ostopalveluna sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt, nuohoustyöt (hormit, ilmanvaihtokanavat), hissihuollot, nosto-ovihuollot, paloilmoitus- ja sammutusjärjestelmien tarkastukset ja huollot.

Kiinteistön ylläpitopalvelut voidaan jakaa kiinteistöhoito- ja kunnossapitopalveluihin.

Kiinteistöjen hoitopalveluihin kuuluvat kiinteistön teknisten järjestelmien hoito, kiinteistöhuolto, ulkoalueiden hoito sekä jätehuolto. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on pitää kiinteistön olosuhteet halutulla tasolla.

Kiinteistön kunnossapitopalvelulla on tarkoitus säilyttää kohteen ominaisuudet uusimalla tai korjaamalla vialliset ja kuluneet osat ja rakenteet. Tavoitteena on säilyttää kiinteistön alkuperäinen laatutaso.

Kiinteistöpalvelu on abstraktikäsité, jota on vaikea tarkkaan mitata. Mitarina voidaan pitää käyttäjien tyytyväisyyttä sekä mahdollisuutta saavuttaa heille asetettu palvelutaso ja toimintaedellytykset.

Tilapalvelun hallinto on jaettu eri hallintokunnille neliöiden suhteessa.

Puhdistuspalvelu

Puhdistuspalvelu vastaa kaupungin omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta tilaajan hyväksymän tarjouksen mukaisesti. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (wc- ja käsipyyhepaperit). Hankinnoissa teemme yhteistyötä EPSHP:n hankintarenkaan kanssa.

Puhdistuspalvelun hallinto on jaettu eri hallintokunnille puhdistuspalvelussa työskentelevien henkilömäärän mukaan.

Muutokset: Puhdistus- ja ravitsemispalvelusta vastaa yhteinen palvelupäällikkö vuoden 2017 alkaen (2016 puhdistuspäällikkö 0,66). Puhdistuspalveluesimiesten määrä on vuodesta 2017 alkaen 2 henkilöä (aikaisemmin 1,15). Uuden päiväkodin valmistuminen syksyllä 2017 aiheuttaa sivistystoimen laitoshuoltajien määrän pientä lisäystä. Perusturvan Kaupinkartanon toiminnan muutosten myötä laitoshuoltajan tarve on 1,5

(aikaisemmin 2) henkilöä. Laitoshuoltajien kokonaismäärä säilyy vuoden 2016 tasolla.

Ravitsemispalvelu

Ravitsemispalveluyksiköt tuottavat ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen ryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksiköt, oppilaitokset, terveyskeskus, asumispalveluyksiköt, kotona asuvat vanhukset sekä henkilökunta.

Lounaita valmistetaan ravitsemispalvelun yksiköissä n. 2 100. Lisäksi valmistetaan kokopäivähoitolaitoksille aamupalat, välipalat, päivälliset, iltapalat sekä tarvittaessa kokoustarjoilut. Valtion ravitsemusneuvottelukunnan laatimat suositukset ovat pohjana ruokalistasuunnittelulle. Elintarvikkeiden kilpailutus on toteutettu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin hankintarenkaassa. Hankinnoissa huomioidaan kotimaisuus ja lähialueen tuotteet.

Ravitsemispalvelun kustannuksista 89 % on varattu henkilöstö- ja elintarvikekuluihin. Muut menot koostuvat koneiden ja laitteiden kunnossapito- ja hankintakuluista, puhdistusaineista ja -tarvikkeista, jätekuljetuksesta, tilitoimisto- ja henkilöstöpalveluista, kiinteistökuluista sekä kuljetus- ym. kustannuksista.

Ravitsemispalvelun hallinnon kustannukset jakautuvat toimipaikkoihin suoritteiden suhteessa.

3.7.3 Teknisen lautakunnan talousarviotaulukot

TAULUKKO 64: TEKNINEN TOIMIALA, YHTEENVETO

Talousarvio 2017

Yhteenveto

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Tekninen toimi / tae -17

Vastuuviranhaltija:

Hänninen Jouni

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2016 / TA 2017 (%)	TA 2016 / Ennuste TP 2015 (%)
Hallinto/lautakunta	0	0	0	0	0		
Yhdyskuntasuunnittelu	-177 579	-239 812	-243 712	-223 712	-268 688	110,25	120,10
Yleiset alueet	-1 673 192	-1 894 498	-1 697 320	-1 741 693	-1 993 618	117,46	114,46
Vesihuoltolaitokset	-119 056	54 876	-41 112	-123 112	-129 250	314,39	104,99
Rakennus ja Ympäristö	-124 331	-101 816	-194 491	-194 491	-176 819	90,91	90,91
Yhteensä	-2 094 158	-2 181 250	-2 176 635	-2 283 008	-2 568 375	118,00	112,50

Yhteenveto on laadittu nettona

TAULUKKO 65: TEKNINEN TOIMI, HALLINTO

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Tekninen hallinto

Vastuuviranhaltija:

Hänninen Jouni

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2016 / TA 2017 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Hallinto/lautakunta							
Tuotot	190 579	176 805	191 917	191 917	161 745	84,28	84,28
Kulut	190 579	176 805	191 917	191 917	161 745	84,28	84,28
Netto	0	0	0	0	0		

Hallinto jaetaan tasan 7 eri sektorille: viranomaispalveluna yhdyskuntasuunnittelu, yleiset alueet, vesihuoltolaitokset ja rakennusvalvonta/ympäristö sekä tukipalveluina tila-, puhdistus- ja ravitsemispalvelu. Kunkin osuus 23.106 euroa. Tuloksi on kirjattu sisäisenä tulona vastaava summa.

Kulut sisältävät 0,5 teknisen johtajan ja 1,2 toimistosihteerin palkat sosiaalikuluneen sekä yhteisvastuullinen va Määrärahoilla maksetaan toimistotarvikkeita, matkakuluja, ict-palveluja ym. Lisäksi maksetaan omien toimitilojen tilapalvelu- ja puhdistuspalvelukulut. Hallintoon kuuluvat myös teknisen lautakunnan kokouksista aiheittuneet menot.

TAULUKKO 66: YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuuviranhaltija:

Isotalo Pekka

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2016 / TA 2017 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Hallinto							
Tuotot	556	60	0	0	510		
Kulut	133 509	172 690	158 712	158 712	192 497	121,29	121,29
Netto	-132 953	-172 630	-158 712	-158 712	-191 987	120,97	120,97
Kaavoitus							
Tuotot	0	0	20 000	0	11 000	55,00	
Kulut	22 217	38 240	80 000	60 000	75 000	93,75	125,00
Netto	-22 217	-38 240	-60 000	-60 000	-64 000	106,67	106,67
Mittaus ja kartasto							
Tuotot	0	0	0	0	0		
Kulut	22 409	28 942	5 000	5 000	5 500	110,00	110,00
Poistot					7 201		
Netto	22 409	28 942	-5 000	-5 000	-12 701	254,02	254,02
Tuulivoimayleiskaavoitus							
Tuotot							
Kulut			20 000			0,00	
Netto							
Yhteensä			-20 000			0,00	
Tuotot	556	60	20 000	0	11 510	57,55	
Kulut	178 135	239 872	263 712	223 712	272 997	103,52	122,03
Poistot					7 201		
Netto	-177 579	-239 812	-243 712	-223 712	-268 688	110,25	120,10

Hallinto sisältää kaavoituspäällikön, 1,4 maanmittausteknikon ja 0,5 toimistosihteerin palkkat sosiaalikuluneen ja muut toimiston hoitoon liittyvät tehtävät: koulutus ict- ja toimistopalvelut jne.

Kaavoitus sisältää seuraavat asemakaavan muutokset:

Kortteli 18 ja 19 2.000 €, kortteli 47 ja 57 2.000 €, kortteli 1 5.000 €

kortteli 613 4.000 € (tulot 4.000 €)

Asemakaavan siirto pohjakartalle 5.000 € aloitetaan 2017 ja saadaan päätökseen 2018 5.000 €.

Kaartusenjärjen ranta-asemakaava 1.000 € (tulot 1.000 €).

Kullanmutkan asemakaavan laajennus 6.000 € (tulot 6.000 €)

Yleiskaavat: Mustaniemi-Sammalisto 5.000 €, keskustan ja lähiympäristö 40.000 € jatkuen 2018 40.000 €.

Möksyn ja Louhukankaan tuulivoimayleiskaavat yhteensä 5.000 €

TAULUKKO 67: YLEISET ALUEET

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Yleiset alueet

Vastuuviranhaltija:

Yli-Olli Pentti

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2016 / TA 2017 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Yleiset alueet hallinto							
Tuotot	119 772	107 682	109 498	109 498	151 471	138,33	138,33
Kulut	119 772	107 682	109 498	109 498	151 471	138,33	138,33
Netto	0	0	0	0	0		
Kaavatiet							
Tuotot		0	0	0	0		
Kulut	226 914	261 591	200 363	217 290	244 448	122,00	112,50
Poistot	856 744	829 685	836 535	836 535	764 317	91,37	91,37
Netto	-1 083 658	-1 091 276	-1 036 898	-1 053 825	-1 008 765	97,29	95,72
Yksityistiet							
Tuotot	32	0	120	120	0	0,00	0,00
Kulut	336 568	445 086	428 551	428 551	491 820	114,76	114,76
Poistot					2 673		
Netto	-336 536	-445 086	-428 431	-428 431	-494 493	115,42	115,42
Valaistus							
Tuotot	509	16	0	0			
Kulut	124 049	89 305	100 489	100 489	101 319	100,83	100,83
Netto	-123 540	-89 289	-100 489	-100 489	-101 319	100,83	100,83
Puistoalueet							
Tuotot		0	0	0	0		
Kulut	124 177	101 994	96 324	111 300	110 126	114,33	98,95
Poistot	7 823	6 744	7 382	7 382	18 977	257,07	257,07
Netto	-132 000	-108 738	-103 706	-118 682	-129 103	124,49	108,78
Maa- ja metsätilat							
Tuotot	341 938	216 610	407 700	400 000	220 580	54,10	55,15
Kulut	52 546	39 283	45 682	50 452	55 031	120,47	109,08
Netto	289 392	177 327	362 018	349 548	165 549	45,73	47,36
Muut yleiset alueet							
Tuotot	7 639	3 871	0	0	4 000		
Kulut	15 126	22 877	17 679	17 679	14 557	82,34	82,34
Poistot	21 919	21 400	18 046	18 046	5 596	31,01	31,01
Netto	-29 406	-40 406	-35 725	-35 725	-16 153	45,21	45,21
Liikuntapaikkojen hoito							
Tuotot	49182	38978	45795	45795	440	0,96	0,96
Kulut	306626	336 008	399 884	399 884	326 253	81,59	81,59
Poistot					83 521		
Netto	-257 444	-297 030	-354 089	-354 089	-409 334	115,60	115,60
Yhteensä							
Tuotot	519 072	367 157	563 113	555 413	376 491	66,86	67,79
Kulut	1 305 778	1 403 826	1 398 470	1 435 143	1 495 025	106,90	104,17
Poistot	886 486	857 829	861 963	861 963	875 084	101,52	101,52
Netto	-1 673 192	-1 894 498	-1 697 320	-1 741 693	-1 993 618	117,46	114,46

Yleisten alueiden hallinnossa on 0,5 yleisten alueiden päällikön ja puutarhurin palkat sosiaalikuluneen, eläkemenuperusteisiä maksuja 12.000 euroa. Kuluihin kuuluu mm. ict- ja tiloimisto , matkakulut sekä 1/3 keskusvaraston kiinteistökuluista. Puistoalueisiin sisältyy puistot, leikkikentät ja uimarannat. Puistoihin on varattu 15.000 euroa akkukäyttöisten työkalujen hankintaan. Muut yleiset alueet käsittää venesatamat, torin, peruskuivatuksen ja kaatopaikan. Hallinto on jaettu talousarviomäärärahojen suhteessa eri kustannuspaikoille. Liikuntapaikkojen hoidossa on varattu määräraha liikuntapaikkavastaavan sekä 2,5 liikuntapaikkahoitajan palkkoihin. sosiaalikuluneen. Liikuntapaikkojen hoito käsittelee Ankkurikentän, Kitronstadionin, jääkiekkokentät, kuntoradat ja pienkentät. Kaavateihin varattu määräraha ei ole ollut riittävä, joten määräraha on laskettu 5 vuoden keskiarvion mukaan.

TAULUKKO 68: VESIHUOLTOLAITOKSET

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala:

Vesihuoltolaitokset

Vastuuviranhaltija:

Pentti Yli-Olli

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2016 / TA 2017 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Hallinto							
Tuotot	83 311	112 232	126 020	126 020	113 671	90,20	90,20
Kulut	83 311	112 232	126 020	126 020	113 671	90,20	90,20
Netto	0	0	0	0	0		
Vesilaitos Alajärvi							
Tuotot	170 865	195 460	252 000	190 000	200 535	79,58	105,54
Kulut	82 106	79 248	84 137	84 137	80 037	95,13	95,13
Poistot	19 982	20 138	22 693	22 693	42 753	188,40	188,40
Netto	68 777	96 074	145 170	83 170	77 745	53,55	93,48
Vesilaitos, Lehtimäki							
Tuotot	182 698	196 250	150 000	170 000	177 255	118,17	104,27
Kulut	172 937	120 225	141 943	141 943	118 959	83,81	83,81
Poistot	63 764	56 695	43 970	43 970	40 697	92,56	92,56
Netto	-54 003	19 330	-35 913	-15 913	17 599	-49,00	-110,60
Viemärlaitos, Alajärvi							
Tuotot	690 037	698 449	652 000	652 000	712 346	109,26	109,26
Kulut	414 137	349 098	419 080	419 080	399 337	95,29	95,29
Poistot	242 094	242 794	242 551	242 551	343 076	141,44	141,44
Netto	33 806	106 557	-9 631	-9 631	-30 067	312,19	312,19
Viemärlaitos Lehtimäki							
Tuotot	102 916	100 533	150 000	110 000	113 360	75,57	103,05
Kulut	118 351	93 056	117 836	117 836	133 979	113,70	113,70
Poistot	56 995	52 352	50 692	50 692	51 698	101,98	101,98
Netto	-72 430	-44 875	-18 528	-58 528	-72 317	390,31	123,56
Yhteensä							
Tuotot	1 229 827	1 302 924	1 330 020	1 248 020	1 317 167	99,03	105,54
Kulut	870 842	753 859	889 016	889 016	845 983	95,16	95,16
Poistot	382 835	371 979	359 906	359 906	478 224	132,87	132,87
Korvaus perus-/jäännöspääomasta	95 206	122 210	122 210	122 210	122 210	100,00	100,00
Netto	-119 056	54 876	-41 112	-123 112	-129 250	314,39	104,99

Hallinto sisältää 0,5 yleisten alueiden päällikön ja 0,3 toimsitosihteerin palkat sosiaalikuuluineen sekä eläkemenoperusteisia maksuja 17.000 €. Kuluihin kuuluvat mm. tilitoimisto- ja ict-palvelut, matkakulut sekä 1/3 keskusvaraston kiinteistökuluista. Vesi- ja viemärlaitoksen henkilökuntaan kuuluvat vesihuoltolaitoksen esimies ja ammattimies. Suurimmat kustannukset muodostuvat sähköstä, koneiden ja laitteiden kunnossapidosta, rakennuksen rakentamis- ja kunnossapitopalvelusta. Hallinto on jaettu vesihuoltolaitoksille talousarviomäärärahojen suhteessa.

TAULUKKO 69: RAKENNUS JA YMPÄRISTÖ

Talousarvio 2017

Alajärven kaupunki

Toimiala: Rakennus ja ympäristö

Vastuuviranhaltija: Harri Björkbacka ja Kirsi Syynimaa

Valtuuston tilaus	TP 2014 (€)	TP 2015 (€)	TA 2016 (€)	Ennuste TP 2016 (€)	TA 2017 (€)	TA 2016 / TA 2017 (%)	TA 2017 / Ennuste TP 2016 (%)
Rakennusvalvonta							
Tuotot	80 772	124 527	63 000	63 000	63 350	100,56	100,56
Kulut	165 377	172 330	180 095	180 095	183 155	101,70	101,70
Netto	-84 605	-47 803	-117 095	-117 095	-119 805	102,31	102,31
Ympäristön huolto							
Tuotot	19 645	10 169	18 578	18 578	18 000	96,89	96,89
Kulut	51 990	60 809	70 974	70 974	55 014	77,51	77,51
Netto	-32 345	-50 640	-52 396	-52 396	-37 014	70,64	70,64
Projektit							
Tuotot	1 267		25 000	25 000	30 000	120,00	120,00
Kulut	8 648	3 373	50 000	50 000	50 000	100,00	100,00
Netto	-7 381	-3 373	-25 000	-25 000	-20 000	80,00	80,00
Yhteensä							
Tuotot	101 684	134 696	106 578	106 578	111 350	104,48	104,48
Kulut	226 015	236 512	301 069	301 069	288 169	95,72	95,72
Netto	-124 331	-101 816	-194 491	-194 491	-176 819	90,91	90,91

Rakennustarkastajan ja toimistosihteerin palkat sosiaalikuluihin sekä muut toiminnan vaatimat kulut, ict- ja tilitoimistopalvelut, matkakulut jne

Palkkoihin on varattuna 5.000 €+sosiaalikulut opiskelijan/työttömän palkkaamiseksi kesäavuksi toimistoon.

Koordinaattijärjestelmän vaihtaminen ja uuden väestötietojärjestelmän mukaisen RaKi-käyttöönotto vaatii 5.715 €+ vuotuisen ylläpitomaksun 980 €. Lupapisteen (sähköinen asiointi) käyttöönottonmaksu on 4.058 euroa, jonka lisäksi käyttöaikainen vuosimaksu 4.970 €.

Ympäristöpalvelut ostetaan Vimpelin kunnalta. Palkkakulut+ muut palkkaukseen liittyvät jaetaan asukasluvun suhteessa, muut kulut aiheuttamisperusteen mukaan.

Projektit ovat kaupungin omia. Uutena projektina Pirkkalahlahden kunnostussunnitelman tekeminen.

Suunnitelmien tekemiseen varataan 50.000 €, josta hankeavustusta esitetään saatavaksi 30.000 €.

Suunnitelmien tekemiseen haetaan Leadar-rahoitusta Aisaparilta. Pirkkalanlahden kunnostus tulee käynnistää kiireesti, jotta saadaa uusi asuntoaule vetovoimaiseen kuntoon. Hanke käynnistyy vain jos saadaan avustusta.

4 INVESTOINTISUUNNITELMA

Alajärven kaupunki panostaa investoinneissa voimakkaasti peruspalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden sektoreille. Investoinnit vuodelle 2017 ovat parin maltillisen vuoden jälkeen erittäin mittavat. Investointien omahankintamenot vuodelle 2017 ovat 8,5 M€, joskin kasvua vuoden 2016 talousarvion mukaisiin investointeihin on vain 100.000 euroa. On kuitenkin otettava huomioon, että vuoden 2016 investoinnit alitoteutuvat varsinkin päiväkodin ja terveyskeskuksen osalta, koska rakennustöiden käynnistyminen on viivästynyt.

Poistot laskevat hieman (19.000 €) vuodesta 2017 ollen kokonaisuudessaan 3,077 M€. Vuosien 2011–2017 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 5,5 miljoonaa euroa ja poistojen määrä on n. 2,8 miljoonaa euroa/vuosi. Suunnitelmavuosien investointien nettomenot vuodelle 2018 ovat 6,0 M€ ja vuodelle 2019 2,8 M€. Yksityiskohtainen investointisuunnitelma on seuraavilla sivuilla.

Vuoden 2017 uusia investointikohteita ovat kehitysvammaisten asumisyksikkö ja ylipainehalli. Asumispalveluyksikön kokonaiskustannukset ovat 1,54 M€ ja hankkeelle odotetaan saatavan ARA:n avustusta 572.000 euroa sekä korkotukilainaa. Asumisyksikkö pitää sisällään 2+8 asuntoa ja yksikön yhteenlaskettu kokonaispinta-ala on noin 478 m². Ylipainehalli on suunniteltu palvelemaan kesälajeja ja laajoja tiloja vaativia liikuntamuotoja kuten jalka- ja pesäpalloa sekä yleisurheilua. Laajan kokonsa (107 x 58 m) vuoksi se soveltuu erinomaisesti myös muille urheilulajeille ja yleisötapahtumille. Hallin pohjapinta-ala on 6 520 m² ja kokonaiskorkeus on 22 metriä.

Vuoden 2017 suurin peruskorjauskohde on terveyskeskuksen vuonna 2016 myöhässä käynnistynyt peruskorjauksen jatkaminen 2,5 M€:lla. Peruskorjaus/laajennustarve on tullut esiin sisäilmatutkimuksen perusteella ja toimitilaratpeiden uudelleenarvioinnista. Koska väistötilojen käyttö pyritään minimoimaan, hanke toteutetaan vaiheittain. Ensivaiheessa on tarkoitus rakentaa kaksi laajennusosaa, joihin sijoittuu mm. ensiapu, hammashoitola ja työterveys. Toisessa vaiheessa peruskorjaus kohdistuu keittiötiloihin, hallinnon tiloihin ja viimeksi vastaanottotiloihin. Kokonaiskustannusten arvioidaan olevan reilun kolmen vuoden hankkeella yhteensä n. 4,4 M€ ja peruskorjaus on arvioitu valmistuvan 2018.

Alajärven uuden Päiväkotin Mäntymäen rakentaminen Kulanmutkan uudelle kaava-alueelle on käynnistynyt elokuussa 2016 ja kohde valmistuu toukokuussa 2017. Hankkeen kustannusarvio on tarkentunut n. 2,2 M€:oon ja lisäksi ensikertaisen kalustamiseen on varauduttu 100.000 eurolla. Päiväkotin on neliryhmäinen ja tilapaikkaluku 65. Alajärven varhaiskasvatuksessa aloitettiin vuoden 2015 alussa organisaatiomuutos, jonka taustalla olivat varhaiskasvatuksen huonokuntoiset kiinteistöt

sekä talouden tasapainottamisen tarve. Keskittämällä toiminta päiväkotimuotoiseksi toiminnaksi yhteen uuteen, asianmukaiseen päiväkotiin säästetään henkilöstö- ja muissa toimintakuluissa sekä parannetaan toiminnan laatua ja turvallisuutta. Asianmukaisessa tilassa toimiva keskitetty yksikkö helpottaa varhaiskasvatuksen suunnittelua sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.

Kiinteistöjen peruskorjausmenoihin varaudutaan n. 3,1 M€:lla ja summa sisältää terveyskeskuksen peruskorjausmenoja 2,5 M€. Yleisten alueiden nettomenot ovat yhteensä 1,0 M€. Vesihuoltolaitoksen (vesi- ja viemärilaitos) nettomenot ovat 675.000 euroa.

Suunnitelmavuosien 2018–2019 uusina investointikohteina ovat monitoimihallin (kustannusarvio 4,3 M€) sekä uuden paloaseman (2,8 M€) rakentamisen aloittaminen. Peruskorjauksen osalta terveyskeskuksen saneeraus jatkuu vuonna 2018 1,1 M€:lla.

TAULUKKO 70: INVESTOINTISUUNNITELMA 2017–2019

INVESTOINNIT

KAUPUNGINHALLITUS

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Muut pitkävaikutteiset menot				
Kehitysvammaisten asumisyksikkö				
Kaupinkartanon E-talon peruskorjaus	60 000			
Osakkeet ja osuudet				
Kiinteistö Oy Kitronpuisto / osakepääoman korotus vuosina 2013-2017	150 000	150 000		
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus				
Siirrettävä varavaimalaitos (kriisitilanteet: terveyskeskus)	50 000			
Siirrettävä varavaimalaitos (kriisitilanteet: mm. koulukeskus)		30 000		
Kiinteä omaisuus / maa- ja vesialueet				
Maa-alueiden osto		100 000		
Kaupunginhallitus menot yht:	260 000	280 000	0	0
Kaupunginhallitus tulot yht:	0	0	0	0
KAUPUNGINHALLITUS NETTO:	260 000	280 000	0	0

PERUSTURVA

Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Effican päivitys: EP-portti laajennus 2		60 000		
Yhteistoiminnan päättyessä Soinin kuntaan siirtyvä perusturvan irtaimisto		-28 484		
Perusturva menot yht:	0	60 000	0	0
Perusturva tulot yht:	0	-28 484	0	0
PERUSTURVA NETTO:	0	31 516	0	0

SIVISTYSTOIMI

Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Musiikkiopiston soitinhankinnat	15 000	20 000	25 000	
Lehtimäen itsepalvelukirjasto -hanke				
Valtionapuehto				
Alajärven itsepalvelukirjasto -hanke	45 200			
Valtionapuehto	-20 000			
Taimelan koulun tietotekniikkahankinnat		16 000		
Nelimarkka-museon valaistusjärjestelmän uusiminen		13 600		
Vimpelin yhteiskoulun ja lukion aulatilat kalusteet		20 000		
Vimpelin yhteiskoulun tietotekniikkahankinnat		25 000		
Sivistystoimi menot yht:	60 200	94 600	25 000	0
Sivistystoimi tulot yht:	-20 000	0	0	0
SIVISTYSTOIMI NETTO:	40 200	94 600	25 000	0

TEKNINEN TOIMI

Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Paavolan koulun raepesukone		26 500		
Traktorin hankinta liikuntapaikoille		30 000		
Huoltoauton hankinta yleisiin alueisiin		25 000		
Yhteistoiminnan päättyessä Soinin kunnasta siirtyvä liikuntatoimen irtaimisto		118 329		
Yhteistoiminnan päättyessä Soinin kunnasta siirtyvä teknisen toimen irtaimisto		89 032		
Tekninen toimi menot yht:	0	288 861	0	0
Tekninen toimi tulot yht:	0	0	0	0
TEKNINEN TOIMI NETTO:	0	288 861	0	0

INVESTOINNIT

Uudisrakentaminen

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Kehitysvammaisten asumisyksikkö				
Kustannusarvio 1.539.160 eur, 8+2 huoneistoa yht. 478 m ²		1 539 160		
Valtionapuehto 572.194 eur		-572 194		
Monitoimihalli	10 000	70 000	4 300 000	
Valmistellaan yhteishankkeena				
Valtionapuehto 750.000 eur			-750 000	
Kustannusarvio 4,3 M€ (Jos tehdään ylipainehalli - muuten 4,3 - 6,2 M€)				
Monitoimihallin rakentamisen lopullinen rakentamisaikakohta päätetään vasta, kun terveyskeskuksen saneeraussuunnitelmat ovat valmistuneet ja toteutus aikataulutettu. Lisäksi pidetään kuitenkin huoli siitä, että monitoimihalli pysyy valtion liikuntapaikkojen investointiavustusten listalla. Kvalt 14.12.2015: Rakentamisen osalta selvitetään henkilöstötarve ja vaikutukset käyttökustannuksiin.				
Paloasema				
Paloaseman kokoarvio noin 1600 m ²			100 000	2 700 000
Kustannusarvio 2,8 M€				
Päiväkotikoti Mäntymäki				
Suunnittelumääräraha jäänyt käyttämättä 2015. Hankkeen kokonaiskustannukset arvioitu uudelleen elokuussa 2016. Kokonaiskustannukset tarkistuksen jälkeen 2.186.500 eur				
Rakentaminen, jakaantuu kahdelle vuodelle. Vuoden 2016 toteutusarvio on 695.500 eur.	1 800 000	1 491 000		
Ensikertainen kalustaminen	100 000	100 000		
Ylipainehalli		1 000 000		
Valtionapuehto 600.000 eur		-600 000		
Uudisrakentaminen menot yht	1 910 000	4 200 160	4 400 000	2 700 000
Uudisrakentaminen tulot yht	0	-1 172 194	-750 000	0
Uudisrakentaminen netto	1 910 000	3 027 966	3 650 000	2 700 000

Peruskorjaus

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Alakylän koulu				
Piha-alueen kunnostus		11 000		
Alarinne / Työosasto				
Pihan päällystäminen		10 000		
As. Oy Säästörinne				
Saneeraus (mm, keittiö, pesuhuone)		12 000		
Hoiskon koulu				
Vuonna 1954 rakennetun osan 4 luokan, teknisenluokan ja näiden aputilojen peruskunnostus n. 480 m ² (ei sis. uusia kalusteita).				
Piha-alueen päällystäminen	20 000			
Hoitokoti Sateenkaari				
Käyttövesiputkiston uusiminen ja pihan päällystäminen		25 000		
Kaupungintalo				
WC-tilojen peruskunnostus				
ulkopinnon ja ikkunoiden uusimista/kunnostamista	30 000	30 000		
Koulukeskus				
Auditorion ja liikuntasalin peruskorjaus, valmistuu syyslukukauden 2016 alkuun mennessä (sis. mm. IV-järjestelmän uusimisen ja jätekylmiöhuoneen)	800 000			
Päällystäminen ja valaistus 3 valaisinpistettä sekä opasteet.	25 000			
Siivoustoimen kalusto		10 000		
Auditorion istuinten uusiminen		120 000		
Liikuntasalin lattian uusiminen		200 000		
Kultakämmen , neljän keittiön kalustaminen ja osaston päädyn ulko-ovien/ikkunoiden uusiminen		44 000		
Lehtimäen virastotalo				
Katokset, betonipylväät, ikkunoiden maalausta ja puuosien uusintaa		24 000		

INVESTOINNIT

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Luoma-ahon koulu (Monipalvelukeskus teollisuuspuiston kupeessa -hanke)				
Vanhemman (1924) koulurakennuksen peruskorjaus			124 000	
Uudemman (1962) koulurakennuksen peruskorjaus			85 000	
Nelimarkka-museo				
Katon, ikkunoiden ja puuosien kunnostusta		15 000		
Päiväkoti Myllyvainio				
Piha-alueen päällystäminen		10 000		
Sairaalatie 3				
Ulkoovien uusiminen				
Ikkunoiden uusiminen (nuorisovintti), koneellinen ilmastointi, nuorisotilojen kunnostaminen			60 000	
1. kerroksen ikkunoiden uusiminen			20 000	
Taimelan koulu				
Päiväkodin vaatimat muutostyöt				
Terveyskeskus				
Peruskorjaus, 2013 käynnistynyt hanke. Työt aloitettu 10/2016.				
Peruskorjaus kokonaiskustannusarvio 4,4 M€, v. 2016 totetumisarvio 750.000 eur	1 750 000	2 500 000	1 100 000	
Keittiön koneet ja kalusto			75 000	
Siivoustoimen kalusto		10 000		
Uimahalli				
Poistoilman ulospuhalluskanavan muutostyöt		15 000		
Urheiluhalli				
Ilmanpuhdistusratkaisu (laitteet)	25 000			
Väinölä				
Peruskorjaus		86 872		
Avustusehto 50 %		-43 436		
Wilhelmiina				
Parvekerakenteiden, sokkelin ja kuivatusjärjestelmän kunnostusta, kattopinnoiteen uusiminen		20 000		
Peruskorjausmenot yht.	2 650 000	3 142 872	1 464 000	0
Peruskorjaustulot yht.	0	-43 436	0	0
Peruskorjaus netto	2 650 000	3 099 436	1 464 000	0

INVESTOINNIT

KIINTEISTÖTOIMI MENOT YHT.

KIINTEISTÖTOIMI TULOT YHT.

KIINTEISTÖTOIMI NETTO

TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
4 560 000	7 343 032	5 864 000	2 700 000
0	-1 215 630	-750 000	0
4 560 000	6 127 402	5 114 000	2 700 000

YLEISET ALUEET

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Kaavatiet				
Alatien peruskorjaus (suunnittelu 2017 ja päällystäminen vuodelle 2018)				
Hallitien päällystys				
Huvitien peruskunnostus (2016) ja päällystys (2017)	10 000	15 000		
Kaltiaisentien peruskorjaus (suunnittelu 2017 ja määräraha vuodelle 2018)				
Kaunistontien kunnostus ja päällystys			40 000	
Keskuskatu (Maxin kiertoliittymä-Alvariini väli)		22 000		
Keskuskadun ja Sairaalatien välisen osuuden peruskorjaus		72 000		
Kinaporintien peruskorjaus ja päällystäminen			38 000	
Koskenvarrentien kevyen liikenteen väylän rakentaminen				
Valtionapuehto ja neuvottelut ELY-keskuksen kanssa				
Kuopiontien päällystys PL 00-1020	85 000			
Lenkkipolun rakentaminen		85 000		
Letengintien rakentaminen		80 000		

INVESTOINNIT

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Luoma-ahon uuden asuntoalueen tiet, päällystäminen	41 000			
Myllyvainiontie vahvistus ja päällystäminen		15 000		
Niittykummun, Apilakaaren ja Kiventien kunnallistekniikka (korjaus ja korjaussuunnitelman laatiminen)		75 000		
Peipontien, Leppälinnuntien ja Pajulinnuntien rakentaminen/Kullanmutka (päällystys 2017)	75 000	25 000		
Pihlajarinteen alueen kaavateiden päällystys		85 000		
Pihlajarinteen ja Toukolan välinen kevyenliikenteen väylän päällystäminen	10 000			
Pihlajarinteen tien rakentaminen (kaavatie) ja pihlajakaaren ja pihlajarinteen teidenpäällystys (2016)		42 000		
Puolukkatien rakentaminen (2015) ja päällystäminen (2016)	18 000			
Rantatien rakentaminen			70 000	
Rengastien päällystäminen				
Satotien rakentaminen			40 000	
Sairaالاتien päällystys+peruskorjaus (silta-Halpa-Halli)+päällystäminen	65 000			
Silkkiuikuntie rakentaminen/Kullanmutka		147 000		
Särkipadontien peruskorjaus, päällystäminen	13 000			
Tehtaantie ja Mäntykaaren kuivatus, rakenteen parantaminen, päällystys ja valaistus	52 000			
Tiirantien peruskorjaus ja päällystäminen			29 000	
Tuluutintien päällystys		60 000		
Valkontien ja Venlantien päällystys			30 000	
Väinöntie			40 000	
Opastetaulujen lisäykset ja muutokset. Opastetaulu ja reitti Aaltokeskus 2016	10 000	15 000		
Kameravalvontahanke poliisin kanssa yhteistyössä (ilkevallan estämiseksi ja rikosten selvittämiseksi) Ei toteutunut v. 2016	40 000	40 000		
Katuvalaistuksen muutokset (ohjauskeskukset v. 2014, elohopealamppujen uusiminen alkaen 2015)	110 000	100 000	100 000	
Turvallisuushankkeet, suojatieturvallisuuden parantaminen: Hirsikankaantie ja Hoiskontie		25 000		
Urheilu- ja ulkoilualueet. Ennen hankkeiden toteutumista on selvittävä EU- ynnä muiden vastaavien ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet.				
Ankkurikentän huoltorakennuksen laajennus 25 m2 ja kuuluttajakopin suurennus n.12 m2			17 000	
Frisbeegolfraita	11 000			
Katukoris		10 000		
Keskustan kuntoradan huoltorakennus, rakentaminen asteittain 1) huoltorakennus talli + saniteettitilat, 2) lämmöneristys			50 000	75 000
Kitron stadionin aidan uusiminen			30 000	
Kitron stadionin pukutilat. Ehdollinen määräraha siinä tapauksessa, että Urheiluhalli joutuu käyttökieltoon.	100 000			
Pururadan sora/hiekotus		11 000		
Skeittialueen laitteet	30 000			
Puistot ja uimarannat				
Puistojen rakentaminen	15 000			
Teollisuusalue / Luoma-aho				
Palovesijärjestelmän rakentaminen	150 000			
Muut yleiset alueet				
Palotorin esiintymislava äänentoistolaitteineen		90 000		
Avustusehto 50 %		-40 000		
YLEISET ALUEET MENOT YHT.	835 000	1 014 000	484 000	75 000
YLEISET ALUEET TULOT YHT.	0	-40 000	0	0
YLEISET ALUEET NETTO	835 000	974 000	484 000	75 000

VESIHUOLTOLAITOS

Vesilaitos

	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Vesijohtoliittymien rakentaminen, (Vuotuinen määräraha liittämisiin)	10 000	10 000	10 000	
Arvioitua liittämätuloja yhtä suuret kuin rakentamiskulut				
Varavoimakone (Porasharju / kiinteä aggregaatti)	30 000			
Porasen vedenottamon valvontakamera	10 000			
Kaukovalvontajärjestelmän korjaus/uusiminen/laajennus, Lehtimäki (hinta-arvio 75000)		75 000		
Tukkuvesimittareiden (6-10 kpl) uusiminen etäluettaviksi ja kaivojen korjaus (nopeuttaa muutosten seurainta (mm vuodot))	10 000	40 000		
Paikkatieto-ohjelmiston hankinta (sähköinen kartta-aineisto myös maastokäyttöön)			15 000	
Vesijohtoverkoston saneeraus välillä Halla-aho Hoisko. Porasharjun runkoputken kohoamisen korjaus.		25 000		
Multavaaran alkaloitilaitoksen kompressorihuone laitteineen. Lehtimäki		20 000		

Vesilaitos menot yhteensä

60 000 170 000 25 000 0

Vesilaitos tulot yhteensä

0 0 0 0

Vesilaitos netto yhteensä

60 000 170 000 25 000 0

Viemärlaitos

Viemäreiden rakentaminen. Toimialuemääritys on tehtävä vuoden 2015 aikana.

Viemäri liittymien rakentaminen	20 000	20 000		20 000
Arvioitua liittämätuloja yhtä suuret kuin rakentamiskulut				
Lepistön viemäri Lehtimäki (20 kiint. - 2000 m) (Suunn. tarkennettava)			100 000	
Peräkylän viemäri, Lehtimäki, (Suunn. tarkennettava)			60 000	
Pynttäre, viemäri (rakentaminen siirtynyt v.lle 2016)	20 000			
Arvioitua liittämätuloja yhtä suuret kuin rakentamiskulut				
Hoiskon viemäriointi (Kaartunen) siirto v 2017, (liittyy Kulanmutkan kunnallistekniikkaan)	200 000		100 000	
Valtionapuehto (40 %/saatu 25 %) (arvioitu liittämätulo vuodelle 50 000 €)				
Kulanmutkan asunto-alue, kunnallistekniikan rakentaminen	200 000	100 000		
Hoisko - Luoma-aho, siirtoviemäri ja vesijohto	500 000			
Valtionapuehto 40 % esitetään poistettavaksi vuosilta 2014-2015				
Liittymistulot				
Pynttäre, viemäriverkoston rakentaminen (Leningintie ja Lenkipolku)		100 000		
Paineputken uusiminen välillä jätevedenpuhdistamo-Seppälän alue		25 000		

Viemäriverkoston saneeraukset

Jätevesipumppaamon saneeraus (1 pumppaamo/vuosi)	35 000	35 000	35 000	35 000
Jätevesiverkoston kuntotutkimus ja saneeraus, Alajärvi (mm. vuotovedet)	90 000	80 000		
Jätevesiverkoston kuntotutkimus ja saneeraus, Lehtimäki (mm. vuotovedet)		30 000		

Alajärven jätevesipuhdistamo

Sakokaivolietteen keräilyssäiliön kannen kunnostaminen. (Osa työstä siirtyy vuodelle 2017)				
Sakokaivolietteen vastaanoton uusiminen	145 000	100 000		
Kaukovalvontajärjestelmän laajennus, ympäristölupaehdot	15 000	15 000		
Lehtimäki JVP: ilmakaivon kompressorin ja siihen liittyvän automaation uusiminen, kemikaalilinjan muutos/korjaustyöt	50 000			
Verkostotiedon siirtäminen sähköiseen muotoon (maastomittaus/-kartoitus ja tallennus: määräraha käyttötaloudessa)				

Viemärlaitos menot yhteensä

1 275 000 505 000 295 000 55 000

Viemärlaitos tulot yhteensä

0 0 0 0

Viemärlaitos netto yhteensä

1 275 000 505 000 295 000 55 000

VESIHUOLTOLAITOS MENOT YHT

1 335 000 675 000 320 000 55 000

VESIHUOLTOLAITOS TULOT YHT

0 0 0 0

VESIHUOLTOLAITOS NETTO

1 335 000 675 000 320 000 55 000

INVESTOINNIT MENOT YHT.

7 050 200 9 755 493 6 693 000 2 830 000

INVESTOINNIT TULOT YHT.

-20 000 -1 284 114 -750 000 0

INVESTOINNIT NETTO

7 030 200 8 471 379 5 943 000 2 830 000

5 RAHOITUSSUUNNITELMA

Tässä luvussa on esitetty Alajärven kaupungin rahoitussuunnitelma vuosille 2017–2019. Suunnitelmavuosien 2018–2019 vuosikatteet ovat luvun 6 taloussuunnitelman mukaisia.

Talousarvioon on kuntalain 65 §:n 3 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve katetaan.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan:

1. Toiminnan ja investointien rahavirta pitää sisällään

- a. *toiminnan rahavirran*, joka muodostuu tulossuunnitelmasta siirtyvästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjauseristä sekä
- b. *investointien rahavirran*, joka muodostuu investointineitoista, investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden luovutustuloista.

2. Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakan- nan ja oman pääoman muutokset.

Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen summa osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella.

Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

5.1 Toiminnan ja investointien rahavirta

Kaupungille syntyy toiminnan ja investointien rahavirrassa rahoitusali-jäämää vuonna 2017 n. 4,7 miljoonaa euroa.

5.1.1 Toiminnan rahavirta

Tulo-rahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskel-massa. Tästä syystä rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toimin-nan tulo-rahoitusjäämän osoittava vuosikate, satunnaiset erät sekä tulo-rahoituksen korjauserät.

TAULUKKO 71: RAHOITUSSUUNNITELMA 2017–2019

RAHOITUSSUUNNITELMA, 1000 €

	TP 2015	TAE 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 024	4 965	3 777	3 031	3 373
Satannuaiset erät, netto	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-76				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 072	-8 462	-9 755	-6 693	-2 830
Rahoitusosuudet investointeihin	276	20	1 256	750	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	102	0	28		
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 254	-3 477	-4 694	-2 912	543
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0				
Antolainasaamisten vähennykset	176	7	14	14	14
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	7 312	8 000	6 800	3 700
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 239	-3 921	-3 736	-3 932	-4 362
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-215	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-2 278	3 398	4 278	2 882	-648
Rahavarojen muutos	976	-79	-416	-30	-105

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	279,73	58,81	44,44	51,00	119,19
Pääomamenojen tulorahoitus, %	85,75	40,18	30,91	30,74	46,99
Asukasmäärä 31.12.	10 014	10 062	10 006	9 956	9 906

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$ Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$ Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$ Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

5.1.2 Investointien rahavirrat

Investoinnit ja niiden rahoitusosuudet on esitetty yksityiskohtaisesti investointisuunnitelmassa.

Vuodelle 2017 on budjetoitu investointeihin määrärahoja yhteensä 9,8 miljoonaa euroa, mikä on 2,8 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2016. Rahoitusosuuksia on arvioitu saatavan 1,2 M€.

Käyttöomaisuuden myyntejä on suunnitelmissa vuosille 2017–2019 mutta yksilöityjä tietoja kohteista ja toteutumisesta ei voida kirjata.

5.2 Rahoituksen rahavirta

5.2.1 Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista ja *antolainasaamisten vähennykseen* budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset.

5.2.2 Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys (uudet lainat) ja vähennys (lyhennykset) sekä lyhytaikaisten lainojen muutos (nettomääräisenä).

Alajärven kaupungin lainakanta arvioidaan laskevan vuoden 2016 aikana 20,7 M€:oon, mutta nousevan vuoden 2017 aikana takaisin 24,9 M€:oon. Myös vuoden 2018 investoinnit lisäävät lainakantaa 2,9 M€. Vuoden 2019 lopussa lainakannan arvioidaan olevan 27.164.000 euroa.

Koko maan keskiarvo ”Laina asukasta kohti” oli vuoden 2015 kuntien tilinpäätöksessä 2.835 €/asukas ja vastaava luku Etelä-Pohjanmaalla oli 3.275 €/asukas. Alajärven kaupungin lainakanta nousee taloussuunnitelmakaudella vuonna 2019 mittavan investointisuunnitelman jälkeen 2.742 €/asukas.

TAULUKKO 72: PITKÄAIKAISEN LAINAKANNAN KEHITYS 2015–2019

LAINAKANNAN KEHITYS 2015-2019	tp	tp arvio	ta	ta	ta
1000 eur	2015	2016	2017	2018	2019
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys	-2 239	-3 921	4 264	2 868	-662
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys		500			
Kokonaislainamäärä	24 115	20 694	24 958	27 826	27 164
Laina/asukas,eur	2 408	2 057	2 494	2 795	2 742

5.2.3 Oman pääoman muutokset

Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys, joka oikaisee edellä investointimenoihin merkityn kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön.

5.2.4 Muut maksuvalmiuden muutokset

Tähän kohtaan budjetoidaan toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos.

6 TALOUSSUUNNITELMA 2018–2019

6.1 Yleistä

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Taloussuunnitelmavuoden 2019 toiminnan arvioiminen on tämän hetken tietojen valossa vaikeaa. Vuoden 2019 alusta voimaan tuleva sote- ja maakuntauudistuksen yksityiskohtaiset vaikutukset eivät ole vielä käytettävissä.

Tämän hetken tietojen mukaan vuoden 2019 verotusta uudistetaan siten, että kunnallisveron ja yhteisöveron tuottoa alennetaan. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan tämän hetken arvion mukaan 12,3 prosenttiyksiköllä. Lisäksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistetaan. Uuden järjestelmän tehtävä on turvata kunnille riittävä rahoitus jäljelle jääviin tehtäviin sekä ensivaiheessa tasata uudistuksesta johtuvia suuria vaikutuksia. Myös kuntien perustuvan palvelutuotannossa olevien kiinteistöjen ja niiden kustannusten osalta sisältyy merkittäviä epävarmuuksia vuodelle 2019.

6.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämän kattamista ei voida enää siirtää vuodesta toiseen taloussuunnitelmissa, kuten ennen kuntalakia on ollut mahdollista.

Taloussuunnitelmassa on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona on katettava. Erillistä pidemmän ajan toimenpideohjelmaa ei siis enää vaadita. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, sen tilinpäätöksen jälkeen kun alijäämää on kertynyt. Yksilöityjen toimenpiteiden hyväksymättä jättäminen on lainvastaisena kumottavissa.

Jos kunnan taseessa on vuoden 2015 tilinpäätöksessä kattamatonta alijäämää, uusi säännös edellyttää alijäämän kattamista 31.12.2020 mennessä. Jos kunnan taseeseen kertynyt alijäämä on tilikauden 2015 tilinpäätöksessä yli 500 euroa asukasta kohden, alijäämän tulee olla katettu viimeistään tilikauden 2022 tilinpäätöksessä

Taloussuunnitelman neljän vuoden tasapainovaatimus sitoo nimenomaan kuntaa, jonka taseeseen ei kerry ylijäämäeriä. Toisin sanoen kunnan, jonka talousarviovuoden taseen arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi tai jonka kuluvan vuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää, on laadittava tasapainossa oleva taloussuunnitelma.

Taloussuunnitelmaan kuuluvien vuosien tilikauden tuloksella tarkoitetaan tulosta ennen tilinpäätössiirtoja eli ennen varaus-, poistoero- ja rahastosiirtoja.

6.3 Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2018–2019

Alajärven kaupungin talousarvion kehyksenä vuodelle 2017 on vuoden 2015 tilinpäätös, josta vähennetään kaupunginvaltuuston 28.10.2013 hyväksymän tasapainottamisohjelman (2013–2016) sekä 14.12.2015 hyväksymän talousarvion 2016 toimenpiteet määrärahalleikkauksineen.

Kaupungin taloussuunnitelman vuosien 2018–2019 lähtökohtana on vuoden 2017 talousarvio. Sekä kaupungin tuloihin että menoihin on arvioitu vuodelle 2018 kuluttajahintaindeksin 1,3 %, julkisten menojen indeksin 1,0 % ja palkankorotuksiin 0,50 % mukainen kasvu. Vastaavat kasvuprosentit vuodelle 2019 ovat 1,5, 1,0 ja 0,5 %. Verotulot on arvioitu lähtökohtaisesti Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisesti sekä valtionosuudet kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennustekehikon mu-

kaan. Rahoitustuotot ja -kulut on arvioitu edellisten vuosien keskiarvojen mukaan, pl. korkokulut, joissa on huomioitu kaupungin lisääntyvä lainamäärä. Poistot on laskettu investointisuunnitelma huomioiden.

Alajärven kaupungin tulossuunnitelman laadinnan taustalla on ollut kaupungin taseessa olevat alijäämät ja niiden kattaminen. Alijäämien kattamiseksi Alajärven kaupunginvaltuusto on 2013 hyväksynyt tasapainottamisohjelman vuosille 2013–2016. Vuoden 2016 tilinpäätösennusteen mukaan kaupunki pystyy kattamaan taseessa olevat alijäämät vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Alajärven kaupunki on vuosina 2014-2016 tasapainottamisohjelmalla sopeuttanut palvelutuotantonsa kustannustehokkaaksi. Vuoden 2016 lopussa päättyy Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alue palvelutuotantoi-neen ja yhteislautakuntineen. Kaupungin uusi organisaatio sekä palvelu-tuotanto on rakennettu mahdollisimman optimaaliseen toimintaan vuo-den 2017 alusta lukien.

Edellä mainitut toimenpiteet huomioon ottaen kaupungin taloussuunni-telmassa toimintakate heikkenee vuosittain edelliseen vuoteen verrat-tuna ensin 2017 n. 1.890.000 ja 2018 275.000 ja 2019 231.000 euroa.

Verotulojen perustana ovat Kuntaliiton veroennustekehikon tuottamat laskelmat, joiden perustana toimivat Verohallinnon julkaisemat tilastot. Ennustekehikon perusteella verotulojen kehitys on lievästi laskeva vuo-sina 2107–2018 mutta kohoaa vuonna 2019 lähelle vuoden 2016 ennus-tetta.

Valtionosuuksien ennustaminen tuleville vuosille on ongelmallista, koska valtionosuusjärjestelmä kokee jatkuvia muutospaineita. Talous-suunnitelmassa valtionosuuksissa on huomioitu tiedossa olevat valtion-osuusmuutokset, joiden arvioidaan vähentävän hiukan suunnitelmavuod-en valtionosuuksia.

Rahoitustuotot ja -kulut arvioidaan kolmen vuoden keskiarvokehityksen mukaisesti, mutta korkokulujen on arvoitu hieman nousevan vuosittain. Poistot on arvioitu tarkistettuna investointisuunnitelman mukaisilla uu-dishankinnoilla.

Edellä esitettyjen arvioiden perusteella Alajärven kaupungin taseessa oleva alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2016 loppuun mennessä. Ala-järven kaupungin talous on kuitenkin hauraalla pohjalla ja edellyttää erittäin tarkkaa taloudenpitoa ja huolellisuutta. Varsinkin toimintakat-teen jatkuva heikentyminen on huolestuttavaa, koska verotulojen ja val-tionosuuksien katettavaksi jää toimintamenoista yhä suurempi osuus. Jo vuoden 2018 talousarvion laadinnan yhteydessä joudumme palata toi-menpiteisiin, joilla ennustettu alijäämä vältetään. Lisäksi vuodelle 2019 sijoittuva sote- ja maakuntauudistus tuo kuntatalouteen todennäköisesti historiallisen muutoksen, jonka taloudellisista vaikutuksista on vaikea

tässä vaiheessa ennustaa. Kuntaliitto suosittelee nykyisten ohjeiden perusteella, että kunnat ja kuntayhtymät laativat vuoden 2019 taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta, koska muutokseen liittyviä lakeja ei ole vielä hyväksytty.

Taloussuunnitelmavuosi 2019 ei sisällä sote- ja maakuntauudistus tuomia muutoksia kuntatalouteen. Alajärven kaupungin taloustoimissa on kuitenkin arvioitu tämän hetkisten tietojen perusteella vuoden 2019 muutosten vaikutuksia kaupungin talouteen yksinkertaistetun laskelman avulla. Mikäli verotulojen leikkaus toteutetaan esitetyn kaltaisena, merkitys kaupungin verotulokertymään on merkittävä. Vuodelle 2019 arvioidusta verotulokertymästä poistetaan n. 17,5 M€. Mikäli vastaava prosentuaalinen osuus tullaan vähentämään valtionosuuksista, olisi vähennys 20,3 M€. Vastaavasti käyttötalouspuolella sote-kustannusten vähennykset käyttötuloissa ja -menoissa olisivat nettona 35,1 M€. Näin arvioiden kaupungin ”tulovaje” olisi 2,7 M€ nykyiseen verrattuna. Laskelmaa voidaan pitää kuitenkin suuntaa antavana mutta osoittaa, että varsinakin tuleva valtionosuuksien uudistus on kaupungin taloudelle merkittävä.

TAULUKKO 73: TULOSSUUNNITELMA/TALOUSSUUNNITELMA

1 000 €	Talousarvio	Kumulatiivinen yli/alijäämä
Kertynyt yli-/alijäämä	-4 125	-4 125
2014 yli-/alijäämä	195	-3 930
2015 yli- / alijäämä	1 929	-2 001
2016 yli- /alijäämä (ennuste)	3 949	1 948
2017 yli /alijäämä	724	2 672
2018 yli /alijäämä	-148	2 524

TAULUKKO 74: TALOUSSUUNNITELMA 2017–2019

TALOUSSUUNNITELMA 2017 - 2019, 1000 €

	TP 2015	TA 2016	TPE 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatuotot	41 661	42 409	42 039	28 438	28 808	29 240
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-41 443	-43 123	-43 123	-43 717	-43 936	-44 155
Palvelujen ostot	-49 220	-49 864	-48 494	-34 773	-35 121	-35 472
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 181	-2 409	-2 409	-5 052	-5 118	-5 194
Avustukset	-5 127	-5 169	-5 169	-3 902	-3 902	-3 902
Muut toimintakulut	-1 014	-979	-979	-1 043	-1 057	-1 072
Toimintakate	-57 324	-59 135	-58 135	-60 049	-60 325	-60 556
Verotulot	28 454	28 121	29 121	28 601	28 309	29 108
Valtionosuudet	34 083	36 262	36 262	35 465	35 302	35 099
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	9	12	12	24	15	17
Muut rahoitustuotot	129	116	116	116	120	117
Korkokulut	-324	-400	-320	-370	-407	-427
Muut rahoituskulut	-3	-11	-11	-10	-8	-10
Vuosikate	5 024	4 965	7 045	3 777	3 006	3 348
Poistot ja arvonalentumiset	-3 095	-3 096	-3 096	-3 077	-3 179	-2 900
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	1 929	1 869	3 949	700	-173	448
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 929	1 869	3 949	700	-173	448

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	42,09	41,76	41,97	32,14	32,32	32,56
Vuosikate / Poistot, %	162,33	160,37	227,55	122,75	94,57	115,45
Vuosikate, euroa / asukas	502	493	700	377	302	338
Asukasmäärä 31.12.	10 014	10 062	10 062	10 006	9 956	9 906

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

7 HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

7.1 Keskushallinto

Kaupunginhallitus
2017–2019

Henkilöstösuunnitelma

VIRAT JA TOIMET TULOSALUEITTAIN

TULOS- ALUE	Tulosityksikkö Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset +/- kpl		
		TP 2015	TA 2016	2017	2018	2019
Hallinto ja talous	YLEISHALLINTO					
	Kaupunginjohtaja	1	1			
	HALLINTO JA TALOUS					
	Hallintojohtaja	1	1			
	Arkistosihteeri	1	1			
	Asuntosihteeriksi *)	1	1			
	Palvelusihteeri	2	2	-1		
	Toimistosihteeri	2	2			
	Talousjohtaja	1	1			
	Sisäinen tarkastaja / hallintosihteeri	1	1			
	Taloussuunnittelija	1	1			
	Henkilöstöjohtaja	1	1			
	Henkilöstösihteeri	1	1			
	Yleinen edunvalvoja	1	1			
	Edunvalvontasihteeri	1	1			
	TPD-TOIMINTA					
	Työsuojeluvaltuutettu, päätoiminen	1	1			
	Työhyvinvointipäällikkö	0,6	0,6	-0,6		
	Hallinto ja talous yhteensä	16,6	16,6			

*) siirtynyt Rakyn alaisuudesta hallinnon alaisuuteen 1.1.2015.

7.2 Perusturvalautakunta

LTK	Tulosityksikkö Virka-toiminimike	Lukumäärä				Muutoks et +/- kpl 2017
		TA 14	TA 15	TA 16	TA 17	
PERUS- TURVA- LTK	Hallinto	7,50	7,10	7,10	7,10	0,00
	Terveyspalvelut*	54,85	52,70	54,20	63,65	9,45
	Hoito- ja hoivapalvelut	175,20	169,20	205,70	198,50	-7,20
	Sosiaalipalvelut	59,88	66,20	64,95	58,80	-6,15
Perusturva yht.		297,43	295,20	331,95	328,05	-3,90

*Suunnitelmaksi 2017 +13,5 htv

Soinin omat yksiköt (mm. kotihoito -10 htv ja Kotivaara -19 htv) poistettu tauluista

Perusturvaltk 11.10.2016 § 99

Perus- turva- ltk	Tulosityksikkö Virka-toiminimike					Muutoks et +/- kpl 2017
		TA14	TA15	TA2016	TA2017	
	HALLINTO					
	21012 Peruspalvelutoimisto					
	Peruspalvelujohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Taluspäällikkö	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Toimistosihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Atk-vastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Tietosuojavastaava		0,10	0,10	0,10	
	Yhteensä	4,0	4,1	4,1	4,1	
	TUKIPALVELUT					
	21021 Keskusvarasto					
	keskusvarastonhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	21022 Välinehuolto					
	Välinehoitaja	1,00	2,00	2,00	2,00	
	21024 Lääkehuolto					
	Vastaava farmaseutti	0,50				
	21032 Pohjanmaan Potku II-hanke					
	Sairaanhoitaja	1,00				
	Yhteensä	3,50	3,00	3,00	3,00	
	Hallinto ja tukipalvelut yht.	7,50	7,10	7,10	7,10	0,00

Tulosityksikkö					Muutokset +/- kpl
Virka-toiminimike	TA14	TA15	TA2016	TA2017	2017
TERVEYSPALVELUT					
21900 Terveyspalvelujen hallinto					
Terveyspalvelujohtaja	0,25	0,25	0,25	0,25	
Avohoidon palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
toimistosihteerä	1,70	1,70	1,70	2,00	0,30
Vastaava hammaslääkäri				0,20	0,20
yhteensä	2,95	2,95	2,95	3,45	0,50
VASTAANOTTOPALVELUT					
22400 Vastaanotot / Lääkäripalvelut					
Terveyspalvelujohtaja	0,65	0,75	0,00	0,75	0,75
Terveyskeskuslääkäri	4,15	3,50	3,80	4,00	0,20
Apulaisylilääkäri	1,00	2,00	3,00	1,00	-2,00
Yhteensä	5,80	6,25	6,80	5,75	-1,05
Palveluohjaaja	1,00	2,00	1,00	0,00	-1,00
Sairaanhoitaja	4,80	5,00	5,00	7,00	2,00
Lähihoitaja	1,50	1,00	1,00	1,00	
Terveyskeskusavustaja	2,50	3,00	3,00	3,00	0,00
Yhteensä	9,80	11,00	10,00	11,00	1,00
Lääkäripalvelut yhteensä	15,60	17,25	16,80	16,75	-0,05
22405 Vastaanotot / Hoitajapalvelut					
Terveydenhoitaja	2,50	3,00	3,00	3,50	0,50
Sairaanhoitaja	5,50	5,50	5,70	6,00	0,30
Yhteensä	8,00	8,50	8,70	9,50	0,80
22016 Yhteispäivystys					
Terveyskeskuslääkäri	0,70	1,00	1,50	1,10	-0,40
Sairaanhoitaja	6,40	3,00	4,00	1,00	-3,00
Lähihoitaja	1,00				
Terveyskeskusavustaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	9,10	5,00	6,50	3,10	-3,40
Yhteensä	32,70	30,75	32,00	29,35	-2,65

TERVEYSNEUVONTA					
22018 Äitiysneuvola					
Lääkäri	0,25	0,25	0,20	0,20	
Terveystenhoitaja	2,30	2,20	2,30	1,80	-0,50
Yhteensä	2,55	2,45	2,50	2,00	-0,50
22019 Perhesuunnittelu					
Terveystenhoitaja	1,10	0,80	1,00	1,00	
Yhteensä	1,10	0,80	1,00	1,00	
22020 Lastenneuvola					
Lääkäri	0,40	0,40	0,40	0,35	-0,05
Terveystenhoitaja	3,50	3,50	3,50	3,00	-0,50
Yhteensä	3,90	3,90	3,90	3,35	-0,55
22023 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto					
Lääkäri	0,75	0,75	0,75	0,60	-0,15
Terveystenhoitaja	4,50	4,50	4,50	4,00	-0,50
Yhteensä	5,25	5,25	5,25	4,60	-0,65
Yhteensä	12,80	12,40	12,65	10,95	-1,70
SUUN TERVEYDENHUOLTO					
23505 JP hammashoitolat					
Vastaava hammaslääkäri				0,80	0,80
Hammaslääkäri				3,50	3,50
Vastaava hammashoitaja				1,00	1,00
Hammashoitaja				6,00	6,00
Suuhygienisti				2,00	2,00
Yhteensä				13,30	13,30
TYÖTERVEYSPALVELUT					
23001 Työterveyshuolto					
Terveystenhoitaja	4,00	4,00	4,00	3,50	-0,50
Terveyskeskusavustaja	1,50	1,50	1,50	1,30	-0,20
Työfysioterapeutti	0,90	1,00	1,00	1,00	0,00
Lääkäri		0,10	0,10	0,10	0,00
Yhteensä	6,4	6,60	6,60	5,90	-0,70
Terveyspalvelut yhteensä	54,85	52,70	54,20	62,95	8,75

	Tulosyksikkö Virka-toiminimike	Lukumäärä				Muutokset +/- kpl
		TA 14	TA 15	TA16	TA2017	
PERUS- TURVA- LTK	HOITO-JA HOIVAPALVELUT					
	26001 Vanhustyön hallinto					
	Hoidon ja hoivan palveluvastaava (ent. vanhustyö)	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Kuntoutuksen palveluvastaava	0,20	0,20			
	toimistosihteeri	2,00	2,00	2,00	1,80	-0,20
	Yhteensä	3,20	3,20	3,00	2,80	-0,20
	26024 Vanhusneuvola					
	kotihoidon palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
	sairaanhoidtaja	1,00	1,00			
	palveluohjaaja	1,00		1,00	1,00	
	kotiutushoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	lähihoitaja	0,50	0,50			
	muistihoidtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Yhteensä	5,50	4,50	4,00	4,00	
	260093 Kotihoito					
	sairaanhoidtaja	8,00	8,00	8,00	9,50	1,50
	lähihoitaja	41,50	40,50	43,50	45,50	2,00
	kuntohoitaja	0,00	0,00	0,50	0,50	0,00
	kotiaavustaja	1,00	3,00			
	Yhteensä	50,50	51,50	52,00	55,50	3,50
	26045 Alajärven päiväkeskus					
	sairaanhoidtaja	1,00				
	lähihoitaja	1,50	2,50	1,50	1,50	
	päiväkeskustyöntekijä	0,50	0,50			
	kuntohoitaja	0,00	0,50	0,50	0,50	
	Yhteensä	3,00	3,50	2,00	2,00	
	26046 Vimpelin vanhusten päivätoiminta					
	Lähihoitaja	0,00	0,40	0,80	0,80	
	Kuntohoitaja			0,40	0,40	
	Yhteensä	0,00	0,40	1,20	1,20	
	21514 Harjulanpirtti -Vimpeli					
	Sairaanhoidtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Lähihoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Yhteensä	2,00	2,00	2,00	2,00	
	Kotihoito ja päivätoiminta yhteensä	55,50	57,40	57,20	60,70	3,50

26050 Dementiakoti Aisakello					
Vastaava hoitaja	1,00	1,00			
Sairaanhoidaja	1,00	1,00			
Lähihoitaja	5,40	5,50			
Kodinhoitaja/lähihoitaja	0,50	1,40			
Laitoshuoltaja	2,00	1,00			
Yhteensä	9,90	9,90			
26051 Niikooli					
Vastaava hoitaja	0,20	0,00			
Sairaanhoidaja	0,00	2,00			
Lähihoitaja	5,50	11,00			
Lähihoitaja	1,00	0,00			
Laitoshuoltaja	2,00	3,00			
Yhteensä	8,70	16,00			
26052 Kouluniemen palvelukoti					
Lähihoitaja	2,00				
Kotiaavustaja	1,00				
Yhteensä	3,00				
26104 Venla ja Väinö -koti					
palveluvastaava			0,60	0,60	
sairaanhoidaja			3,00	3,00	
lähihoitaja			17,40	17,40	
hoiva-apulainen			3,00	3,00	
kuntohoitaja			0,20	0,20	
yhteensä			24,20	24,20	
26058 Kaupinkartano					
palveluvastaava			1,00	1,00	
geronomi			2,00	1,00	-1,00
sairaanhoidaja			1,00	1,00	
lähihoitaja			24,00	16,00	-8,00
kodinhoitaja			3,00	2,00	-1,00
yhteensä			31,00	21,00	-10,00
26061 Kultakämmen					
palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
Sairaanhoidaja	5,50	4,00	4,00	4,00	
Lähihoitaja	24,00	22,50	21,50	21,50	
Varahenkilö	0,00	1,00	2,00	2,50	0,50
Yhteensä	30,50	28,50	28,50	29,00	0,50
26074 Wilhelmiina					
palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
sairaanhoidaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
lähihoitaja	10,00	11,00	11,00	11,00	
hoito-apulainen	3,00	1,00	2,00	2,00	
Yhteensä	15,00	14,00	15,00	15,00	
26062 Hoivakoti Apila					
lähihoitaja	3,00	3,00			
Yhteensä	3,00	3,00			

26080 Intervalliosasto Vimpelissä					
Palveluvastaava	0,80		0,40	0,40	
Sairaanhoidaja	4,00	2,00	2,00	2,00	
Lähihoitaja	10,50	5,00	7,50	7,50	
Fysioterapeutti	0,50	0,50	1,00	1,00	
Kuntohoitaja	0,50	0,50	0,40	0,40	
yhteensä	16,30	8,00	11,30	11,30	
Tehostettu palveluasuminen yhteensä	86,40	79,40	110,00	100,50	-9,50
26071 Akuuttiosasto Alajärvi					
Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	
Terveyskeskuslääkäri (ennen +1 ostopalveluna)	0,10	0,50	0,50	0,50	
Sairaanhoidaja	11,00	12,00	12,00	12,00	
Lähihoitaja	11,00	10,00	10,00	9,00	-1,00
Terveyskeskusavustaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Fysioterapeutti	1,00	1,00	1,00	1,00	
<i>Varahenkilöstö:</i>					
Sairaanhoidaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Lähihoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	27,10	27,50	27,50	26,50	-1,00
Hoito- ja hoivapalvelut yhteensä	174,70	169,00	201,70	194,50	-7,20
LTk	Tulosityksikko				
	Muutokset +/- kpl				
	Virka-toiminimike	TA 14	TA 15	TA16	TA2017
PERUS-	KUNTOUTUSPALVELUT				
	24001 Puheterapia				
	Puheterapeutti	2	2		
	24002 Terveyskeskuspsykologi				
	Terveyskeskuspsykologi	0,6	0,6		
	24011 Fysioterapia avopuoli				
	Fysioterapeutti	3,8	4,0	4,0	4,0
	Kuntohoitaja	1	0,5		
	Yhteensä	4,8	4,5	4	4
	KUNTOUTUSPALVELUT YHTEENSÄ	7,40	7,10	4,00	4,00
	Hoito- ja hoivapalvelut yhteensä	175,20	169,20	205,70	198,50
					-7,20

	Tulosityksikko Virka-toiminimike	Lukumäärä				Muutokset +/- kpl 2017
		TA 14	TA 15	TA16	TA17	
PERUS- TURVA- LTK	SOSIAALIPALVELUT					
	25009 Hallinto/sosiaalipalvelut					
	Sosiaalipalvelujen johtaja			1,00	1,00	
	Erityispalvelujen johtaja	1,00	1,00			
	Sosiaalityönjohtaja	1,00	1,00			
	Toimistosihtööri	3,30	3,30	3,30	2,30	-1,00
	Sosiaaliohjaaja					
	Osastonhoitaja					
	Psykiatri					
	Sosiaaliohjaaja / työpajat			0,50		
	Hallinto yhteensä	5,30	5,30	4,80	3,30	
	AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT					
	21490 Mielenterveys avopalvelut					
	Depressiohoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Psykiatrinen sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Psyk. Kotihoito/palveluohjaaja	1,00	1,00	0,80	0,50	-0,30
	Psyk. Kotihoito/lähihoitaja	2,00	2,00	2,00	0,00	-2,00
	Psyk. Kotihoito/sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	0,00	-1,00
	Yhteensä	6,00	6,00	5,80	2,50	-3,30
	21507 Vimpelin Kuntoutuskoti					
	Lähihoitaja	2,00	2,00			
	Yhteensä	2,00	2,00			
	21523 Järviseudun Sairaala					
	Apulaisylilääkäri					
	Vastaava sairaanhoitaja					
	Sairaanhoitaja					
	Sairaanhoitaja					
	Sairaanhoitaja					
	Lähihoitaja					
	Varahenkilöstö:					
	Lähihoitaja					
	Kustannussiirtona päihdetyöntekijälle					
	Yhteensä					
	21535 Päihdetyöntekijä					
	sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	lähihoitaja	1,00	1,00	1,00	0,00	-1,00
	Yhteensä	2,00	2,00	2,00	1,00	-1,00
	Aikuisten psykososiaaliset palvelut yhteensä	10,00	10,00	7,80	3,50	-4,30

	TA 14	TA 15	TA16	TA17	2017
AIKUISSOSIAALITYÖ					
25001 Sosiaalityö/Aikuissosiaalityö					
Sosiaalityöntekijä/palveluvastaava	1,30	1,30	1,00	0,60	-0,40
Sosiaalihoaja	2,30	2,30	3,00	2,50	-0,50
yhteensä	3,60	3,60	4,00	3,10	-0,90
25020 Alajärvi/Työpajatoiminta					
Työpajaohjaaja	2,00	1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	2,00	1,00	1,00	1,00	
25021 Vimpeli/Työpajatoiminta					
Työpajaohjaaja(tilap.täyttämättä)	2,00	2,00	2,00	2,00	
Yhteensä	2,00	2,00	2,00	2,00	
AIKUISSOSIAALITYÖ YHT.		6,60	7,00	6,10	-0,90
PERHEPALVELUT					
25501 Lastensuojelun sosiaalityö (ent. Sosiaalityö/perhepalvelut)					
Sosiaalityöntekijä	3,70	3,70	3,00	2,50	-0,50
Sosiaalihoaja					
Yhteensä	3,70	3,70	3,00	2,50	-0,50
25529 Lapsiperheiden sosiaalityö					
Sosiaalityöntekijä				0,50	0,50
Sosiaalihoaja			1,00	1,00	
Yhteensä			1,00	1,50	0,50
25503 Ehkäisevä lastensuojelutyö					
Sosiaalihoaja					
Koulukuraattori	1,70	1,70			
Yhteensä	1,70	1,70			
25538 Lapsiperheiden kotipalvelu				1,00	1,00
25504 Varhaisen tuen perhetyö					
Lähihoitaja	1,50	1,50	1,50	1,00	-0,50
Perheohjaaja				0,50	
Perhetyöntekijä				0,50	
Yhteensä	1,50	1,50	1,50	2,00	-0,50
25533 Lastensuojelun perhetyö					
Perheohjaaja	1,00	1,00	1,00	0,50	-0,50
Perhetyöntekijä	3,00	3,00	3,00	1,50	-1,50
Yhteensä	4,00	4,00	4,00	2,00	-2,00
25570 Perheneuvola					
Psykologi	2,00	2,00	2,50	2,50	
Sosiaalityöntekijä	2,00	1,00	0,50	0,50	
Perheneuvoja		1,00	1,00	1,00	
Yhteensä	4,00	4,00	4,00	4,00	
25502 Puheterapia					
Puheterapeutti			2,00	2,00	
Yhteensä	0,00	0,00	2,00	2,00	
25575 Lastenvalvoja					
Lastenvalvoja	0,10	0,10	0,50	0,50	
Yhteensä	0,10	0,10	0,50	0,50	
PERHEPALVELUT YHT.	15,00	15,00	16,00	15,50	-1,50

PERUS- LTK	Tulosityksikko	Lukumäärä				Muutoks et +/- kpl
	Virka-toiminimike	TA 14	TA 15	TA16	TA17	2017
	VAMMAIS-JA KEHITYSVAMMAHUOLTO					
	26505 Sosiaalityö ja palveluohjaus					
	Sosiaalityöntekijä	0,40	0,40	0,00	0,40	0,40
	Sosiaaliohjaaja	0,55	0,55	1,00	1,00	
	yhteensä	0,95	0,95	1,00	1,40	0,40
	26550 Alajärvi/henkilökohtainen avustaja					
	Henkilökohtainen avustaja	0,35	0,35	0,35	1,00	0,65
	Yhteensä	0,35	0,35	0,35	1,00	0,65
	26565 Työtoiminta Alajärvi					
	Palveluvastaava (ennen johtaja)	1,00	1,00	1,00	0,50	-0,50
	Ohjaaja	1,00	1,00	1,00	2,00	1,00
	Ohjaaja	0,78	0,00			
	yhteensä	2,78	2,00	2,00	2,50	0,50
	26566 Työtoiminta Lehtimäen toimipiste					
	Palveluvastaava	1,00	1,00	1,00	0,50	-0,50
	Ohjaaja	2,00	2,00	2,00	2,00	
	yhteensä	3,00	3,00	3,00	2,50	-0,50
	26568 Erityislasten kuntoutusohjaus					
	Kuntoutusohjaaja	0,50	0,50	0,50	0,50	
	Kuntoutusohjaaja	0,60	0,60	0,60	0,60	
	Yhteensä	1,10	1,10	1,10	1,10	
	26589 Alarinteen asuntola					
	Asuntolan hoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	hoitaja	1,00	1,50	1,50	1,50	
	Yhteensä	2,00	2,50	2,50	2,50	
	26591 Sateenkaari Alajärvi					
	Palveluvastaava (ennen johtaja)	1,00	1,00	1,00	1,00	
	hoitaja	9,40	9,40	9,40	9,40	
	Yhteensä	10,40	10,40	10,40	10,40	
	26594 Tuulikello Vimpeli					
	Palveluvastaava (ennen johtaja)	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Fysioterapeutti	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Sairaanhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Lähihoitaja	5,00	5,00	5,00	5,00	
	lähihoitaja(toimintakeskus)	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Yhteensä	9,00	9,00	9,00	9,00	
	VAMMAIS-JA KEHITYSVAMMAHUOLTO Y	29,58	29,30	29,35	30,40	1,05
	Sosiaalipalvelut yhteensä	59,88	66,20	64,95	58,80	-6,15

7.3 Sivistyslautakunta

ALAJÄRVEN KAUPUNKI
2015- 2017HENKILÖSTÖSUUNNITELMA
Virat ja toimet suurtoimittain

TULOS- ALUE	Henkilö lukumäärä		Henkilö lukumäärä		
	Tp 2015	Ta 2016	2017		
Sivistyslautakunta					
Alajärvi					
Päivähoidonohjaaja	2	1	1		
Päiväkodinjohtaja	3	3	1		
Vastaava lastentarhanopettaja			6		
Lastentarhanopettaja	7	9	6		
Lastenhoitaja	14	23	23		
Päivähoidon avustaja	10	9	9		
Perhepäivähoitaja	33	27	23		
Ryhmäperhepäivähoitaja	19	3	2		
Vimpeli					
Päivähoidonoh./Päiväkodin joht.	1	1	0		
Vastaava lastentarhanopettaja			1		
Lastentarhanopettaja	1	1	2		
Lastenhoitaja	7	8	7		
Päivähoidon avustaja	2	1	1		
Perhepäivähoitaja	6	5	4		
Järvi-Pohjanmaan yhteinen					
Erityislastentarhaopettaja	1	2	1		
HALLINTO					
Alajärvi					
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1		
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1		
Sivistystoimen talouspäällikkö	1	1	1		
Toimistosihtööri	2	2	1		
Palveluohjaaja			1		

TULOS- ALUE	Henkilö lukumäärä		Henkilö lukumäärä		
	Tp 2015	Ta 2016	2017		
KOULUT					
Alajärvi					
Alakoulut					
Rehtori	2	2	1		
Luokanopettaja	44	45	45		
Tuntiop. Luokanopettaja	2	1	1		
Erityisluokanopettaja	5	5	1		
Tuntiop. Erityisopettaja (laaja-alainen)	1	1	1		
Erityisopettaja (laaja-alainen)	2	2	6		
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	5	5	5,5		
Lehtori	2	2	2		
Koulunkäynnin ohjaaja	25	24	24		
Perhetyöntekijä	1	1	1		
Museo/koulusihteeri	0,5	0,5	0		
Koulusihteeri			1		
Yläkoulu					
Rehtori	1	1	1		
Lehtori	23	23	20		
Tuntiopettaja (päätoiminen)	9	9	6		
Erityisluokanopettaja	5	5	2		
Erityisopettaja (laaja-alainen)			3		
Tuntioiopettaja (erityisluokanop.)	1	1	2		
Koulunkäynnin ohjaaja	15	16	16		
Koulusihteeri	1	1	1		
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat					
Lehtori	5	5	5		
Perusopetuksen ja Jamin yhteinen opettaja					
Lehtori	1	1	1		
Lukio					
Rehtori	1	1	0,7		
Lehtori	8	8	8		
Tuntiopettaja	1	1	1		
Koulusihteeri	1	1	1		
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat					
Lehtori	1	1	1		

TULOS- ALUE	Henkilö lukumäärä		Henkilö lukumäärä		
	Tp 2015	Ta 2016	2017		
Vimpeli					
Perusopetus					
Rehtori	0	0	1		
Luokanopettaja	14	14	10		
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	1	1		
Lehtori	2	2	2		
Erityisluokanopettaja	3	3	1		
Erityisopettaja (laaja-alainen)	1	1	4		
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	2	2	2		
Tuntiopettaja	2	2	2		
Koulunkäynnin ohjaaja	13	13	11		
Koulusihteeri	1	1	1		
Perusopetuksen ja lukion					
yhteiset opettajat					
Lehtori	4	4	3		
Tuntiopettaja	3	3	4		
Lukion ja perusopetuksen					
yhteiset opettajat					
Rehtori	1	1	0		
Lehtori	6	6	6		
Lukion rehtori	0	0	0,3		

TULOS- ALUE	Henkilö lukumäärä		Henkilö lukumäärä		
	Tp 2015	Ta 2016	2017		
KANSALAIPOISTO					
Kansalaisopiston rehtori	1	1	1		
Toimistos sihteeri	1	1	1		
Opettaja	1	1	1		
Tuntiopettaja (päätoiminen)	5	5	5		
MUSIIKKIOPISTO					
Alajärvi					
Rehtori	1	1	1		
Opettaja	3	3	3		
Tuntiopettaja (päätoiminen)	2	1	1		
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	14	15	15		
Koulusihteeri	0,6	0,6	1		

Kurikka					
Apulaisrehtori	1	1	1		
Opettaja	2	2	5		
Tuntiopettaja (päätoiminen)	1	1	1		
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	8	8	8		
KULTTUURITOIMI					
Kulttuurisihteeri					
Alajärvi 0,5/ Soini 0,1/Vimpeli 0,2	0,80	0,80	0		
MUSEOTOIMI					
Museontoimenjohtaja	1	1	1		
Museolehtori	1	1	1		
Museomestari	0,5	0,5	0,5		
Museoapulainen	0,8	0,8	0,8		
Museosihteeri	0,5	0,5	1		
Kulttuurisihteeri	0,2	0,2	0		
KIRJASTOTOIMI					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1		
Kirjastonhoitaja	2	2	2		
Kirjastosihtööri	2,524	2,524	3,124		
Kirjatoautosihteeri	1	1	1		
Alajärven koulukeskuksen kirjasto kirjastosihtööri	0,6	0,6			
Vimpeli					
Kirjastosihtööri	2	2	2		
VAPAA-AIKATOIMI					
Alajärvi					
Vapaa-aikatoimenjohtaja	1	1			
Toimistosihtööri	0,5	0,5			
Liikuntasihteeri	1	1			
Liikunnanohjaaja	0,5	0,5			
Liikuntapaikkavastaava	0,5	0,5			
Liikuntapaikkojenhoitaja	3	3			
Vapaa-aikaohjaaja	1	1			
Vastaava ohjaaja			1		
Ohjaaja			2		
Etsivä nuorisotyö	2	2	2		
Työpaja	2	2	2		
Uinninvalvoja	2	2	3		
Uinninvalvoja-laitosmies	1	1			
Laitosmies	2	2	2		
Hallimestari	1	1	1		
Vimpeli					
Ohjaaja			1		

7.4 Tekninen lautakunta

TULOS- ALUE	Tulosyksikkö Virka-toiminimike	Henkilölukumäärä		Henkilölukumäärä		
		Tp 2015	Ta2016	TA 2017		
TELA	HALLINTO					
	Muu hallinto					
	Tekninen johtaja	0,65	0,65	1,00		
	Toimistosihteeri	1,50	1,50	1,20		
	Rakennuttajapäällikkö	0,58	0,58	0,00		
	ma. Työmaavalvoja	1,00	2,00	2,00		
	Yhteensä	3,73	4,73	4,20		
	Yhdyskuntasuunnittelu					
	Kaavoituspäällikkö	0,65	0,65	1,00		
	Maanmittausteknikko	0,65	0,65	1,40		
	Toimistosihteeri (ma 2015-16)	1,00	1,00	0,50		
	Yhteensä	2,30	2,30	2,90		
	Rakennustarkastus					
	Rakennustarkastaja			1,00		
	Toimistosihteeri			1,00		
	yhteensä			2,00		
	Tilapalvelut					
	Tilapalvelupäällikkö	0,62	0,62	1,00		
	Kiinteistöesimies	1,00	1,00	1,00		
	Ammattimies	7,65	7,65	7,75		
	Suurtaloukokki-laitoshuoltaja, Alakylä	0,13	0,13	0,13		
	Ravitsemistöntekijä, Hoisko	0,26	0,26	0,26		
	Laitoshuoltaja, Myllykangas	0,13	0,13	0,13		
	Suurtaloukokki-laitoshuoltaja, Paalijärvi	0,24	0,24	0,24		
	Laitoshuoltaja-talonmies, Ylikylä	0,15	0,15	0,15		
	Tuntipalkkaiset					
	Kirvesmies	3,00	3,00	3,00		
	Putkiasentaja	1,00	1,00	1,00		
	Kiinteistöhuoltoesimies	1,00	1,00	1,00		
	Ammattimies	1,00	1,00	0,00		
	Yhteensä	16,18	16,18	15,66		
	Puhdistuspalvelut					
	Palvelupäällikkö			0,50		
	Puhdistuspalvelupäällikkö	0,66	0,66	0,00		
	Puhdistuspalveluesimies	1,15	1,15	2,00		
	Laitoshuoltaja	39,34	39,14	39,64		
	Suurtaloukokki-laitoshuoltaja	0,15	0,15	0,15		
	Ravits.töntekijä	0,20	0,20	0,20		
	Suurtaloukokki-laitoshuoltaja	0,15	0,15	0,15		
	Puhdistuspalveluesimies (laitoshuoltaja)	0,50	0,50	0,00		
	Suurtaloukokki-laitoshuoltaja	0,05	0,05	0,05		
	Suurtaloukokki-laitoshuoltaja	0,41	0,41	0,41		
	Laitoshuoltaja-talonmies	0,85	0,85	0,85		
	Yhteensä	43,46	43,26	43,95		

Ravitsemispalvelut					
Palvelupäällikkö			0,50		
Ravitsemispalvelupäällikkö	0,67	0,67	0,00		
Ravitsemispalveluesimies	3,00	3,00	3,00		
Vastaava suurtalouskokki	2,00	2,00	2,00		
Ravitsemistyöntekijä	4,96	4,96	4,96		
Suurtalouskokki	20,00	19,00	19,00		
Laitoshuoltaja/ruokapalvelutyöntekijä	0,50	0,50	0,50		
Ruokapalvelutyöntekijä	0,65	0,65	0,65		
ravits.työntekijä/laitoshuoltaja	0,60	0,60	0,50		
Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	2,88	2,88	2,88		
Laitoshuoltaja/ravitsemistyöntekijä	0,31	0,31	0,31		
Ammattimies	0,75	0,75	0,75		
Yhteensä	36,32	35,32	35,05		
Yleiset alueet					
Yleisten alueiden päällikkö	0,63	0,63	0,50		
Puutarhuri	1,00	1,00	1,00		
Liikuntapaikkavastaava			0,50		
Liikuntapaikkajoen hoitaja			3,00		
Tuntipalkkaiset					
Yleisten alueiden esimies	1,00	1,00	1,00		
Ammattimies	1,00	1,00	1,00		
Yhteensä	2,00	3,63	7,00		
Vesihuoltolaitokset					
Yleisten alueiden päällikkö			0,50		
Vesihuoltopäällikkö	0,46	0,46	0,00		
Toimistosihtööri	0,50	0,50	0,30		
Vesihuoltolaitoksen esimies	1,00	1,00	1,00		
Ammattimies	1,00	1,00	1,00		
Yhteensä	2,96	2,96	2,80		
Yhteensä	106,95	108,38	113,56		

7.5 Maaseututoimi

ALAJÄRVEN KAUPUNKI
2017 - 2019HENKILÖSTÖSUUNNITELMA
Virat ja toimet tuoteittain

TULOS- ALUE	Henkilötyövuodet		Muutokset +/- kpl		
	Tp 2015	Ta 2016	2017	2018	2019
Maaseututoimi					
Maaseutupalvelut hallinto	0,7	0,7	0	0	0
Maaseutupalvelut kehittäminen	0,35	0,35	0,15	0	0
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät/Alajärvi	3,08	3,08	-0,28	0	0
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät/Soini	0,53	0,53	-0,03	0	0
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät/Vimpe	0,84	0,84	-0,34	0	0
Lomituspalvelut hallinto	5	4	0	0	0
Lomituspalvelut kotieläintilat työsuhteiset (kpl)	45	45	-3	-2	0
Lomituspalvelut turkistuottajat	0	0	0	0	0
Yhteensä:	55,5	54,5	-3,5	-2	0

MAASEUTUTOIMI Vakinainen henkilöstö/nimikkeittäin 2017			
Työyksikkö	Työyksikön nimi	Ammattinimike	Täytetty
11060100	Maaseutupalvelut	maaseututoimenjohtaja	1
		maaseutuasiamies	2
		toimistosihteeri	2
11070100	Lomituspalvelut hallinto	lomatoimenjohtaja	1
		lomatoimen sihteeri	1
		lomatoimenohjaaja	2
11070200	Lomituspalvelut kotieläintilat	maatalouslomittaja	45

8 LIITTEET

8.1 Tuloslaskelma, ulkoinen 2017

s. 1–3

8.2 Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2017

s. 4–6

8.3 Käyttötalousosa hallintokunnittain 2017, ulkoinen/sisäinen

s. 7–16

8.4 Rahoituslaskelma 2017–2019

s. 17

8.5 Investoinnit 2017–2019

s. 18–28

8.6 Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen

s. 29–33